

vergadering **C201 – CUL26**

zittingsjaar 2012-2013

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media

van 14 mei 2013

INHOUD

Interpellatie van de heer Bart Tommelein tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de mislukte onderhandelingen van de minister met de distributeurs betreffende de regionale omroepen en de investeringsplicht voor ondersteuning van Vlaamse fictie - 74 (2012-2013)	
Interpellatie van de heer Jurgen Verstrepen tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over het afspringen van de onderhandelingen met Telenet betreffende de regionale omroepen - 75 (2012-2013)	
Interpellatie van de heer Veli Yüksel tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over het falen van de onderhandelingen met de distributeurs inzake de auteursrechtelijke vergoedingen en de investeringsplicht - 80 (2012-2013)	5
Vraag om uitleg van de heer Jurgen Verstrepen tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de afwezigheid van Flanders Image op MIPTV in Cannes - 1380 (2012-2013)	16
Vraag om uitleg van de heer Chokri Mahassine tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de diversiteit in het bereik van doelgroepen door de VRT - 1469 (2012-2013)	21

Vraag om uitleg van de heer Bart Tommelein tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de samenwerking tussen Eén en vtm om een gezamenlijk programma te maken

- 1470 (2012-2013)

Vraag om uitleg van de heer Veli Yüksel tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de beslissing van de openbare omroep om een televisieprogramma te maken met vtm

- 1475 (2012-2013)

Vraag om uitleg van de heer Jurgen Verstrepen tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de samenwerking tussen vtm en de VRT

- 1484 (2012-2013)

Vraag om uitleg van de heer Wilfried Vandaele tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de samenwerking tussen de VRT en de VMMA om een programma te maken

- 1488 (2012-2013)

Vraag om uitleg van de heer Bart Caron tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over Wauters vs. Waes

- 1507 (2012-2013)

26

Vraag om uitleg van de heer Wim Wienen tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over het mogelijke marktverstorend effect van deredactie.be

- 1523 (2012-2013)

34

Vraag om uitleg van de heer Wilfried Vandaele tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de beslissing van de VRT om met haar nieuwe gebouw in Brussel te blijven

- 1497 (2012-2013)

Vraag om uitleg van de heer Bart Tommelein tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de beslissing van de raad van bestuur van de VRT over het nieuwe omroepgebouw

- 1502 (2012-2013)

Vraag om uitleg van de heer Wim Wienen tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de herhuisvesting van de VRT

- 1511 (2012-2013)

Vraag om uitleg van de heer Veli Yüksel tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de beslissing van de VRT om een nieuw gebouw op te trekken op de terreinen aan de Reyerslaan

- 1520 (2012-2013)

Vraag om uitleg van de heer Jurgen Verstrepen tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over het nieuwe VRT-gebouw aan de Reyerslaan

- 1553 (2012-2013)

40

Vraag om uitleg van de heer Wilfried Vandaele tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over het akkoord in het Overlegcomité over de veiling van de 800MHz-band

- 1539 (2012-2013)

47

Vraag om uitleg van de heer Wilfried Vandaele tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over gerichte televisiereclame

- 1571 (2012-2013)

50

Vraag om uitleg van de heer Wim Wienen tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, en tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over de ondersteuning en nagenoeg kritiekloze benadering van de film 'Comrade Kim Goes Flying'

- 1573 (2012-2013)

52

Vraag om uitleg van de heer Veli Yüksel tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de studie van het onderzoeksbureau Podium Perception Management (PPM) over de zendgebieden

- 1576 (2012-2013)

55

■

Voorzitter: de heer Philippe De Coene

Interpellatie van de heer Bart Tommelein tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de mislukte onderhandelingen van de minister met de distributeurs betreffende de regionale omroepen en de investeringsplicht voor ondersteuning van Vlaamse fictie - 74 (2012-2013)

Interpellatie van de heer Jurgen Verstrepen tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over het afspringen van de onderhandelingen met Telenet betreffende de regionale omroepen - 75 (2012-2013)

Interpellatie van de heer Veli Yüksel tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over het falen van de onderhandelingen met de distributeurs inzake de auteursrechtelijke vergoedingen en de investeringsplicht - 80 (2012-2013)

De voorzitter: De heer Tommelein heeft het woord.

De heer Bart Tommelein: Voorzitter, minister, het is ondertussen al meer dan een maand geleden dat ik deze interpellatie heb ingediend. Ik denk echter dat het voorwerp van mijn vragen nog steeds zeer actueel is, tenzij er de afgelopen weken achter de schermen grote doorbraken zouden zijn bereikt, wat ik betwijfel. Het is belangrijk dat we vandaag het dossier van de regionale omroepen opnieuw op tafel leggen.

De laatste keer dat we de problematiek van de regionale omroepen in deze commissie bespraken, was op 5 februari. U had toen uw discussienota voorgesteld en toegelicht. Een ruimere gedachtewisseling die op 26 februari zou plaatsvinden, werd afgelast, onder meer omdat u naar verluidt maar enkele dagen van een akkoord met de verschillende actoren verwijderd was. Het bericht in een krant net voor het paasreces waarin we lazen dat de onderhandelingen met dienstenverdelers Telenet spaak waren gelopen, weerlegde de geruchten van een oplossing.

Minister, de nood aan een allesomvattende gedachtewisseling over uw discussienota blijft bestaan. Het onderwerp van deze interpellatie, maar ook de vraag die collega Yüksel straks zal stellen over de zendgebieden, bewijst dat. Toch staat of valt uw plan met twee fundamentele zaken. Ten eerste is er een draagvlak nodig bij de verschillende regionale spelers om met de nieuwe structuren die u hebt uitgetekend te willen werken. Niet iedereen was overtuigd van de noodzaak om aparte exploitatiemaatschappijen te gebruiken, laat staan om exploitatiegebieden decretaal te verankeren. In een aantal gevallen, zoals in West-Vlaanderen, werkt dit vandaag zeer goed. Maar er zijn eveneens regionale omroepen die het succesvol doen zonder. Ik weet niet of het draagvlak voor uw plan ondertussen groter is geworden.

Een tweede gegeven dat fundamenteel noodzakelijk is voor het welslagen van uw plan, is het bereiken van een akkoord met de verschillende dienstenverleners over de vergoedingen die moeten worden uitgekeerd. En daar rijst blijkbaar een groot probleem. U stelde voor om de regionale omroepen niet langer op basis van marktaandeel, maar wel op basis van bereikcijfers te laten vergoeden – een optie waar heel wat bedenkingen bij kunnen worden gemaakt. We weten immers niet wie het bereik moet meten en met welke methodologie dat zal gebeuren. Het is ook allerm minst duidelijk welke programma's in aanmerking komen om dat bereik te berekenen. Want enerzijds moeten de aparte en gedecentraliseerde redacties specifieke nieuws- en informatieprogramma's maken voor elk zendgebied afzonderlijk. Anderzijds wordt van de exploitatiemaatschappijen verwacht dat ze overkoepelende

randprogramma's maken of aankopen die binnen het hele exploitatiegebied getoond kunnen worden. Op basis van welke programma's zal het bereik worden gemeten? Wat doet u dan met nieuwe distributiewijzen, zoals internet?

Ik vrees bovendien dat een systeem op basis van bereik een ongewilde manipulatie van de nieuwsprogramma's teweeg kan brengen. Ik verklaar mij nader. Bereikcijfers worden vaak gemeten aan de hand van steekproeven, via speciale toestellen. In sommige gemeenten staan meer dan tien van zulke toestellen, in andere geen enkel. Als bereik een belangrijk financieringscriterium wordt, dan is het niet uitgesloten dat de ene stad of gemeente toevallig meer in het nieuws zal komen dan een andere. En dat kan toch allerminst de bedoeling zijn.

De discussienota gaf echter de bereikvergoeding niet enkel mee als een principe. Het werd al vrij sterk uitgewerkt. Zo zou er een nominale minimum- en maximumvergoeding zijn, waartussen schijven van 5 procent marktaandeel voor meer inkomsten zorgen. In de nota is sprake van een minimumbijdrage van 10 cent en een maximumbijdrage van 30 cent per abonnee per maand. Maar blijkbaar kan hier geen akkoord over worden gevonden met de grootste dienstenverdelers. Dat lezen we in de krant. Telenet zou 2 euro hebben voorgesteld, maar daar kon u zich dan weer niet in vinden. Ik weet niet of er daarnaast wel al een akkoord is met Belgacom, TV VLAANDEREN en de andere distributeurs, want dat ontsnapt soms wel eens aan de aandacht. Misschien kunt u dat straks toelichten. Zonder akkoord met de dienstenverdelers over de vergoeding stelt de discussienota immers niet veel meer voor. Dan kunnen we wel praten over exploitatiegebieden en -maatschappijen, maar uiteindelijk zullen de regionale spelers in 2014 toch in de problemen komen.

Minister, we lezen in het artikel dat u via een ontwerp van decreet Telenet zult dwingen om een bepaald bedrag te bepalen. Hetzelfde zou gebeuren inzake de investeringsplicht. Nochtans heeft Telenet met het STAP-project beslist om jaarlijks 7,5 miljoen euro aan Vlaamse producties te spenderen. Dat is niet niks. 2,5 miljoen euro daarvan wordt geïnvesteerd via het Mediafonds. Maar blijkbaar is ook dat niet volledig naar uw zin. Ik mag echter hopen dat u nog steeds de weg van de dialoog zult bewandelen. Sommigen vinden het schijnbaar logisch om Telenet, een beursgenoteerd privaat bedrijf, dat bovendien meer dan tweeduizend Vlamingen tewerkstelt, open en bloot in diskrediet te brengen en te beladen met alle zonden van Israël. Zij moeten het geld maar op tafel leggen, ze hebben er toch genoeg, en daarmee is de kous af. Maar zo werkt het niet, u begrijpt dat ongetwijfeld ook. Telenet, Belgacom en andere distributeurs zijn belangrijke partners in het Vlaamse medialandschap. Laten we dat ook niet uit het oog verliezen.

Het Mechelse kabelbedrijf heeft sinds enkele weken een nieuwe CEO. Ik mag hopen, minister, dat u John Porter reeds hebt ontmoet of gesproken. U hebt immers als mediaminister een uiterst belangrijke taak in het bewerkstelligen van een Vlaamse pax media, een algemeen kader waarin alle spelers zich zo goed mogelijk kunnen vinden. Een oplossing voor de vergoedingen voor de regionale omroepen maakt hier deel van uit.

Minister, kunt u het verloop van de onderhandelingen met de diverse distributeurs toelichten? Hoe komt het dat u er niet in slaagt een onderhandelde oplossing te bereiken met de distributeurs over de aangehaalde dossiers? Worden die gesprekken nu voortgezet? Zo ja, wat is de timing? Zo neen, waarom niet?

De voorzitter: De heer Verstrepen heeft het woord.

De heer Jurgen Verstrepen: Voorzitter, minister, geachte leden, voor de paasvakantie konden we inderdaad vernemen dat de onderhandelingen tussen u en Telenet om een oplossing te vinden voor de regionale omroepen, zijn afgesprongen, en dat u nu een ontwerp van decreet zult indienen. Enige tijd geleden presenteerde u ons een plan. U verklaarde toen zelfbewust dat dit het reddingsplan voor de regionale omroepen was. Ik zal nu een aantal bedenkingen herhalen die ik toen heb geuit. Het is erg dat ik mezelf moet citeren in dezen, maar ik kan niet anders: "Wat als het niet lukt om met de distributeurs tot een overeenkomst

te komen? Dat lijkt me tot nu toe de zwakste schakel in uw plan. Wat zult u dan doen? Welke hefboomen hebt u? Welke drukmiddelen hebt u? (...) Over welke bereikcijfers gaat het echter: algemeen, (...) volgens leeftijd, (...) bepaalde doelgroep of categorie? (...) Wie zal die (...) leveren? (...) Volgens welke methodologie zullen die cijfers worden gehanteerd?” Ik kan zo nog een tijdje doorgaan met bedenkingen die ik toen heb geuit. Nu moeten we vaststellen dat dit op dat ogenblik de correcte vragen waren.

Ik vraag me dan af: wat met het reddingsplan dat werd voorgesteld en besproken in de commissie? We hebben eigenlijk nog geen antwoorden gekregen ter zake. Hebt u voor uw beurt gesproken, en waarom? Misschien was dat een techniek om meer druk uit te oefenen op Telenet. U hebt letterlijk gezegd dat er nog geen deal was met Telenet, maar dat er gesprekken waren. U zei te denken dat het bedrijf zich bij deze regeling zou kunnen neerleggen. Ik moet nu concluderen dat Telenet u heeft meegedeeld zich daar niet bij neer te leggen.

Ik zit hier met een enorme vraag, net als de andere leden, meen ik: wat als het niet lukt om met de distributeurs tot een overeenkomst te komen? Dat is die zwakke schakel. U hebt het ook gehad over een draagvlak. Als dat er niet is, verdwijnt deze nota dan in de prullenmand? Dat was ook een van mijn vragen. Misschien tovert u nu een konijn uit uw hoed, maar tot nu toe ziet het ernaar uit dat er geen draagvlak is, en dat er eigenlijk geen resultaten zijn in dezen. Er is geen draagvlak. Wat nu? Hebt u dan nog wel een plan? Ik heb dat plan nog eens bekeken. Ik vind dat heel mooi. Die hervorming van de regionale televisie in Vlaanderen lijkt me een nuttige oefening. Nu zijn we al halverwege het jaar. Bij heel wat regionale zenders in Vlaanderen staat het water aan de lippen, en beterschap is niet in zicht. De zomer komt eraan – iedereen weet dat dit commercieel een zwakke periode is – en er is nog altijd geen reddingsplan.

Ondertussen is er bij Telenet ook een wissel geweest. Ik hoop inderdaad dat u de nieuwe beleidsvoerders daar al hebt gesproken. De aandeelhouders van Telenet die vandaag de macht overnemen, betalen in het buitenland in veel gevallen niet aan televisiezenders, of het nu gaat over regionale of lokale zenders, of wat dan ook. Steeds meer vragen zij zich af waarom zij de zenders zouden moeten betalen, terwijl de zenders eigenlijk hen zouden moeten betalen. Dat is een signaal dat me regelmatig bereikt. Dat is een heel gevoelig punt, als we dat bekijken in combinatie met dat reddingsplan voor die regionale omroepen.

Minister, de essentie van deze kwestie is dat ik de indruk heb dat u met lege handen staat. U kunt geen plan uitvoeren. U hebt geen overeenkomst met de distributeur. De regionale omroepen wachten en hopen dat er iets zal komen waaraan ze zich kunnen vasthouden. Hebt u voor uw beurt gesproken bij de bespreking van het reddingsplan voor de regionale omroepen? Wat blijft er nog over van dat reddingsplan, nu de onderhandelingen zijn afgesprongen? Misschien zijn er nog gesprekken, maar vorige keer zei u ook dat u aan het praten was, en nu zijn er geen resultaten. Hoeveel keer zult u praten zonder resultaten? Klopt het dat u de distributeurs een vastgelegd bedrag wilt doen betalen aan de regionale omroepen, en is dat afgetoetst? Wat zult u op korte termijn doen om uw beleid met betrekking tot de regionale omroepen bij te sturen? Nu blijkt immers dat er op korte termijn eigenlijk geen oplossing in zicht is. Ik benadruk dat u op korte termijn iets moet doen. Tegen wanneer wilt u resultaat boeken in dezen?

De voorzitter: De heer Yüksel heeft het woord.

De heer Veli Yüksel: Voorzitter, minister, geachte leden, veel feiten zijn al aangehaald door de collega's. Ik wil me beperken tot de essentie. Het dossier van de financiële toestand van de regionale omroepen ligt al een hele tijd op de tafel van deze commissie. We hebben daar ettelijke debatten over gevoerd. De moeilijkheden zijn deels te wijten aan de teruglopende reclame-inkomsten, maar ook en vooral aan de beslissing van Telenet van anderhalf à twee jaar geleden om de auteursrechtelijke vergoeding drastisch te verminderen.

Minister, u hebt geprobeerd om in dit dossier als mediator op te treden, maar ondanks die inspanningen werd op 29 maart, net voor het paasreces, duidelijk dat een compromis onmogelijk was. Daarop hebt u aangekondigd zelf een ontwerp van decreet te zullen maken. Dat was voor ons natuurlijk ook een verrassing. In dat ontwerp zou het bedrag worden vastgelegd dat de distributeurs als auteursrechtelijke vergoeding aan de regionale omroepen moeten betalen, net als de wijze waarop de betaling van die vergoeding zou moeten gebeuren.

Nog een ander dossier houdt hiermee verband: het dossier van de investeringsplicht voor distributeurs. Ook dat dossier zit in het slop. Een compromis blijkt vooralsnog veraf. Ook hier, minister, zegt u dat u naar het parlement zult komen met een ontwerp van decreet waarbij een bedrag zou worden vastgelegd.

Minister, op welke elementen zijn de onderhandelingen gestrand? Wat zijn ter zake de standpunten van de verschillende betrokken partijen? Welke inspanningen gaat u nog leveren om de onderhandelingen weer op gang te trekken, als dat nog mogelijk is? Op welke termijn zult u dat doen? Op welke manier zult u de twee rechtstreeks betrokken partijen, de distributeurs en de regionale omroepen, bij de opmaak van beide aangekondigde ontwerpen van decreet betrekken? Op welke termijn mogen we deze ontwerpen van decreet verwachten in dit parlement? Wat zullen de krachtlijnen zijn van deze ontwerpen van decreet?

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Ik sluit mij bij de vraagstellers aan omdat ik vandaag in een optimistische en positieve bui ben. Minister, ik hoop dat de onderhandelingen met Telenet over dit punt niet helemaal zijn afgesprongen. Ik hoop dat er nog een opening is. U zult daar straks op ingaan. In het andere geval stel ik inderdaad voor om een decretale regeling af te dwingen. Ik heb trouwens een voorstel van decreet, voorzitter, ik bied dus mijn diensten aan om de meerderheid te ondersteunen bij de opmaak van zo'n decreet. Dit is helemaal in de geest van de nota van de minister. Ik heb hier al in het verleden gesteld dat ik erachter sta.

Er moet een oplossing komen. Als dat niet kan via een gesprek, dan moeten wij onze verantwoordelijkheid nemen. Ik dacht dat dit de bedoeling was, voorzitter, bijvoorbeeld in het dossier van de signaalintegriteit. Als het moet, dan moet het maar.

Ik hoop dat er nog een opening is en dat er in verstandhouding kan worden gewerkt. Minister, ik pleit ervoor om de gesprekken met Telenet breed te voeren. Ik kan mij, zacht uitgedrukt, niet van de indruk ontdoen dat hier verschillende dossiers van Telenet aan elkaar gelinkt zijn: regionale omroepen, signaalintegriteit en de investeringsplicht. Ik heb de indruk dat dit bij Telenet in elk geval sterk speelt. Mocht het anders zijn, dan spreekt u mij maar tegen. Of dan spreken zij mij maar tegen, het is mij gelijk.

Je voelt dat in een aantal kringen de relatie verhardt, bij de zenders bijvoorbeeld. En dat doet de zaken geen deugd. Hier vind ik het extra jammer. Indien uit uw antwoord zou blijken dat de verantwoordelijkheid bij Telenet ligt, dan zal ik dat hardop zeggen. Het zou jammer zijn dat Telenet die links zelf gebruikt om de toekomst van de regionale omroepen te bezwaren. Dat meen ik uit de grond van mijn hart. Ze hebben hier een maatschappelijke verantwoordelijkheid. Ze hebben ze in de tijd mee groot laten worden omdat zij dat belangrijk vonden voor hun aanbod in de regio's waar zij distributeur waren. Dat kun je niet zomaar van je afschuiven.

Ik wil hardop zeggen dat ik absoluut voor een regeling pleit. Liefst in overleg, maar als het niet anders kan, moet u het afdwingen. Laat dit dan gepaard gaan met uw hervorming die u met betrekking tot de regionale omroepen voor ogen hebt. Ik denk dat die hervorming noodzakelijk is.

De voorzitter: De heer Wienen heeft het woord.

De heer Wim Wienen: Na de eerste twee tussenkomsten kunnen we vaststellen dat er nog echte liberalen zijn. Zij zeggen dat je niet mag raken aan dat grote distributiebedrijf. Minister,

zij vinden u stout omdat u hebt gesuggereerd een ontwerp van decreet te zullen maken om een en ander op te leggen. Dat kan niet, dat mag niet; “laissez faire, laissez passer, le monde va de lui-même” is blijkbaar de insteek van deze jongens. Dan ben ik blij dat ik qua standpunt dichterbij een socialistische minister sta dan bij die liberalen. Noem mij een sociaal nationalist. *(Opmerkingen. Gelach)*

Ik ben een sociaal nationalist, mijnheer Tommelein. Grote nuance!

Het wordt inderdaad tijd om verder te gaan. Minister, u hebt een plan opgesteld. Oké, dat plan was niet perfect – zoals een plan eigenlijk nooit perfect kan zijn. De zwakke poot erin was inderdaad de onderhandeling met de distributeurs. Die is afgesprongen. Maar het is niet de eerste dialoog die is afgesprongen. De beide heren willen nog altijd verder gaan met die dialoog. Maar hoelang kun je daarmee verder gaan? We hebben hier een belangrijk goed te beschermen: onze regionale omroepen. Maar evenzeer de productie – want alles hangt aan elkaar – van Vlaamse fictie, waarin wij kwaliteit afleveren. Samen met de heer Caron denk ik dat het misschien noodzakelijk is om dat in een ontwerp van decreet te gieten. Idem dito voor de investeringsplicht in Vlaamse fictie, idem dito voor de regionale omroepen, idem dito voor de signaalintegriteit.

Er is toch nog altijd zoiets als het primaat van de politiek, en blijkbaar hebben mijn collega's daar schrik voor. Wij kunnen als politici toch zeggen hoe wij de mediasector zien? Daar maken wij onze regelgeving naar. Daar is in democratisch opzicht geen enkel probleem mee. Dat is het primaat van de politiek. We moeten de moed hebben om dat ook eens te gebruiken.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele: Voorzitter, het is inderdaad ongewoon om de goede collega's Wienen en Caron schouder aan schouder op de barricade te zien. *(Opmerkingen van de heer Bart Caron)*

Dat komen we niet elke dag tegen.

Minister, ik trap een open deur in als ik u zeg dat ook wij aandringen op een snelle oplossing. Dat dossier slaapt nu al enige tijd aan. We hebben al een aantal keer gezegd dat er een oplossing voor moet komen. Minister, ik begrijp dat u met een aangepaste tekst komt. Ik denk dat daar naar moet worden uitgekeken. Hopelijk brengt het een oplossing.

Mijnheer Wienen, decreet of geen decreet, gepraat moet er altijd. Het is ook onze vaste overtuiging dat er altijd moet worden gepraat, ook al maak je morgen een decreet voor de twee zaken, zowel voor signaalintegriteit, dat er ook wordt bijgehaald, als voor het dossier van de regionale omroepen.

De heer Tommelein heeft het over exploitatiemaatschappijen. In het decreet zijn nu alleen de zendgemachtigden verankerd. Wij vragen ons af of je dat moet doen met exploitatiemaatschappijen. Als je dat doet, moet je volgens ons in elk geval de omroepen niet verplichten om toe te treden tot een dergelijke exploitatiemaatschappij en in elk geval ervoor zorgen dat wie dat niet doet, ook middelen kan krijgen uit die vergoeding voor het bereik. We horen in het dossier van de regionale omroepen heel vaak de klacht van mensen – ook politici – dat de kwaliteit soms te wensen overlaat. Het hangt af van het programma en van de regionale zender, daar zit wat verschil tussen. We hebben er geen enkel probleem mee om in de oefening die we nu maken, ook aan de regionale omroepen een bepaalde norm op te leggen en hun te vragen dat ze aan de kwaliteit gaan werken.

De heer Philippe De Coene: Ik wil namens mijn fractie twee bedenkingen maken. Ik wil in herinnering brengen dat dit dossier is begonnen bij een eenzijdige demarche van een van de distributeurs die doodleuk een aangetekende brief schreef om te zeggen dat vanaf dan de toelage zou worden gedecimeerd. Daar is het allemaal mee begonnen – dat men zich vooral niet vergist in het begin van dit verhaal.

Er is dan een oplossing uitgedokterd en er is een doorlichting gebeurd van de verschillende regionale zenders, meer bepaald van hun performantie op verschillende vlakken. Ik stel nu in alle objectiviteit vast dat zij die het beste uit die doorlichting komen, het eens zijn met het huidige voorstel dat ter tafel ligt. Ik merk ook dat degenen die dat niet willen en op de oude wijze televisie willen maken, zoals destijds bij de start van de regionale omroepen gebeurde en men zich behielp met de middelen die er toen waren, wat achterwege blijven. Dat maakt het niet gemakkelijker om namens die tien regionale omroepen gezamenlijk op te treden. Ik stel ook vast dat de meest professionele zenders in de verschillende provincies daar tot en met achter staan.

Wat betreft de koppeling van de dossiers door een van de spelers: het is niet de eerste keer dat dit gebeurt. In een recent verleden is in deze commissie door sommige achtbare leden ooit gewag gemaakt van de koppeling van het dossier van de regionale televisie aan – hou u vast – de openstelling van de kabel. Ik heb u dat ooit horen zeggen, hé, mijnheer Caron? Ik ben nu zeer verbaasd. Ik heb u enkele weken geleden publiek horen verklaren in een debat met mij dat een wet dergelijke dingen niet kan regelen. Ik heb u toen niet voor de voeten geworpen dat u een voorstel van decreet had ingediend om die zaak wel te regelen. Maar blijkbaar is dat voortschrijdend inzicht. Maar bon, het zal zijn zoals Briek Schotte zei: je moet weten wanneer je rap moet rijden en je moet weten wanneer je traag moet rijden.

De voorzitter: Minister Lieten heeft het woord.

Minister Ingrid Lieten: Collega's, het gaat over de investeringsplicht en over de regionale omroepen. Ik ga twee dingen zeggen die voor beide dossiers gelden en voor beide is een ontwerp van decreet ongeveer klaar. Ongeacht de afspraken die we het best maken, moeten we in ieder geval landen in een decretale omzetting. Dat voorbereidend werk is af in die zin dat we voor beide zo ver zijn dat we eind deze week of begin volgende week naar de Inspectie van Financiën (IF) kunnen gaan, dan naar de regering en dan naar het parlement.

Dat neemt niet weg dat ik voor beide tot nu toe altijd heb geprobeerd, wat ik zal blijven doen, om een zo groot mogelijk draagvlak te hebben zowel bij de creatieve sector, de zenders, de distributeurs als iedereen die daarbij betrokken is. Die gesprekken lopen parallel verder en zijn niet stopgezet of iets dergelijks. Het is zeker ook zo dat Telenet daarin een belangrijke partner is. Ik heb geprobeerd nog een aantal dingen te kunnen afronden met de vorige CEO die heel de wordingsgeschiedenis heeft kunnen meemaken. We zijn daar niet in gelukt, maar nu zetten we de dialoog voort met de nieuwe CEO. Ik heb met hem een gesprek gehad over alle dossiers. Ik blijf investeren in de dialoog om te komen tot een zo groot mogelijk draagvlak, zowel voor de investeringsplicht als voor de regionale zenders. Dit als inleiding. Hiermee heb ik al een groot deel van de vragen beantwoord.

De gesprekken over de investeringsplicht verlopen in verschillende fasen. We hebben die vooral versneld nadat Telenet heeft aangekondigd dat het zelf wil investeren in lokale content, wat een zeer positief signaal was. Daarover hebben we met Telenet verder een gesprek gevoerd, maar ook met andere partners: de producenten, de omroepen, de acteursorganisaties en anderen. Dat is een heel ecosysteem dat goed moet werken. De distributeur is daar een belangrijke partner in en is degene die geld op tafel legt, maar het moet omgezet kunnen worden en de verhoudingen moeten onder elkaar kunnen worden geregeld. Heel het audiovisueel ecosysteem moet goed werken en de investeringsplicht moet voor iedereen een goede zaak zijn. Alles wat ik meekrijg van iedereen in de gesprekken en de onderhandelingen probeer ik te vertalen in het ontwerp van decreet zodat er een zo groot mogelijk draagvlak kan zijn.

Wat betreft de regionale omroepen, hebben we de voorbije maanden effectief heel wat gesprekken gehad met de distributeurs Telenet en Belgacom. Een deel heeft, zoals de voorzitter aangeeft, inderdaad betrekking op het probleem dat op een bepaald moment is gecreëerd toen Telenet aankondigde dat het eenzelfde marktaandeelenmodel zou willen toepassen op alle zenders voor de verdeling van de auteursrechten. Dat zou volgens Telenet

in 2011 betekenen dat de zenders in plaats van 1,69 euro, die ze op dat moment kregen, slechts 0,18 eurocent per abonnee zouden krijgen. Daarover heb ik toen onderhandelingen opgestart. Jullie weten dat allemaal.

In eerste instantie hebben we bij Telenet verkregen dat het maar geleidelijk zou worden doorgevoerd, en die geleidelijkheid betekent dat er tot nu toe – dit jaar – nog geen vermindering heeft plaatsgevonden. Dat is ook meteen onze deadline, en ik heb vorige keer in de commissie ook gezegd dat we ervoor moeten zorgen dat de oplossing die we moeten uitwerken voor de regionale zenders ook voor het einde van het jaar is gerealiseerd. Zo biedt deze oplossing rechtszekerheid en zo gaat de effectief aangekondigde vermindering vanaf 1 januari 2013 op die manier niet door. Tot nu toe is er hier en daar wel iets verminderd, maar niet op die manier. Het is niet daardoor dat het water aan de lippen staat bij sommige zenders.

We hebben uitgebreid onderhandeld en de positie waar sommige regionale zenders zich in bevinden is door allerlei verschillende omstandigheden veroorzaakt, iets wat enkele sprekers hier ook al hebben aangegeven. Heel veel regionale zenders zijn ondertussen al mee in een transformatietraject, rekening houdend met de veranderende marktomgeving waarin ze moeten werken en met de nieuwe technologieën die het mogelijk maken om bepaalde processen te verbeteren.

We hebben ook met de zenders een heel traject opgezet om hen te informeren over de prijzen, de kwaliteit en de appreciatie van de kijker. Ze hebben ook allemaal meegewerkt om hun businessmodellen transparant te maken, en we hebben daaruit geleerd dat er niets zoiets is als één regionale zender, maar dat er grote verschillen zijn tussen de regionale zenders. We hebben er ook uit geleerd dat heel veel zenders een traject opstarten om op het vlak van efficiëntie, bereik en tevredenheid van de kijkers te verbeteren en vooruitgang te boeken. Dat is een belangrijk momentum dat we hebben gecreëerd en waar iedereen nu in mee is. We zitten nu in die transitie.

Daarnaast hebben we zitten zoeken hoe we een financiële stabiliteit kunnen bereiken voor de zenders voor hun deel van ontvangst van auteursrechten. Daarover is ondertussen iedereen het wel eens, zowel de zenders als de distributeurs, dat er een eigenheid voor de regionale zenders is. Je kunt ze niet vergelijken met nationale zenders. De eigenheid zit hem in het feit dat regionale zenders met lussen werken, dat verschillende avonden hetzelfde programmaschema wordt herhaald. Het zou onrechtvaardig zijn om ze op dezelfde manier te wegen, op basis van marktaandeel, zoals een zender die een gehele dag verschillende programma's heeft.

Over dat principe is iedereen het ondertussen eens, we wegen regionale zenders niet op basis van marktaandeel, maar op basis van bereik. Zo gaan we eerlijk te werk, maar dit betekent ook dat we dit moeten objectiveren, en dit decretaal moeten verankeren. Ook daar is iedereen het over eens. Zo creëren we rechtszekerheid voor distributeurs en regionale zenders, we moeten in het decreet inschrijven dat hun aandeel voor auteursrechten niet wordt berekend op basis van marktaandeel, maar op basis van bereikcijfers.

Voor de goede orde, de auteursrechterlijke bijdrages – waar het hier over gaat – zijn de bijdrages die door de distributeurs apart worden aangerekend bij hun klanten, net omdat de distributeurs daar alleen maar innen en doorsluizen. Zij innen die auteursrechten bij de klanten, en zij verdelen ze over de creatieve sector, de zenders en iedereen die daartoe bijdraagt. Ik heb het voorgesteld op 31 januari, en ik wil het de collega's duidelijk maken dat ik hetzelfde voorstel heb gedaan op hetzelfde moment aan de sector en aan het parlement. Ik wist dat er nog een overleg en dialoogfase diende te volgen, en ik heb u dat heel open en transparant meegedeeld. In die fase van dialoog en overleg zitten we nu. Ondertussen hebben we gesprekken gevoerd zowel met regionale zenders als met verdelers, en hebben we ook het wetgevende werk gedaan. Ik heb uiteraard ook geprobeerd om toch een zo groot mogelijk draagvlak te creëren, ook bij de distributeurs.

Wat mij betreft staan we vandaag zeer ver. Het wetgevende werk is voor het grootste stuk achter de rug, we zitten nu in de fase van de procedure dat we naar de Inspectie van Financiën en dan naar de regering kunnen gaan. Er zijn nog een aantal punten waar niet iedereen het helemaal over eens is, en die punten probeer ik verder uit te klaren. Ik zoek verder naar een zo groot mogelijk draagvlak, en die twee pistes lopen voor mij parallel.

Ik zal tot het laatste moment blijven werken aan het vergroten van het draagvlak, tot het moment dat de dossiers op de tafel van de regering liggen. Ik ben daar redelijk positief over, ik denk dat er al een hele weg is afgelegd en ik ben ook tevreden over de samenwerking en de open dialoog die ik ondervind, zowel bij zenders als bij distributeurs.

Ik hoop van harte dat we zowel op investeringsgebied als bij de regionale zenders de laatste klippen kunnen nemen, en dat we zo snel mogelijk – de volgende weken – naar de regering gaan met iets waarmee ik hoop een zo groot mogelijk draagvlak te bereiken. Wat dat betreft, blijf ik zelf inspanningen leveren om de dialoog verder te zetten.

De heer Bart Tommelein: Dank u, minister, voor uw antwoord. Ik kan enkel toejuichen dat u bevestigt dat u de weg van de dialoog verder zult bewandelen. Ik hoop dat die weg van de dialoog ook een eindpunt zal hebben en dat het eindpunt er is voor we moeten stemmen over het wetgevend werk waarmee u bezig bent. Ik zou niet graag in een situatie komen waarbij er geen akkoord is en we toch al opnieuw over decreten moeten stemmen die bepaalde spelers tot bepaalde zaken dwingen. Daar ben ik, zoals u weet, geen grote voorstander van. *(Opmerkingen van de heer Bart Caron)*

Ik dank u, mijnheer Caron, dat u de liberale ideeën met mij deelt. Het is niet omdat je op een bepaald moment opmerkingen maakt over het private karakter van een bedrijf, dat je vindt dat alles kan en alles mag. Ik merk enkel op dat de private spelers heel wat mensen tewerkstellen, die mensen verdienen zo hun brood en betalen hun belastingen, het bedrijf zelf betaalt waarschijnlijk ook belastingen.

Ik blijf wat op mijn honger, minister, als het gaat over het bereik. Alles evolueert heel snel. Ik weet hoe ik zelf tegenwoordig naar de programma's op de lokale zenders kijk. Vroeger ging ik in mijn zetel zitten en wachtte ik de lus af. Tot mijn grote frustratie was dan net het programma voorbij dat ik had moeten zien. Daar is verbetering in gekomen met de digicorder, zodat ik kon doorspoelen. Het is natuurlijk nog een stuk gemakkelijker geworden via de iPad: zo kun je het filmpje bekijken waarvoor je interesse hebt in de hele aanbieding.

Niet alles gaat via de normale tv-kanalen, zoals we die een paar maanden geleden nog kenden, laat ons zeggen. Toen we de vorige federale verkiezingen hebben gehouden, bestond die iPad nog niet. Alles gaat zeer snel. Het is een andere manier van televisiekijken. Hoe dat wordt gemeten, is voor mij nog altijd een groot probleem, ook hoe we daar tot de juiste en correcte resultaten zullen komen.

U hebt gezegd dat u bezig bent met die onderhandelingen. Ik wens u daar alle succes bij en ik meen dat. U weet dat de regionale omroepen mij na aan het hart liggen, omdat ik denk dat ze een plaats hebben en dat ze een meerwaarde betekenen in ons medialandschap. Ik hoop dat u erin zult slagen om tot een modus vivendi te komen, zonder dat wij over decreten moeten stemmen die bepaalde zaken opleggen aan private bedrijven.

De heer Jurgen Verstrepen: Het moet me van het hart dat ik het heel fijn vond om twee collega's van de N-VA en het Vlaams Belang in deze commissie plots te horen pleiten voor de regionale zenders, terwijl ze in Antwerpen al jarenlang net het tegenovergestelde doen en vragen dat de gemeente stopt met extra geld te geven, net als de provincie. Ze zeggen dat het schandalig is en dat ze de kopmannen niet sturen naar de regionale tv zolang... *(Opmerkingen van de heer Wilfried Vandaele)*

In de grootste stad van Vlaanderen hoor je het ene verhaal, hier hoor je het andere verhaal. We zijn dat ondertussen al een beetje gewoon. Dat volledig terzijde. *(Opmerkingen van de heren Wilfried Vandaele en Bart Tommelein)*

Minister, over het onderhandelen met de CEO van Telenet hebt u aan aankondigingspolitiek gedaan. *(Opmerkingen van minister Ingrid Lieten)*

Ik hoop dat u er nu van hebt geleerd. Het ontploft een beetje in uw gezicht. U grijpt nu naar het enige middel dat u nog hebt en dat is een dwangmiddel, letterlijk: een ontwerp van decreet. Dit is het falen van het praten en onderhandelen om tot een overkoepelend plan te komen. Nu zal het worden opgelegd via een ontwerp van decreet. Ik weet niet of dat de juiste keuze en de juiste strategie is op lange termijn, het is puur mijn persoonlijke mening, minister, maar ik vrees er een beetje voor.

De regionale omroepen enkel redden met een gedwongen betaling door een privébedrijf als Telenet, zoals is aangehaald door mijn fijne collega – die andere liberaal, zal ik maar zeggen – lijkt niet echt op een reddingsplan, een mediaplan of een beleidsplan. Ik maak me dan de bedenking, maar dat is nu eenmaal mijn karakter, wat het binnenkort zal zijn als de VMMA, VIJF of VIER in slechte papieren komen, wat voor die laatste twee zeer realistisch is. Wat als het gaat om een nationale zender? Wat als de VRT de tekorten blijft opstapelen? Wordt er dan ook ingegrepen met een ontwerp van decreet om die tegoeden goed te maken? Dit gaat niet enkel over auteursrechten of over de eigenheid van de zenders.

Minister, ik verdedig graag heel de sector, of het nu regionale, privé- of openbare zenders zijn. Dat is wie ik ben, waarom ik hier zit ook. Ik hoor niets over de andere digitale privékanalen. Men praat enkel over de regionale zenders. Met alle respect, die zijn nodig, maar laat ons het eens voor alle zenders bekijken. Het gaat nu over de regionale zenders omdat die het hardst hebben geroepen en financiële problemen hebben, omdat ze een product brengen dat commercieel wat moeilijker ligt. U hebt een onderzoek laten doen naar de zwaktes en de sterktes van de regionale omroepen, die ooit gecreëerd zijn in een heel andere samenleving, toen digitaal kijken amper nog bestond. Nu zit je met een nieuw gegeven.

U doet een voorstel, dat is oké. Dat hebt u zelf gezegd, u hebt een voorstel gedaan in de commissie. Het is fijn dat u een voorstel doet, maar ik heb het al aangehaald, dat moet u niet in de pers lanceren. U moet eerst een oplossing hebben. *(Opmerkingen van minister Ingrid Lieten)*

Jawel, dat hebt u letterlijk gezegd. Ik heb de verslagen hier liggen. Dan is het in de pers gekomen. Op basis daarvan hebben wij hier een debat gevoerd. Wij stelden u terecht de vraag: wat als?

Dat is uw keuze, niet de mijne. Ik heb liever dat u hier komt met een oplossing. Een voorstel houdt niet veel in. Ik kan heel veel voorstellen oplijsten, maar daar zijn we niets mee. U bent minister, u moet met oplossingen komen. *(Opmerkingen. Gelach van minister Ingrid Lieten)*

En dan dat draagvlak. Wie moet daar volgens u allemaal inzitten? Volgens mij zijn dat in deze kwestie de regionale omroepen, de nieuwe kleine digitale zenders van een Dobbit over een Njam tot zenders die we misschien liever niet zien. Dat is een draagvlak in een distributieplatform van een Telenet of een Belgacom. Niet enkel en alleen de regionale omroepen! Het lijkt nu alsof zij alleen in financiële moeilijkheden zitten. Ik kan u later eens de jaarbalansen bezorgen van andere digitale privékanalen die evenzeer een bestaansrecht hebben in Vlaanderen. Waarom de ene wel en de andere niet? Ik stel me daar vragen bij. Ik ben benieuwd hoe u dit dossier zult afronden. Ik ben benieuwd naar de bespreking van het ontwerp van decreet.

Voorlopig hebt u niets meer geantwoord dan maanden of weken geleden. U vertelt alleen dat u een ontwerp van decreet zult voorleggen aan de regering. Ik vind dat een beetje mager. Ik wacht nog altijd. Ik zit nog altijd met een enorme honger.

De voorzitter: De heer Yüksel heeft het woord.

De heer Veli Yüksel: Wie denkt dat de problemen bij de regionale omroepen plots zijn opgedoken naar aanleiding van de beslissing van Telenet, heeft het mis. Ze hebben al een hele tijd financiële ademnood.

Een oplossing waarover is onderhandeld, is altijd de beste optie. Er moet een groot draagvlak zijn, zowel bij de distributeurs als bij de regionale omroepen. Als we die laatste belangrijk vinden, minister, moeten we zoeken naar een onderhandelde en pragmatische oplossing.

U hebt niet geantwoord op mijn vraag op welke punten uw voorstel niet werd aanvaard en door wie. U hebt gesprekken gevoerd met Telenet en met de regionale omroepen. Op een bepaald moment hebt u dan voor een andere tactiek gekozen, namelijk voor een decretale oplossing. Op welke punten vond u geen draagvlak?

De auteursrechtelijke vergoeding zou worden berekend op de bereikcijfers. Ik begrijp dat u aan een nieuw systeem denkt. Welk systeem wordt dat? Wie gaat de kosten daarvoor dragen?

Iedereen vindt Vlaamse content en fictie belangrijk, ook de omroepen. Misschien kunnen ze ook hier hun steentje toe bijdragen, aangezien we aan de distributeurs vragen dat ze een duit in het zakje doen. Misschien kunnen de omroepen binnen de discussie over de signaalintegriteit en met meer ruimte zelf in dat traject meegaan en een financiële bijdrage leveren. Dat kan een fonds zijn, dat maakt me niet uit.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele: Ik noteer normaal gezien geen uitspraken van de heer Tommelein, nu heb ik dat wel gedaan. *(Opmerkingen van de heer Bart Tommelein)*

U hebt niet de gewoonte om ontwerpen of voorstellen van decreet goed te keuren als het gaat over partijen die eigenlijk zelf een oplossing moeten bereiken. *(Opmerkingen van de heer Bart Tommelein)*

Daar kwam het toch wel op neer. Dat is al meteen een stemverklaring over de signaalintegriteit. *(Opmerkingen van de heer Bart Tommelein)*

Dan heb ik dat verkeerd genoteerd en zal ik het weggooien.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Dit is een interessante discussie, minister. Ik hoop dat u verder gaat op dat pad. Ik ga niet de liberaal uithangen, anders krijg ik te veel bloemen vandaag. *(Opmerkingen)*

We zijn allemaal voor zelfregulering als het kan, en voor regelgeving als het moet. We moeten telkens de afweging maken van de noodzaak aan regelgeving. Als de partijen zelf geen oplossing vinden, moet er regelgeving komen.

De voorzitter: De heer Wienen heeft het woord.

De heer Wim Wienen: Iedereen heeft zijn geloofsbrieven nog eens afgegeven: we zijn voor sterke regionale omroepen en voor veel Vlaamse fictie op tv, maar blijkbaar hebben sommigen dan toch een grote angst voor een decreet dat iets oplegt aan bepaalde bedrijven. Zo nieuw is dat niet hoor. Er zijn al wetten die iets opleggen aan bedrijven, bijvoorbeeld de wet op de vennootschapsbelasting. Onze milieuwetgeving is ook dwingend, dat is geen vrije keuze. *(Opmerkingen)*

Blijkbaar hebben ze schrik van het primaat van de politiek. Ik alleszins niet. *(Opmerkingen)*

Ik onthoud, minister, dat u een ontwerp van decreet klaar hebt, dat u de dialoog blijft aangaan, dat u de deur open laat, ook naar de distributeurs. U hebt een stok achter de deur en bent bereid om die stok te gebruiken. Dat is aan politiek doen: beslissingen nemen en knopen doorhakken.

De voorzitter: Minister Lieten heeft het woord.

Minister Ingrid Lieten: Collega's, er moet me iets van het hart. Ik heb zo het gevoel dat jullie een paar zaken door elkaar halen.

Mijnheer Verstrepen, ik blijf altijd vriendelijk tegen u, ongeacht wat u vertelt, ik doe mijn best daarvoor, maar nu gaat u toch erg ver. We kunnen de regionale zenders niet vergelijken met de digitale, want ze hebben een decretale opdracht. De regionale zenders kwamen tot stand na een erkenningsprocedure. Het decreet op de regionale zenders legt hen op om regionaal nieuws te brengen. Dat verantwoordt waarom we hen financieren.

De verdeling van de auteursrechten is gebaseerd op contractuele relaties. De distributeurs hebben een contractuele relatie met de zenders of met de auteursrechtenverenigingen. Ze innen de auteursrechten en verdelen die op basis van hun contracten. Ik heb heel veel begrip voor de distributeurs als ze al hun partners op dezelfde manier willen behandelen. Telenet heeft beslist om iedereen te behandelen op basis van zijn marktaandeel: hoe groter het marktaandeel, hoe groter het stuk van de koek van de auteursrechten.

Dan is de beweging op gang gekomen. We hebben gepraat met de regionale zenders. We hebben hier in het parlement gepraat. We hebben beslist dat het marktaandeel als criterium voor de regionale zenders niet correct is. Dat is appels met peren vergelijken. De regionale zenders moeten worden beoordeeld op basis van bereik. Dan hebben de distributeurs beseft dat daar iets in zit. Ze willen dat pas toepassen als er een decretale verankering komt: ze willen een juridische basis om de regionale zenders anders te behandelen. Die decretale verankering is dus niet een stok achter de deur alleen, of een dreigmiddel of een vlucht vooruit: die verankering zal uiteindelijk zorgen voor rechtszekerheid voor zowel de regionale zenders als de distributeurs.

We hebben ook gezegd, zoals diverse leden hier eveneens hebben opgemerkt, dat de problemen van de regionale zenders niet alleen op te lossen vallen door ervoor te zorgen dat ze een deel van de auteursrechten krijgen. We moeten ook zorgen voor samenwerking. Het gaat ook over de manier van organiseren. Daarover hebben we ook een aantal decreetsaanpassingen klaargestoomd.

Deze commissie moet echter wel weten wat ze wil. Op het ogenblik dat ik de discussietekst aan de regionale zenders heb overgemaakt, heb ik die ook hier bekendgemaakt, zodat de commissie tegelijkertijd ingelicht zou zijn en niet zou klagen dat we met de regionale zenders onderhandelen terwijl ze niet weet waarover het gaat. Dat is heel transparant en op het juiste moment gebeurd. Dat was een discussietekst, wat betekent dat er voor mij ruimte was voor aanpassingen, overleg en verbeteringen. Die fase hebben we nu ongeveer achter de rug. We zijn er, denk ik, grotendeels uit. Er zijn nog een paar details, zij het niet onbelangrijke details, die nog moeten worden geregeld. Ik zal dus blijven doorwerken aan die decretale verankering die nodig is voor een aantal wijzigingen, zodat we een zo groot mogelijk draagvlak hebben. Dat is de weg die we hebben bewandeld. We zijn nu bijna klaar met de juridische voorbereiding. Ik probeer de laatste discussiepunten af te ronden, en dan zullen we dat hopelijk kunnen voorleggen aan de regering en het parlement, met een groot draagvlak.

Ook wat de investeringsplicht betreft, willen we enige rechtszekerheid creëren, zodat enerzijds de distributeur weet wat hij moet doen om te voldoen aan zijn investeringsplicht, terwijl anderzijds de andere actoren die creatief produceren, de zenders, rechtszekerheid hebben, en de zekerheid dat men zich zal houden aan wat is afgesproken. Dat is onze werkwijze. Het is dus niet een keuze tussen een draagvlak en een decretale verankering: we kiezen voor een decretale verankering met een zo groot mogelijk draagvlak. Daar zal ik aan blijven werken.

De voorzitter: De heer Verstrepen heeft het woord.

– *De heer Bart Caron, ondervoorzitter, treedt als voorzitter op.*

De heer Jurgen Verstrepen: Minister, u mag me niet verkeerd begrijpen. Ik probeer uw blik op een aantal discussiepunten te verruimen. Ik wil even toelichten waarom ik de regionale zenders heb opgenomen in het geheel. Vaak is het zendsysteem van al die andere zenders ook een loopsysteem, en vaak is er ook sprake van gesponsorde programma's à la Vitaya. Stories TV is bijvoorbeeld ook regionale content.

Ik ben niet tegen de regionale zenders, maar wie baat die zenders uit? Roularta, De Persgroep, Concentra en Corelio.

Minister Ingrid Lieten: Maar daar willen we nu ook verandering in brengen. In het concept willen we duidelijk en terecht een onderscheid maken tussen de vzw-rechtenhouders, die dan daarna contractueel afspreken. Dat zou een democratische verbetering zijn, lijkt me.

De heer Jurgen Verstrepen: Daar ben ik het absoluut mee eens, maar alle commerciële belangen van die zenders zitten nu net bij de grote mediagroepen. Ik ben voor het vrije ondernemerschap. Dat weet u. Men verwijt me hier zelfs dat ik dat consequent doe. Ik vind echter dat sommigen hun verantwoordelijkheid moeten nemen. Als de jaarrekeningen enerzijds uiteindelijk negatief blijken, maar men anderzijds aan cross-mediaselling doet tussen regionale zenders, en tussen de groepen en de printmedia die men allemaal heeft, dan wil ik daarover graag eens de discussie voeren.

De voorzitter: De interpellaties zijn afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van de heer Jurgen Verstrepen tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesterings, Media en Armoedebestrijding, over de afwezigheid van Flanders Image op MIPTV in Cannes - 1380 (2012-2013)

De voorzitter: De heer Verstrepen heeft het woord.

De heer Jurgen Verstrepen: Voorzitter, minister, geachte leden, de Vlaamse productiehuisen hebben geen eigen stand op MIPTV (Marché International des Programmes de Télévision), de televisiebeurs in Cannes. Flanders Image moest om budgettaire redenen afhaken. Om toch nog aanwezig te kunnen zijn, hebben de tv-makers onderdak gevonden bij Wallonie Bruxelles Images, de Franstalige tegenhanger van het Vlaams Audiovisueel Fonds (VAF). “We zijn dit jaar zowel in april als in oktober afwezig”, bevestigde Christian De Schutter van het VAF. Ook stelde hij: “Er is een kans dat we in 2014 weer aanwezig zullen zijn, maar dit jaar is onze aanwezigheid niet haalbaar omwille van budgettaire redenen”.

Men moest kiezen tussen een extra medewerker in dienst nemen of een stand in Cannes betalen. Omdat het Mediafonds nu op volle kruissnelheid zit en er extra deadlines zijn, koos men voor de medewerker. Daardoor bleef er onvoldoende geld over om in Cannes een stand te betalen.

In mijn vorige beroepsleven vloog ik regelmatig naar MIPTV in april, en naar MIPCOM in oktober. Dat zijn de belangrijkste internationale televisiebeurzen en televisierechtenmarkten. Ook mensen van de VRT vlogen daarheen, met glazen champagne. We hebben dat ooit opgezocht, en die mensen zitten er nu niet meer. Die beurzen hebben naar schatting 11.5000 geaccrediteerde deelnemers, waarvan 3500 aankopers uit meer dan 100 landen. Dat is niet zomaar een beurs, dat is dé beurs voor wie bezig is met media, televisie en alles daarrond. MIPTV beperkt zich trouwens ook niet meer tot het loutere televisieaanbod: het gaat ook over mobiele content voor smartphones en tablets, over gaming, kortom, over alle crossmediavormen die digitaal worden ontwikkeld voor al die platformen. Twee keer per jaar zakt het merendeel van de programmamakers en tv-bazen dus af naar Cannes voor die beurzen. Vorige week nog heb ik vernomen dat de feestjes aan Vlaamse zijde niet meer zo

groot zijn, dat de jachten binnen liggen. Het is er dus minder aangenaam door de crisis, maar als men dan nog eens geen stand heeft, dan vind ik dat toch wel wat lastig.

Minister, ik behoor tot diegenen die in het verleden met Flanders Image en met de catalogus naar die tv-beurzen in Cannes gingen. Vorig jaar was u nog naar Cannes afgezakt om de tv-makers te steunen, op aandringen van Flanders Image. Dat is echter dus van korte duur geweest. U hebt daar grote verklaringen afgelegd, hoewel ik u dat niet kwalijk neem. U hebt in uw enthousiasme gezegd dat men daarmee moest doorgaan, maar een jaar later is er geen stand.

Ik wil even inzoomen op de noodgedwongen keuze tussen een extra medewerker en een stand in Cannes. Een dergelijke stand kost 100.000 à 130.000 euro. Dat betekent dat die medewerker die in dienst is genomen, 100.000 à 130.000 euro waard is. Naar mijn normen is dat een dure medewerker. Als we bekijken wat Flanders Image zou moeten doen, dan lijkt me dat de prioriteit veeleer moet liggen bij het aanwezig zijn met een stand op de grootste beurs voor televisie en aanverwanten, om de Vlaamse industrie te helpen. Ik twijfel niet aan de capaciteiten van die medewerker. Misschien zal die alle formats zo snel wereldwijd verkopen dat hij geen stand nodig heeft. Dat kan. Misschien was dat hét witte konijn. Ik ken een paar mensen in die prijscategorie. Ik weet wat die aanrekenen via managementvennootschappen. Dan moet het toch al in die richting gaan. Waarschijnlijk hebben ze daar een topverkoper gevonden, die ze belangrijker vinden dan de stand op de grootste televisiebeurs in de wereld voor het voorbije jaar.

We zien dat men dan onderdak moet zoeken bij de tegenhanger aan de andere kant van de taalgrens, wat ik toch wel pijnlijk vind. We zien de reacties van de Vlaamse Onafhankelijke Televisie Producenten (VOTP), van Skyline Entertainment. Die keuze maakt het niet gemakkelijker voor veel productiehuisen. Niet iedereen heeft het geluk om, zoals hen, te worden opgepikt door distributeurs. Men werpt op dat veel formats op voorhand worden verkocht, maar dat is een doodoener, want dat is altijd al zo geweest. Alle formats circuleren heel het jaar door internationaal, via catalogi. Nu gebruikt men dat plots als argument waarom die aanwezigheid niet meer nodig is, maar dat gebeurde tien, vijftien en twintig jaar geleden al, zelfs vóór het e-mailsysteem goed draaide en toen een internetconnectie nog via een modem moest worden gemaakt, met gekraak en gepiep. Dat wil ik dus zelfs niet aanvaarden als argument in dezen.

Minister, wat is uw houding met betrekking tot het feit dat Vlaamse productiehuisen en distributeurs onderdak moesten gaan zoeken bij Wallonie Bruxelles Images om toch aanwezig te kunnen zijn? Vindt u het kunnen dat men bij de Franstalige collega's moet gaan wanneer men interesse heeft voor een Vlaams format, zelfs voor een VRT-format? Vindt u het opportuun om in de toekomst via Flanders Image aanwezig te zijn op de televisiebeurs, in functie van de prioriteiten door middel van een stand of met een medewerker?

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele: Voorzitter, ik vind het belangrijk dat de Vlaamse Gemeenschap ook internationaal zoveel mogelijk probeert aanwezig te zijn. We moeten dat zo veel mogelijk proberen in alle beleidsdomeinen. Als het erop aankomt om onze culturele producties aan de man te brengen, is en blijft dat belangrijk. Ik zeg dat in het algemeen, zonder in detail op dit dossier te willen ingaan.

Minister, had het wegblijven op de MIPTV-beurs enkel een budgettaire reden? Of zijn er in het verleden evaluaties gebeurd waaruit bleek dat het een te geringe meerwaarde heeft om daar aanwezig te zijn?

De voorzitter: Minister Lieten heeft het woord.

Minister Ingrid Lieten: Collega's, ik zal proberen u een zo goed mogelijke reconstructie te geven.

In de beheersovereenkomst die wij met betrekking tot het Vlaams Audiovisueel Fonds (VAF)/Mediafonds hebben afgesloten, is niet voorzien in specifieke middelen voor promotie. Wel is een aparte portefeuille vastgesteld van maximum 200.000 euro, onderworpen aan de indexering, voor de werkingskosten van het Mediafonds. Bij de opstart van het Mediafonds werden, in overleg met mijn kabinet, door het VAF de kosten van de werking van het Mediafonds heel beperkt gehouden. Het was de bedoeling om geen nieuwe organisatie te ontwikkelen, om niet te veel overhead te creëren en om zoveel mogelijk van de middelen te kunnen investeren in nieuwe producties.

Er werd ook beslist om in het begin geen extra personeelsleden aan te werven. De aanwezige projectbeheerders van het VAF werden ingeschakeld om de dossiers te evalueren en te begeleiden, om altijd maximaal middelen vrij te maken.

Uiteindelijk is het aantal aanvragen bij het VAF enorm gegroeid. In overleg met mij werd beslist om een belangrijk deel van de in de beheersovereenkomst voorziene werkmiddelen voor het eerste jaar, waarvan we dachten dat deze in de aanloopfase jaarlijks nog niet volledig zouden worden opgebruikt, in te zetten voor de aanwezigheid met een eigen stand. Dit gebeurde op MIPCOM 2011, alsook op MIPTV en MIPCOM 2012. Dat was doorgepraat met de sector. In 2012 werd ruim 120.000 euro uitgegeven aan de aanwezigheid op beide beurzen.

Ondertussen is het Mediafonds op kruissnelheid gekomen. We hebben twee jaar geleden een evaluatie gedaan. Vanuit de sector kwam de vraag om extra deadlines in te stellen. Dat zijn extra releasemomenten waarop nieuwe dossiers kunnen worden ingediend en waarop men een nieuwe kans kan wagen. Daardoor drong de noodzaak zich op om het bestaande team van projectbeheerders effectief minimaal te versterken om de stijgende instroom van aanvraagdossiers te kunnen verwerken, maar ook voor de verdere afhandeling ervan. Het resultaat hiervan was dat men de werkmiddelen waarin vanaf het begin was voorzien, nu bijna volledig moest gebruiken voor het garanderen van een vlotte werking. Dus bleven er onvoldoende financiële middelen over om ook in 2013 een aanwezigheid met een stand te organiseren.

Opmerkingen in de media als zou de promotie van televisieproducties te moeizaam verlopen in vergelijking met film en als gevolg hiervan worden afgebouwd, zijn volledig incorrect. Zoals aangegeven, werd de beslissing uit puur budgettaire noodzaak genomen en vanuit de andere prioritisering die het Mediafonds voor zichzelf uitmaakte. Ik heb mij daarbij neergelegd. Het spoort met de originele opzet om zoveel mogelijk geld te kunnen gebruiken als cofinanciering voor die creaties.

Naast het feit dat het stopzetten van de beursstand gemeld werd aan mijn diensten, heeft het VAF/Flanders Image de producenten op de hoogte gebracht dat zij niet meer zouden betalen voor een gemeenschappelijke stand. Zij hebben de contactgegevens doorgegeven van Mediastands.eu, een door het Mediaprogramma van de Europese Commissie gefinancierde organisatie die ook op de MIP-beurzen standruimte aanbiedt aan onafhankelijke producenten. Dit gebeurt tegen een zeer gunstig inschrijvingstarief. VAF/Flanders Image heeft tevens de organisatoren van de MIP-beurzen gecontacteerd om hen te wijzen op het feit dat de door hen gehanteerde tarieven wel zwaar doorwegen op het budget, zeker in vergelijking met filmbeurzen zoals die in Berlijn of Cannes. Daar hanteert men blijkbaar andere prijzen.

Men heeft daar in eerste instantie wat succes geboekt. De organisatie was bereid om, met een korting, een alternatieve standruimte aan te bieden. Die dooft na drie jaar uit. Men vroeg dan wel een meerjarencontract. Zelfs tegen deze speciale voorwaarden bleef de huur van een stand vanaf het eerste jaar toch nog altijd te duur voor ons.

Op 1 maart van dit jaar nodigde het VAF/Flanders Image vertegenwoordigers van onder andere de VOTP, Flanders Investment & Trade (F.I.T.) en The New Flemish Primitives (TNFP) uit om te zoeken naar oplossingen voor dit probleem. TNFP was tot nu toe de

zwaarste gebruiker van de Vlaamse stand. Dit nieuwe distributiebedrijf zorgt voor de verdeling van televisieformats en -programma's in het buitenland. Het werd opgericht door Woestijnvis, deMENSEN en De Filistijnen Productions. Zij maakten de voorbije twee jaar het vaakst gebruik van de stand.

Er werd daarbij onder andere verwezen naar Wallonie Bruxelles Images, de Franstalige tegenhanger van Flanders Image, dat voor zijn aanwezigheid op commerciële beurzen structureel ondersteund wordt door AWEX, de Franstalige tegenhanger van F.I.T. F.I.T. werd gevraagd of zij, zoals de Waalse zusterorganisatie, dezelfde houding kon aannemen. Dat bleek, zeker in eerste instantie, niet mogelijk. In tegenstelling tot AWEX verwacht F.I.T. dat de sector – de gebruikers – financieel participeert in een beursaanwezigheid.

Tijdens dezelfde vergadering heb ik, via mijn kabinetsmedewerkers, een voorstel gelanceerd om, aangezien de werkingsmiddelen op waren, tijdelijk een deeltje van de middelen voor co-investering te gebruiken voor een stand, indien men dit wenselijk acht. Ik heb dus een afwijking op de beheersovereenkomst aangeboden voor het geval men dat belangrijk zou achten. Dat werd onder andere door de VOTP niet aanvaard. De VOTP maakte liever de keuze om alle beschikbare middelen te investeren in de financiering van producties. Dat is een legitieme keuze.

Nog tijdens dezelfde vergadering verklaarde de vertegenwoordigster van TNFP dat deze structuur, die onder andere een aantal onafhankelijke Vlaamse televisieproducenten vertegenwoordigt, onderdak had gevonden op de stand van Wallonië Bruxelles Images. Men had dus al zelf een oplossing gevonden. Het was een eigen beslissing om geen gebruik te maken van het Mediastands.eu-alternatief, waar alle onafhankelijke producenten terechtkunnen.

Tijdens MIPTV zouden zij zich profileren onder de naam van een van de Franstalige bedrijven die zij vertegenwoordigen, Stromboli Pictures. Dit gebeurde nadat vanuit Wallonië Bruxelles Images de wens werd geuit om de naam 'Flemish' niet op de Franstalige Belgische stand te gebruiken. Alle partijen gingen ermee akkoord om te onderzoeken of er een aanvaardbaar financieringsmodel kan worden gevonden, dat een stand op beide MIP-beurzen vanaf 2014 opnieuw mogelijk maakt. Er wordt daarbij gedacht aan een financiering via het VAF/Mediafonds (Flanders Image), F.I.T., en de deelnemende producenten, zijnde VOTP en TNFP. Er zal ook worden gekeken naar de omroepen en de providers of zij eventueel bereid zijn om mee in te stappen in een gemeenschappelijke stand en mee financieel te ondersteunen.

Het is belangrijk om een onderscheid te maken tussen datgene waar we nu de gehele tijd hebben over gesproken, namelijk een gemeenschappelijke stand voor onafhankelijke bedrijven, en de Vlaamse aanwezigheid op de beurs. Dat is niet hetzelfde.

Ik denk dat collega Verstrepen met zijn talloze contacten in de sector wel kan beamen dat er heel veel Vlaamse aanwezigheid was op de beurs, dat er ondertussen veel Vlaamse productiehuisen deel uitmaken van een internationale groep, en dat ze met die internationale groepen belangrijke stands hebben. Dat was vorig jaar ook zo, en er zijn heel wat productiehuisen die tot zo'n internationale groep behoren. Ik heb die bezocht op de internationale stand, en die zaten niet op die zogenaamde Vlaamse stand. Zo heeft Studio 100 daar een enorme stand, volledig voor haar eigen producties. Er was een heel grote aanwezigheid van de Vlaamse creatieve sector en van Vlaamse producties, en je mag dat niet verwarren met het feit dat er een stand was met een aantal onafhankelijke producenten die samen materiaal kunnen aanleveren.

Een gevolg hiervan is dat de meeste activiteit zich voordoet op die grote internationale standen. Dat heb ik vorig jaar ook de facto kunnen vaststellen toen ik daar was. Er was weinig activiteit op onze Vlaamse stand, want een heel groot deel van het aanbod biedt zich aan via die internationale kanalen. Voor de Vlaamse productiehuisen die deel uitmaken van

een grote internationale groep betekent dit natuurlijk ook heel wat voordelen om zo hun markt te verruimen.

Vlaanderen was zeker aanwezig op die MIPTV-beurs. We hadden geen eigen vitrine, maar dat gesprek en die discussie wordt zeker voortgezet. Er wordt gewerkt aan een oplossing om ook in 2014 opnieuw een eigen vitrine te hebben, maar dan liefst een vitrine die dan zinvol is en waar zoveel mogelijk de Vlaamse producties aan de man kunnen worden gebracht en die rekening houdt met alle belangen van de verschillende productiehuizen, belangen die niet altijd gelijk lopen. Dat is de stand van zaken.

De voorzitter: De heer Verstrepen heeft het woord.

De heer Jurgen Verstrepen: Voor alle duidelijkheid, ik heb niet gezegd dat Vlaanderen afwezig was, maar zij die aanwezig zijn hebben de middelen, de tools en de contacten en zij doen de investeringen en nemen de risico's. Dat zijn dan wel de grotere privéondernemers.

U zegt dat de specifieke middelen voor promotie niet omschreven zijn. Misschien is dat het breekijzer waarmee u in de beheersovereenkomst zou kunnen werken. Misschien moet de definitie van promotie worden aangepast, want uiteindelijk is het toch een tool waarvoor dit toch – deels, niet helemaal – in het leven is geroepen.

Ik zit nog altijd met een aantal vragen. Waarom kon het in het verleden wel en nu plots niet meer? Dit heeft waarschijnlijk te maken met prioriteiten, met het verschuiven van werkmiddelen. Ik vind vanuit mijn visie nog altijd dat de prioriteit eerder moet liggen in de promotie op dergelijke beurzen. Er zijn niet zoveel beurzen, er zijn er maar twee per jaar in Cannes. Je moet dus niet elke maand ergens aanwezig zijn, en dan vind ik dat toch niet de juiste keuze.

Men zegt u dan dat de contacten van de catalogus worden doorgegeven, maar – met alle respect –: ik vind het niet fijn dat men u dat antwoordt. Dat is op eenvoudig verzoek verkrijgbaar. U hebt waarschijnlijk een antwoord gekregen van het VAF of Flanders Image? U hebt gezegd dat de contacten van de catalogi van de mediastands doorgegeven zijn...

Minister Ingrid Lieten: Nee, nee. Naast de mediastands en de ruimtes die worden ingehuurd door productiebedrijven en anderen, is er ook een door Europa gefinancierde stand voor onafhankelijke producenten waar men tegen een verlaagd tarief kleine producenten een kans geeft. Die contactgegevens zijn doorgegeven.

De heer Jurgen Verstrepen: Dat klopt. Maar die gegevens zijn op eenvoudig verzoek verkrijgbaar. Ik verwijt u dat niet, maar je kunt gewoon naar de website surfen van het steunprogramma van de EU, en u vindt dat daar. Maar ik vind het niet correct dat ze u zo'n antwoord geven, en dat ze u daarmee in het veld sturen in de commissie.

Op uw vraag zouden we eventueel in het najaar naar de International Broadcasting Convention (IBC) gaan, en het is mij twee of drie jaar geleden al opgevallen dat er daar een grote stand stond, ik denk dezelfde stand Wallonie Bruxelles Images waar de bedrijven die toelieferingen deden in de audiovisuele industrie gebundeld bij elkaar zaten met een grote stand en promotie.

Ik herinner mij zeer goed dat er van Vlaamse gebundelde promo niets te zien was, behalve die bedrijven afzonderlijk die zelf een initiatief namen om daar een stand te zetten. De IBC is op audiovisueel vlak een zeer belangrijke beurs en ik ben benieuwd of we daar dit jaar iets anders gaan zien. We moeten dat blijven opvolgen.

Ik blijf erbij dat een stand op zo'n beurs imagebuilding is voor creatief Vlaanderen en voor de kleinere bedrijven. De grotere kunnen het betalen en de grote producties hebben marges en zijn gelieerd met de grote jongens. Dat is minder moeilijk. Maar voor het nieuwe Vlaamse talent dat niet over die budgetten beschikt is het noodzakelijk dat er een Vlaamse aanwezigheid is in de vorm van een Vlaams creatief platform.

Hoe het wordt ingevuld, is niet mijn taak. Maar als er budgetten zijn, vind ik wel dat ik daar moet op blijven hameren. De grotere mediaspelers staan er en kunnen heen en weer vliegen met vliegtuig of helikopter, de kleinere kunnen dat niet. Als we naar een creatief beeld-Vlaanderen willen gaan, wat ik toch altijd consistent sinds 2004 in deze commissie zeg, dan vind ik dat daar toch net iets meer prioriteit aan mag worden gegeven.

De voorzitter: Minister Lieten heeft het woord.

Minister Ingrid Lieten: Ik ben zelf ook altijd voorstander geweest van een stand. Ik heb ook nu nog geprobeerd om een aantal oplossingen aan te dragen die niet zijn gelukt. Maar ik zal blijven werken aan een oplossing voor 2014. Ik zal ook meegeven aan het VAF dat het toch ook wel de mening is van de commissie dat men daar een grotere prioriteit moet aan geven.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van de heer Chokri Mahassine tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesterings, Media en Armoedebestrijding, over de diversiteit in het bereik van doelgroepen door de VRT - 1469 (2012-2013)

De voorzitter: De heer Mahassine heeft het woord.

De heer Chokri Mahassine: De aanleiding voor deze vraag is de Nederlandse stand-upcomedian Jorgen Raymann die op de Nederlandse televisie een publiek van allochtonen aantrekt. Ik vroeg me af hoe het met de Vlaamse zenders zit.

Volgens de beheersovereenkomst met de VRT dient de VRT extra inspanningen te leveren om een zo groot mogelijk en gevarieerd publiek te bereiken, waaronder senioren, jongeren, nieuwe Vlamingen, lager opgeleiden, mensen met een handicap en mensen in armoede. In operationele doelstelling 2.1. wordt dit concreet vertaald: er komt jaarlijks een actieplan over het bereik, naast het actieplan over de vertegenwoordiging van doelgroepen in het aanbod. Voor de doelgroep van de nieuwe Vlamingen wordt in operationele doelstelling 4.2 de noodzaak van het jaarlijks actieplan extra benadrukt en moet de VRT het bereik van de nieuwe Vlamingen ook meten.

De VRT heeft het onderzoek over het bereik van de nieuwe Vlamingen al uitgevoerd in 2010. Nieuwe Vlamingen zijn vertrouwd met de Vlaamse media. Het onderzoek liep bij Polen, Turken en Marokkanen. Marokkanen kijken meer naar Vlaamse media dan de anderen. Dat is een eigenaardige vaststelling, maar het is zo. De nieuwe Vlamingen luisteren wel minder naar de radio. Polen doen meer dan Turken en Marokkanen. Dit heeft met muziekkeuze te maken. Er is een generatie-effect: jongeren kijken meer naar Vlaamse zenders dan eerste en tweede generatie. Al bij al is het onderzoek toch nog vrij beperkt.

Het onderzoek gaat over het algemene gebruik van de media, zijnde radio, tv en het internet, maar gaat bijvoorbeeld niet in op de wijze waarop het bereik eventueel zou kunnen worden verhoogd. Het onderzoek geeft feiten weer, maar peilt niet naar de redenen waarom iemand kijkt. Welke radio- en tv-programma's zijn nodig om het bereik bij nieuwe Vlamingen te verhogen? Is er een verschil volgens het programmatype? En vooral, om welke redenen kijkt iemand niet? Dat zijn misschien toch interessante vragen. Ook is niet duidelijk of het nodig is dat het bereik wordt verhoogd of dat we tevreden zijn met hoe het nu is. Op basis van het onderzoek moet in elk geval een actieplan worden opgesteld.

Minister, de conclusie van het onderzoek luidt: nieuwe Vlamingen zijn vertrouwd met de Vlaamse media. Is deze conclusie wat kort door de bocht of niet? Geeft ze niet te veel de indruk dat de VRT op haar lauweren mag rusten? Er zijn nog heel wat verbeteringen mogelijk, zeker voor Turken en Polen wat betreft televisie. De helft wordt slechts bereikt.

Wat radio betreft, is het bereik voor Marokkanen en Turken eerder laag. Komt er een vervolg op deze studie? Kan eventueel specifiekere worden onderzocht welke programma's aantrek hebben bij nieuwe Vlamingen of op welke wijze de Vlaamse media hun bereik bij nieuwe Vlamingen kunnen verhogen? Welke conclusies trekt u uit het onderzoek?

Welk onderzoek is gevoerd naar andere doelgroepen die ook vermeld worden in de beheersovereenkomst, zoals senioren, lager opgeleiden of jongeren? Over jongeren hebben we het al gehad en daar is een en ander aan de gang. Er is een actieplan over diversiteit in het aanbod. Is er een actieplan over het bereik van de nieuwe doelgroepen, zoals gevraagd in de beheersovereenkomst, in operationele doelstelling 2.1? Indien ja, wat houdt dit plan in?

De voorzitter: De heer Verstrepen heeft het woord.

De heer Jurgen Verstrepen: Ik wil graag aansluiten bij mijn fijne collega. Minister, ik wil eerder een persoonlijke mening geven, zodat men mij er niet op kan pakken dat ik ooit in de commissie iets zou hebben gezegd over inhoud. Het gaat niet over inhoud.

Als het gaat over het bereiken van de 'multiculturaliteit' door de openbare omroep, wordt er heel 'gecrisperd' en nogal conservatief gereageerd door die zenders. Ik wil geen programmadirecteur zijn, maar ik kan bijvoorbeeld enorm genieten van Najib Amhali of Kaya Yanar op de Duitse commerciële tv, commerciële tv! Voor die stand-upcomedians van hoog niveau en kwaliteit, moet ik als Vlaming – al heb ik de indruk dat ik geen referentie ben voor Vlaanderen – uitwijken naar wat men in het buitenland doet, zelfs Groot-Brittannië.

Ik mis dat bij de openbare omroep. De openbare omroep kan zeggen dat ik me daar niet mee te moeien heb, wat terecht is. De omroep zou ook kunnen zeggen dat het te duur is, maar dan zeg ik nee. Als je heel veel kunt uitgeven aan andere producties als sportevenementen, mag de rechtenkwestie geen discussie zijn.

Ik weet dat ik me op een dunne lijn begeef, ik wil me niet moeien met inhoud, maar ik wil het toch even onder de aandacht brengen. Men kan misschien ook eens die piste bewandelen. Dikwijls kun je dat met humor, dat vind ik toch. Er zijn grote 'allochtone' – als ik dat woord mag zeggen – comedians, die te weinig aan bod komen. Punt aan de lijn. De kijker zal wel oordelen of dat goed is. Ik voel daar toch enige terughoudendheid.

– *De heer Philippe De Coene, voorzitter, treedt als voorzitter op.*

De voorzitter: De heer Wienen heeft het woord.

De heer Wim Wienen: Minister, ik wil u niet ontgoochelen door in dit debat afwezig te blijven. U bent anders van mij gewoon. We hebben in het verleden al meerdere discussies gevoerd over het diversiteitsbeleid. Ik weet dat we nooit op dezelfde lijn zullen zitten, op dit gebied toch niet. Ik moet iets goedmaken van daarstraks.

Recent hebben we allemaal de rapportage gekregen over het diversiteitsplan van de VRT. Daar heeft men ook een directeur diversiteit, die daarmee bezig is. Ik stel vast, zoals ik ook steeds heb gezegd toen u uitpakte met dat diversiteitsbeleid, dat het blijkbaar altijd gaat om vrouwen en allochtonen. Zoals de VRT het in het plan schrijft, gaat het om 'kleurtjes', want ze willen meer kleur voor en achter de buis. Daarom ben ik heel blij met de laatste vraag van de heer Mahassine, die vraagt hoe het staat met mensen met een beperking of senioren in die diversiteitsplannen. Dat had ik graag eens van u vernomen. Dat zou eventueel kunnen bewijzen dat de openbare omroep bezig is met alle kansengroepen en zich niet beperkt tot twee, zoals ik in de rapportage spijtig genoeg al te veel moet lezen.

Tot slot had ik ook graag geweten in hoeverre we nu nog altijd kunnen spreken over streefcijfers. In het begin was dat zo. In de rapportage en in de plannen van de diversiteitsmanager van de VRT worden er toch resultaatsverbintenissen gekoppeld aan dat beleid. Men legt de producenten ook op om daarmee rekening te houden wanneer ze programma's voor de VRT maken. Dan heb ik de indruk dat we naar 'verplichte streefcijfers'

gaan, wat natuurlijk quota zijn. In hoeverre is men geëvolueerd van streefcijfers naar verplichte quota?

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: De vraag van de heer Mahassine is relevant, in het licht ook van de recent bekendgemaakte cijfers van de VRT. Het moet me van het hart, ik heb het eerder gezegd en ik blijf het zeggen, dat ik de indruk heb dat het huis van vertrouwen nog niet helemaal is doordrongen van die noodzaak. Ze moeten toch nog een ferme tand bijsteken.

De bekommernis die de heer Mahassine uitdrukt aan de hand van de kijk- en luistercijfers van bepaalde etnisch-culturele groepen toont dat ook aan. Onze – van alle Vlamingen, bedoel ik dan – openbare omroep moet daarvoor garant staan en moet eigenlijk een toonbeeld zijn. Ik wil voorzichtig zijn in mijn uitlatingen en niet zomaar met de vinger wijzen, maar als er iemand een voorbeeld moet geven, zijn zij het. Volgens de cijfers uit onderzoek presteren de andere zenders bijna beter en dat is niet oké.

De voorzitter: Minister Lieten heeft het woord.

Minister Ingrid Lieten: Collega's, ik ben ook heel blij met de vraag, omdat het bewerkstelligen van diversiteit in de media in zijn totaliteit een beetje mijn stokpaardje is. De media hebben natuurlijk een heel belangrijke verbindende rol in de samenleving. Het is belangrijk dat iedereen die in Vlaanderen woont, leeft en werkt zich kan herkennen in onze eigen mediaproducties en mediahuizen.

Daartoe heb ik al heel wat initiatieven genomen. Ik begin met de regionale zenders. Een beetje als voorwaarde voor de financiering die ze krijgen vanuit de Vlaamse overheid, hebben we gesteld dat ze ook aan diversiteit moeten werken. Voor de private zenders heb ik een call gelanceerd, om mee nieuwe initiatieven en ideeën te kunnen betalen. Heel wat private zenders zijn erop ingegaan en hebben jeugdprogramma's of volwassenenprogramma's uitgetoetst waarbij toch werd geprobeerd om een meer divers publiek aan te trekken.

Wat de VRT betreft, de zender waarvan wij aandeelhouder zijn en die wij voor een groot stuk financieren, vind ik ook dat die zeker een voorbeeldrol te spelen heeft. Dat debat hebben we uitgebreid gevoerd bij de onderhandelingen voor de beheersovereenkomst, toen we streefcijfers hebben opgelegd of bepaald, die gaan over zowel diversiteit achter de schermen in het personeelsbestand als diversiteit op het scherm. Welk beeld krijg je van Vlaanderen? Is dat waarachtig? In straatinterviews komen dan bijvoorbeeld niet enkel blanke mannen aan bod, maar ook mensen met een handicap of mensen van allochtone origine. Het derde element is de diversiteit van het bereik. We willen dat zo veel mogelijk Vlamingen zich herkennen en dat zo veel mogelijk verschillende groepen, mensen ook van allochtone afkomst van de tweede of derde generaties, zich herkennen in de VRT. Er moet dus op drie fronten worden gewerkt. Ik heb dat in de streefcijfers ingeschreven.

Mijnheer Caron, ik ben ook nog niet tevreden met de resultaten. Ik ben wel tevreden met de inspanningen. Ik heb de indruk dat er een serieuze cultuurverandering plaatsvindt bij de VRT. Er worden hogere prioriteiten gesteld. Er wordt actief ingegrepen. Dat stemt me hoopvol. Ik hoop dat die evolutie tot betere resultaten leidt.

Uit de onderzoeksresultaten van de bereikstudie blijken volgende cijfers. 49,2 procent van de Vlamingen met Turkse origine kijkt frequent, en dat is minimum vijf dagen per week, naar VRT-televisiezenders; 78,3 procent van de mediagebruikers van Marokkaanse origine kijkt frequent en 43,3 procent van de mensen van Poolse origine. Maar van alle doelgroepen samen kijkt slechts 74 procent van de nieuwe Vlamingen regelmatig, en dat is minimum drie dagen per week, naar een van de VRT-zenders.

Uit de twee bereikstudies bij nieuwe Vlamingen die de VRT heeft uitgevoerd, blijkt dat radio een moeilijk medium is om deze doelgroepen te bereiken. Slechts 30 procent van de nieuwe

Vlamingen luistert dagelijks. Wel luistert 84 procent van de nieuwe Vlamingen die radio luisteren minimum drie dagen of meer per week naar een van de VRT-radionetten.

We merken dat MNM een belangrijke rol speelt bij deze groep, want 48 procent van de nieuwe Vlamingen die radio luisteren, luisteren regelmatig naar MNM. MNM gaat inclusief te werk om nieuwe Vlamingen te bereiken. MNM probeert tegemoet te komen aan de noden van die groep door een aanbod uit te bouwen dat bij deze groepen kan aanslaan. Zo werd onder andere het programma *UrbaNice* met Brahim en Astrid Demeure gelanceerd. In *UrbaNice* volgt MNM de urbanmuzikmakers uit Vlaanderen en daarnaast besteedt het programma aandacht aan de urban cultuur en leefwereld. In *Generation M* komen heel wat thema's en onderwerpen aan bod die inspelen op de leefwereld van jonge mensen en waarbij de mix van ideeën van jongeren met verschillende achtergrond in de spotlights staan zoals de problematiek rond Syrië, leven met een beperking enzovoort.

Regelmatig peilt MNM naar ideeën bij de jonge doelgroep in *Meeting the audience*. Er wordt intensief gedialogeerd over hun appreciatie van de programma's. De doelgroepen die we hebben geformuleerd in de beheersovereenkomst zijn daar aanwezig. Als mediapartner wil MNM tevens initiatieven ondersteunen die aansluiten bij de doelgroep, onder andere *Genk on stage*, *Summerfestival*, *UrbaNice*, *Top Gear Live* en andere.

Bij het mediagebruik van nieuwe Vlamingen wordt ook vastgesteld dat leeftijd en opleiding vaak een meer doorslaggevende rol spelen in het mediagebruik dan hun etnisch-culturele origine. Op dat vlak zijn de verschillen niet zo groot.

Ik besef dat we er nog niet zijn met onze openbare zender op het vlak van diversiteit. Dat zei u ook. De VRT is zich daarvan bewust. De omroep lanceert dan ook elk jaar nieuwe actieplannen om zowel de bereikcijfers als de beeldvorming van nieuwe Vlamingen evenwichtiger te maken. De VRT is van plan dit onderzoek te herhalen, maar een kwantitatief onderzoek geeft weinig antwoord op uw zinvolle vragen. Het geeft bijvoorbeeld geen redenen. Er zal in de toekomst meer aandacht worden besteed aan kwalitatieve onderzoeken.

Bij de verschillende onderzoeken die de VRT laat uitvoeren, wordt altijd geprobeerd om een groep nieuwe Vlamingen onder de respondenten te rekruteren om zo meer informatie te verzamelen. De VRT doet het in het bereiken van nieuwe Vlamingen zeker niet slecht, maar het kan beter. Het VRT-aanbod kan nog beter op nieuwe Vlamingen worden afgestemd. De VRT zet zich met haar actieplannen vooral in om de representatie van die doelgroepen in het media-aanbod te verbeteren en hopelijk kan het bereik stijgen door een betere weerspiegeling van deze doelgroepen. Dat is logisch. Wie zich niet herkent in de programma's, kijkt niet meer. We moeten zorgen voor een waarachtiger beeld van de organisatie en het functioneren van de samenleving.

In alle onderzoeken die de VRT uitvoert en in de onderzoekpanels voor televisie- en radio-onderzoek worden al deze doelgroepen – senioren, lager opgeleiden, jongeren – onderzocht. Er wordt naar hun specifieke antwoorden gekeken. Op die manier probeert de VRT het aanbod beter af te stemmen.

De manier waarop de VRT werkt aan diversiteit is de voorbije jaren sterk geëvolueerd. Men werkt aan een geïntegreerd geheel. We kunnen het actieplan voor aanbod niet los zien van het actieplan bereik en van het personeelsbeleid. De beste manier om een verbreding te krijgen, is ervoor te zorgen dat die doelgroepen in het personeelsbestand zitten en zo mee de programma's en het beleid van de VRT bepalen.

De VRT heeft me nog een paar intenties meegedeeld. Dat is een doelstelling voor het management en staat in de briefings voor programmamakers. Iedereen Beroemd en Karrewiet zijn daar goede voorbeelden van. Zo zal Eén inzetten op meer nieuwe Vlamingen in fictie en als schermgezichten. Er komen programma's voor jongeren in de sfeer van entertainment, omdat dat hen aantrekt. Daarnaast plant de VRT een specifiek jongerenaanbod op OP12.

De VRT zet in op het aantrekken van nieuw talent. Via de werkervaringsstages haalt ze jaarlijks acht mensen van vreemde origine in huis gedurende zes maanden. Meer dan vroeger blijven deze mensen nadien aan de slag in de media en stromen ze definitief door naar een mediabedrijf. Dat bewijst dat de stages goed worden aangepakt.

Het is zeker niet de bedoeling om met de doelstelling diversiteit alleen te focussen op mensen van allochtone afkomst. Volgend jaar gaat men extra maatregelen opnemen in het actieplan gericht op personen met een handicap.

Er is zeker nog werk aan de winkel. De resultaten moeten nog beter. Maar bij de interne focus van de VRT is al goede vooruitgang merkbaar.

De voorzitter: De heer Mahassine heeft het woord.

De heer Chokri Mahassine: Ik dank u voor uw antwoord, minister.

Ik ben tevreden dat u nog niet tevreden bent over de behaalde resultaten. De VRT neemt inderdaad goede initiatieven. Het is goed dat er nieuwe initiatieven worden genomen. Ik ben blij dat er kwalitatief onderzoek zal worden gevoerd. Ik vind het belangrijk dat dit wordt vervolgd. Het huidige onderzoek is zeer waardevol, maar we moeten er meer mee kunnen doen. Alleen vaststellen en de vaststellingen erg vinden is voor mij onvoldoende.

Het klopt dat aanbod, bereik en personeel hand in hand gaan. Het bereik kan mijns inziens beter. Ik wil me daarop vastpinnen. De heer Verstrepen gaf al zulke voorbeelden, ook in het buitenland zien we dat, humor is zeer belangrijk. Daarmee stijgt het bereik. Dat mensen zichzelf terugvinden in de openbare omroep kan ook de interesse doen stijgen.

Ik hoop dat in de nieuwe jongerenzender de diversiteit veel meer zal worden uitgebouwd. Het is steeds zo geweest en het zal altijd zo zijn, jongeren staan enorm open voor vernieuwing. Daar moeten we het verschil kunnen maken. Er zijn nog opportuniteiten om verder te gaan.

De voorzitter: De heer Wienen heeft het woord.

De heer Wim Wienen: Minister, ik ben zeer tevreden dat u voor volgend jaar een actieplan voor mensen met een handicap aankondigt. Ik hoop echt dat het er komt.

Uit uw antwoord kan ik niet anders dan afleiden dat het diversiteitsbeleid van de openbare omroep zich op dit moment beperkt tot allochtonen. Pas heel ver achterophinkend komen de vrouwen, en van de rest van de kansengroepen is er geen sprake. Dat is het op dit moment. 95 procent van uw antwoord ging over – zoals u dat noemt – nieuwe Vlamingen.

Laat die stageplaatsen daar inderdaad typerend voor zijn. Behoudens mijn vergissing zijn er in totaal tien plaatsen. Er gaan er acht naar allochtonen en twee naar vrouwen. Dat is voor mij zeer symbolisch voor het diversiteitsbeleid van de VRT. Een waarachtig diversiteitsbeleid is heel iets anders dan een allochtonenbeleid.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van de heer Bart Tommelein tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de samenwerking tussen Eén en vtm om een gezamenlijk programma te maken

- 1470 (2012-2013)

Vraag om uitleg van de heer Veli Yüksel tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de beslissing van de openbare omroep om een televisieprogramma te maken met vtm

- 1475 (2012-2013)

Vraag om uitleg van de heer Jurgen Verstrepen tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de samenwerking tussen vtm en de VRT

- 1484 (2012-2013)

Vraag om uitleg van de heer Wilfried Vandaele tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de samenwerking tussen de VRT en de VMMA om een programma te maken

- 1488 (2012-2013)

Vraag om uitleg van de heer Bart Caron tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over Wauters vs. Waes

- 1507 (2012-2013)

De voorzitter: De heer Tommelein heeft het woord.

De heer Bart Tommelein: Voorzitter, minister, soms lijkt het alsof de VRT er alles aan doet om toch maar bovenaan de agenda van de commissie Media te komen. Dit weekend was er de terechte kritiek op de uitgebreide sponsoring, die stilaan op echte reclame begint te lijken. Maar ook met de aankondiging van het programma Wauters vs. Waes, of hoe het uiteindelijk ook zal heten, slaagt de publieke omroep er in ieder geval opnieuw in om enige ongerustheid te veroorzaken.

Dat is niet alleen zo bij nagenoeg alle leden van deze commissie, maar ook en vooral bij de mediaspelers die niet bij dit project worden betrokken. Dat is niet eens onlogisch, want wat blijkt: de VRT en de VMMA werken al enkele maanden in het grootste geheim samen aan een uniek programma. Dat is ongezien. Als we programma's, zoals een inzamelactie bij rampen, of de uitvaart van een of andere beroemdheid niet meetellen, dan is het de eerste keer dat de publieke omroep samen met de grootste commerciële speler een zenderoverschrijdend programma maakt dat op beide zenders, Eén en vtm, zal worden uitgezonden.

Het is niet verwonderlijk dat SBS hier zeer geprikkeld, om niet te zeggen verontwaardigd, op reageert. Net nu De Vijver VIER en VIJF herlanceert, blijkt dat de twee grootste concurrenten gaan samenwerken. Maar als we de uitleg mogen geloven, dan moeten we hier niets achter zoeken: het is gewoon een leuk idee, waar de twee hoofdrolspelers mee voor de dag gekomen zijn.

Er is toch geen mens zo naïef om dat te geloven?! Een blinde kan zien dat hier een strategie achter zit. Of zou de VRT ook hebben toegezegd mocht bijvoorbeeld Erik Van Looy een gelijkaardig idee hebben voorgesteld? Als enthousiaste programmamakers de enige reden zijn, dan kunnen we ons afvragen waarom zo'n programma niet eerder werd gemaakt. Dat zou ook betekenen dat geen enkele VRT-medewerker enthousiast is om pakweg aan De Slimste Mens deel te nemen. Nochtans zagen we hen allerminst verschijnen in het

programma op VIER. De woordvoerder van VIER liet alvast in een reactie weten dat de VRT uiterst terughoudend is om haar schermgezichten op de concurrerende zender te brengen.

Minister, de perceptie wordt gecreëerd dat de VRT nog niet goed verteerd heeft dat het productiehuis Woestijvis zich heeft ontpopt van exclusieve leverancier van topproducten tot een mediagroep die rechtstreeks de concurrentie op de tv-markt aangaat. Het was bijvoorbeeld opvallend dat de lancering van het nieuwe VIER het Journaal niet haalde, maar dat ze er bij de VRT als de kippen bij waren om te melden dat de resultaten van de nieuwe zender niet volgens de verwachtingen verliepen. Dat de grootste commerciële omroep in Vlaanderen, de VMMA, graag in dit verhaal van samenwerking – met die oh zo dominante openbare omroep – meestapt, is de logica zelf. Hoe kleiner het marktaandeel van andere private zenders, hoe groter de commerciële inkomsten voor vtm. Ik kan het de VMMA dan ook absoluut niet kwalijk nemen dat zij zo'n opportuniteit te baat neemt.

Maar die logica – en daarom stel ik deze vraag om uitleg – is niet zo vanzelfsprekend voor de openbare omroep, niet het minst omdat in de beheersovereenkomst zeer duidelijk staat dat de VRT mag samenwerken indien de samenwerking maatschappij- en sectorversterkend werkt. Ik zie niet goed in hoe dat hier te rijmen valt. Misschien ziet u dit anders en kunt u dit argumenteren en toelichten.

De VRT mag sectorversterkend werken. Een product als Stieve kan hier als voorbeeld dienen. U weet dat ik daardoor gecharmeerd ben. Het gaat immers over een innovatief en creatief project dat de hele omroepsector moet voorbereiden op nieuwe technologieën en huidig of toekomstig consumentengedrag. We zullen over Stieve nog wel veel vragen stellen, bijvoorbeeld over het financieel model dat aan het product zal worden gekoppeld, of over eventuele samenwerking met kleinere omroepen en de regionale spelers. Maar dit is toch van een heel andere orde dan te beslissen om samen met de commerciële zender een programma te lanceren.

De publieke omroep moet immers zoveel mogelijk vermijden dat hij de private markt verstoort. Dat gebeurt al ten dele – volgens mijn overtuiging en die van mijn fractie – door de 70 miljoen euro aan commerciële inkomsten die hij mag innen. Dat mag volgens de beheersovereenkomst die ik met elke vezel in mijn lijf bestreden heb. Maar ja, anderen hebben daarover geoordeeld. Straks wordt hier nog een vraag gesteld over de nieuwswebsite. De VRT zal sowieso altijd de markt verstoren, maar als ze ervoor kiest om met één exclusieve partner/concurrent te gaan samenwerken, dan begeeft de omroep zich op wel erg gevaarlijk terrein.

Er zijn nog heel wat onduidelijkheden die bijkomende vragen oproepen. Naar verluidt zou Wauters vs. Waes de ene week op Eén te zien zijn, en de andere week op vtm. Eventuele herhalingen zouden we kunnen zien op beide zenders. Waar 'on demand' gaat komen, weet ik niet. Wat gaan Eén en vtm doen met hun uitzendschema op het ogenblik dat de andere het programma opvoert? Gaan ze hun partner dan wat uit de wind zetten, om het programma waar ze zelf aan hebben meegewerkt niet te beconcurreren? Dit is iets helemaal anders dan een simultane liveshow.

Ook over het financiële plaatje rijzen vragen. Wie betaalt wat? Maar ook: wie verdient wat? Komt er bijvoorbeeld product placement en sponsoring aan te pas? Indien wel, dan lijkt het mij interessant te weten hoe de inkomsten verdeeld zullen worden. Of zullen de sponsors op Eén andere sponsors zijn dan de adverteerders op vtm? Of wordt het programma niet onderbroken door reclame? Waarschijnlijk op vtm wel en op Eén niet. Maar is het dan niet vreemd dat een programma dat deels gefinancierd wordt met belastinggeld nog eens onderbroken moet worden door reclame? Of is het programma uitsluitend betaald met de 70 miljoen euro uit commerciële inkomsten en niet met de dotatie van de Vlaamse overheid?

Wat met de opbrengsten uit 'video on demand'? Worden die eerlijk verdeeld, of is dat eerder afhankelijk of het programma via iWatch, dan wel via Net gemist zal worden opgevraagd?

Hoe zit het overigens met de rechtenverdeling? Mogen de zenders het programma of programmaonderdelen in de toekomst gebruiken zonder toestemming van de andere of niet?

Het is vreemd vast te stellen dat het zogenaamde specifieke DNA van de publieke omroep waar steeds mee werd geschermd toen over de beheersovereenkomst moest worden onderhandeld – ik hoor het gedelegeerd bestuurder De Preter nog met veel verve vertellen – plotseling niet zo belangrijk meer lijkt te zijn. Het DNA was noodzakelijk toen de beheersovereenkomst over werd onderhandeld, maar nu niet meer. De typische publieke meerwaarde van een programma van de openbare omroep kan blijkbaar ook gelden voor een programma op de grootste commerciële zender. Of zoals ik al zei, de VRT is in feite de best gesubsidieerde commerciële zender van Europa.

Of is het veeleer omgekeerd en verliest de VRT met dit programma haar eigenheid en haar specifieke profiel? Zijn die publieke omroep en die commerciële omroep dan in feite helemaal niet zo verschillend? Voor mij en mijn fractie is dat een zeer interessant gegeven, in het licht van de komende onderhandelingen over een nieuwe beheersovereenkomst in 2016.

Minister, zoals u merkt, bekijk ik dit project met enige scepsis. Misschien kan uw antwoord mijn bezorgdheid wegnemen en wat duidelijkheid brengen. Kunt u een toelichting geven bij het project om een gezamenlijk programma te maken en uit te zenden? Hoe wordt dat programma gefinancierd? Wat is de verdeelsleutel tussen de VRT en de VMMA? Zal het programma worden gesponsord, en hoe worden die inkomsten dan verdeeld? Zijn er nog andere inkomsten aan verbonden? Welke dan? Verliest de VRT haar eigenheid en profiel door een programma te maken dat ook op de commerciële omroep kan worden uitgezonden? Kunt u dat toelichten? Is die samenwerking exclusief? Werden er ook andere omroepen uitgenodigd om een gezamenlijk programma te maken? Zo ja, waarom, en zo neen, waarom niet? Hoe staat u tegenover dit toch wel zeer zonderlinge project?

De voorzitter: De heer Yüksel heeft het woord.

De heer Veli Yüksel: Voorzitter, minister, geachte leden, voor het eerst in de televisiegeschiedenis zal de openbare omroep samen met een commerciële zender een televisieprogramma produceren en uitzenden. De VRT en vtm bundelen de krachten voor een gezamenlijk amusementsprogramma van Tom Waes en Koen Wauters, dat in het voorjaar van 2014 op het scherm te zien zal zijn.

Zowel de VRT als vtm benadrukt dat het programma er komt op initiatief van de beide televisiefiguren, en dat er geen strategische bedoelingen of bijbedoelingen achter schuilgaan. Concurrent VIER ziet dat echter anders: die heeft het gevoel dat VRT en vtm samenspannen tegen een gemeenschappelijke vijand. Er was sprake van een pax media, maar die is er blijkbaar dus niet. De woordvoerder van VIER heeft het over “een publiek-private financiering” en “een exclusieve krachtenbundeling van de openbare en commerciële marktleider die ongetwijfeld pertinente vragen oproept”. VIER beschouwt dit trouwens niet als een alleenstaand incident: “Wij stellen ook vast hoe één- en VTM-gezichten tegenwoordig constant van de ene zender naar de andere switchen, en dat VRT-gezichten met heel veel moeite naar ons komen”, aldus de zender.

Minister, het is duidelijk dat de komst van VIER de posities in het medialandschap drastisch heeft doen verschuiven. Als openbare omroep moet de VRT er echter over waken dat ze de overige mediaspelers op dezelfde manier behandelt, en dat ze niet met één partij de krachten bundelt, of samenspannt ten nadele van een andere partij. Dat werd hier al aangehaald.

Om welke redenen heeft de VRT beslist om samen met vtm een amusementsprogramma te maken? Hoe zal het produceren en uitzenden van dit programma precies gebeuren? Wie draagt welke kosten? Wordt het programma op de beide zenders op hetzelfde moment uitgezonden? Ook daarover zijn er immers tegenstrijdige berichten. Wat met eventuele reclameonderbrekingen op vtm, en mogelijke reclameboodschappen op de VRT? Strookt deze samenwerking met het in de beheersovereenkomst verankerde principe dat de openbare

omroep een autonome koers moet varen in het medialandschap, en andere mediaspelers niet mag discrimineren? Wat is de reactie van de VRT op de kritiek dat de openbare omroep veel meer bereid lijkt om samen te werken met vtm dan met VIER? Is er sprake van exclusieve overeenkomsten met een bepaalde speler?

Mijnheer Tommelein, het debat over reclameboodschappen en de inkomsten van de VRT is een ander debat. We hebben daar ook een duidelijke mening over. Ik stel voor dat we op een ander moment aan dat debat beginnen.

De voorzitter: De heer Verstrepen heeft het woord.

De heer Jurgen Verstrepen: Voorzitter, minister, geachte leden, ik zal beginnen met een citaatje van mijn vroegere goede vriend Wim Schamp: “Ik wil best geloven dat de heren Wauters en Waes dat idee zelf hebben uitgedokterd, maar uiteindelijk moet men op het hoogste niveau zo’n idee goedkeuren. Het zijn spannende tijden in de Vlaamse mediasector. Misschien is het niet zo toevallig dat dit er nu komt. Is dit een initiatief om de Woestijnviszenders definitief uit het wiel te rijden en VIER onder de grond te steken? Ik vraag het me af. Misschien bundelen de twee grootheden binnenkort nog meer de krachten.” Dit is een soort pax media, zou men kunnen stellen. Ik ben altijd voor een pax media geweest, maar ik ben tegen een monopolie en ik ben tegen een duopolie, vooral in de mediasector.

Minister, waarover gaat het hier? Laten we de opstelsom even maken. Ik ben niet tegen zenderoverschrijdende creativiteit, maar u voelt natuurlijk waar het schoentje knelt. Op jaarbasis bedraagt het tv-marktaandeel van vtm, hoewel dat verandert, in het algemeen ongeveer 25 procent, terwijl dat voor Eén ongeveer 31 procent is. De beide zenders hebben dus samen ongeveer 55 procent, en dan gaat het enkel en alleen over het tv-kanaal waarop dit project wordt gelanceerd. Ik heb voor de zekerheid de definities van een economisch duopolie nog eens doorgenomen, zodat ik hier geen foutieve dingen zeg. Er is sprake van een economisch duopolie als er sprake is van twee aanbieders die de markt overheersen en waarvan de handelingen een merkbare invloed hebben op overige aanbieders.

Als ik dit letterlijk neem, dan kunnen we dit samenwerkingsproject, althans gezien de tv-marktaandelen, omschrijven als een soort duopolie, als een overheersen van de markt. Dit heeft een invloed op anderen. Of dat nu VIER of VIJF is, dat laat ik in het midden. Ik begrijp dat Wouter Vandenhaute, die momenteel robbertjes aan het uitvechten is met de banken om te overleven, natuurlijk zeer gevoelig rondloopt, dat hij vindt dat hij nu helemaal zonder zuurstof valt, maar dit volledig terzijde. Anderen zijn daar misschien ook niet zo gelukkig mee, maar hun stem is natuurlijk veel zwakker. Als we er bij dat marktaandeel van dit gezamenlijke project dan nog een crosspromo bijtellen van gelieerde krantengroepen en radiozenders, die ook prominent aanwezig zijn, dan vind ik dat dat toch wel een zeer groot overwicht wordt.

Tot nu toe hadden we geen probleem met dergelijke projecten, als het ging over de Nacht van de Vlaamse Televisie Sterren of de tsunami-actie. Men vindt het logisch dat de grote zenders samenwerken als het gaat over al die projecten. Zoals het er nu naar uitziet, is dit echter een commercieel product, of er moest nog meer informatie komen. Er is aan de ene kant de privésector en aan de andere kant de openbare. Daar knelt misschien het schoentje: in dezen neemt de openbare omroep een initiatief. Ik denk dat we deze discussie niet zouden hebben indien vtm en VIER of VIJF een samenwerkingsverband zouden hebben gecreëerd. In dezen lijkt het me enkel over de openbare omroep te gaan. Daar valt wat voor te zeggen.

Minister, ik zal niet alles herhalen wat hier al is gezegd. U hebt mijn vragen ook gekregen. Ik heb enorm veel vragen over hoe men dat gaat doen. Technisch is dat allemaal haalbaar: men kan op de openbare omroep de reclameblokken onderbreken en die anders invullen. Dat is niet zo moeilijk. Wel ben ik bezorgd omdat er sprake is van een veranderende televisiemarkt. We voeren hier debatten over de vraag wat leefbaar is. Het nieuwe initiatief wordt toegejuicht. Dat heeft moeite om erdoor te komen. Het is nog altijd een kasplantje. Die

marktaandeelen kloppen niet. Dat is het totale macro-economische gegeven van de media in Vlaanderen. Dit dossier ligt heel gevoelig, los van de vraag wat het gaat worden. Ik ben benieuwd. Het ligt vooral gevoelig omdat die dominante openbare omroep daaraan meedoet.

Doet die samenwerking eigenlijk geen afbreuk aan de beheersovereenkomst? Die vraag kan men ook stellen bij andere projecten van de openbare omroep. De openbare omroep moet immers een diversiteit hanteren qua partners. Ik weet natuurlijk dat daar niet letterlijk in bepaald staat dat er met marktaandeelen en de grootte van die partners of de dominantie op de mediamarkt rekening moet worden gehouden. Ik heb dat opgezocht. Dat is alweer een lacune in de beheersovereenkomst. Er is echter sprake van openbaar geld dat wordt besteed en een invloed heeft, en dat met de grootste commerciële zender. Dan wordt het speelveld voor de andere concurrenten natuurlijk een pak kleiner. Er zijn dus heel wat vragen ter zake.

Minister, overtreedt de VRT hiermee niet de bepalingen over samenwerking van de beheersovereenkomst 2012-2016? Zal dit door de beide zenders tegelijk worden uitgezonden, zoals dat bijvoorbeeld gebeurt bij de Nacht van de Vlaamse Televisie Sterren? Hoe zal de VRT omgaan met het feit dat het programma op vtm wordt onderbroken door reclame? Vindt u het kunnen dat een commerciële zender reclame-inkomsten genereert dankzij een programma dat deels met belastinggeld wordt gefinancierd en uitgezonden?

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele: Voorzitter, minister, geachte leden, nog niet zo lang geleden wilden de twee grootste omroepen van het land, de VRT en de VMMA, elkaar zo veel mogelijk pijn doen: ze kochten elkaars mediagezichten af, er was sprake van tegenprogrammeren en af en toe was er ook eens een scheldpartijtje in de schrijvende pers.

Het was een boeiende tijd, maar die tijd ligt blijkbaar achter ons. De mediaoorlog heeft plaatsgemaakt voor een nieuwe pax media, althans toch tussen de omroepen. De distributeurs, dat is een ander verhaal. De grote mediabedrijven zijn dus blijkbaar dichter bij elkaar gekomen, zelfs in die mate dat ze nu ook gaan samenwerken.

Het voorbeeld van Waes vs. Wauters is de aanleiding voor deze vraag vandaag. Enerzijds moeten we daar blij mee zijn: we zijn vreedvolle mensen, dus als er geen oorlog is, dan zijn we blij. Dit toont ook aan dat de verhoudingen tussen de omroepen min of meer genormaliseerd zijn. Anderzijds merken we echter onvrede, in dit geval bij een andere Vlaamse omroep, SBS, het moederbedrijf van VIER. Dat zegt niet te zijn betrokken en betreurt dat het niet werd gecontacteerd om ook mee te werken.

Sommigen vinden dan ook dat er sprake is van een inbreuk op de beheersovereenkomst, omdat de VRT niet alle partners op dezelfde manier behandelt. Mocht het in de toekomst inderdaad het geval zijn dat de VRT steeds kiest voor dezelfde partner en anderen aan de kant laat, dan zou die kritiek kloppen. Zo ver zijn we echter nog niet. Nu is er dat ene voorbeeld waarop we ons baseren. Het lijkt me dus voorbarig om die conclusie te trekken.

Minister, toch heb ik enkele vragen. Hoe reageert u op het bericht dat de VRT en de VMMA samen een programma gaan maken? Hoe bekijkt u dit initiatief, in het licht van de beheersovereenkomst? Ziet u problemen ter zake? Bestaat er een kader binnen de VRT waaraan een dergelijke samenwerking moet beantwoorden? In dit geval gaat het over de keuze van de partner. Kan de VRT die partners vrij kiezen of heeft ze intern een soort afwegingskader waarmee ze aan de slag gaat?

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Ik zal me beperken tot enkele aanvullende elementen. Ik heb al begrepen dat dit niet meteen een programma zal zijn voor mijn smaak. Het haantjesgedrag van deze heren is niet echt aan mij besteed.

Het is alleszins mogelijk een win-winsituatie voor vtm en Eén: laat dat duidelijk zijn. De reactie van SBS is begrijpelijk, want voor hen betekent dit zware concurrentie. Minister,

moeten we daarom tegen een samenwerking tussen die twee zenders zijn? Neen, ik ben daar niet tegen, maar ik wil er wel over waken dat de openbare omroep geen coalitie aangaat met één van de commerciële zenders, net omdat men zo potentieel een derde partij beconcurrereert. De openbare omroep moet daar eigenlijk neutraal in zijn.

Ik neem aan dat dit ook niet de bedoeling is van de VRT, maar misschien wel van vtm. Minister, daarover kunnen we u echter niet ondervragen. Een medewerking van de VRT aan het versterken van de concurrentiepositie op de advertentiemarkt van – in dit geval – vtm zou wel eens nefast kunnen zijn voor het hele Vlaamse televisielandschap. Hoe staat u tegenover het samenwerkingsverband? Hoe strookt dit met het decretale kader en de opdracht van de openbare omroep? Wat zijn de beweegredenen voor deze samenwerking? Golden er bepaalde criteria bij de onderhandelingen? Schuilt er in deze samenwerking geen gevaar voor concurrentievervalsing tussen zenders, gelet ook op die advertentiemarkt? Is het de bedoeling dat er in de toekomst nog zo'n samenwerking wordt opgezet, ook met de andere zenders, zoals VIER, VIJF of Acht? Komt er dan een vorm van afweging waarbij de diverse partners evenredig worden betrokken bij samenwerkingsverbanden? Zal het programma worden onderbroken door reclameblokken? Hoe zal de VRT daarmee omgaan?

De voorzitter: De heer Wienen heeft het woord.

De heer Wim Wienen: Voorzitter, minister, geachte leden, ik heb hierover geen vraag ingediend omdat ik het eigenlijk vooral eens ben met de laatste twee sprekers en niet zozeer met de eerste twee. Ik ben minder verontrust over deze situatie dan sommige andere leden. Zeker vandaag, nu iedereen – zowel de openbare omroep als de commerciële omroepen – met budgettaire krapte te maken heeft, kan een samenwerking tussen omroepen goede televisie opleveren en ook kostenbesparend zijn. Dat is dus alleszins toe te juichen. Wel moeten we ons hoeden voor een samenwerking tussen twee specifieke spelers die echt structureel wordt. We weten niet of dat nu het geval is. In dat geval begrijp ik de reactie van SBS. Als er echter sprake is van samenwerking tussen de VRT en de VMMA, tussen de VMMA en SBS, tussen SBS en de VRT, dan heb ik met dat alles geen probleem. De heer Tommelein heeft ook een prachtig voorbeeld genoemd van een samenwerking tussen de drie zenders, namelijk het Stievieproject. Ik heb daar geen probleem mee. Er mag echter geen sprake zijn van exclusieve samenwerking. Dat lijkt me niet meer dan logisch.

Voor de VRT is het ook belangrijk dat daar voorwaarden aan worden gekoppeld, gelet op het zeer specifieke statuut van een openbare omroep. We moeten ervoor zorgen dat de openbare omroep bij een dergelijke samenwerking niet buiten haar statuut van openbare omroep treedt. Dan hebben we het inderdaad over de eventuele inning van reclame-inkomsten. Het zou dan de commerciële zender zijn die bij dat programma deze inkomsten zou innen. Het kan niet de bedoeling zijn dat de VRT door een dergelijke samenwerking extra inkomstenbronnen zou aanboren. Dat lijkt me uit den boze.

Als die voorwaarden echter vervuld zijn, dan kan ik een samenwerking slechts toejuichen.

De voorzitter: Minister Lieten heeft het woord.

Minister Ingrid Lieten: Voorzitter, geachte leden, het idee om een gezamenlijk programma te maken voor Eén en vtm is ontstaan bij de programmamakers, namelijk de presentatoren Koen Wauters en Tom Waes. In het voorbije seizoen van Tomtesterom op Eén ontving Tom Waes regelmatig sms'jes van Koen Wauters, die hem erop wees dat hij die uitdagingen ook zou aandurven en aankunnen. Nadien hebben de twee programmamakers dat idee uitgewerkt tot het programmavoorstel Wauters vs. Waes. Ze zijn elk met dat idee naar het productiehuis waarmee ze samenwerken gestapt, namelijk Operatie Koekoek en deMENSEN. Die zijn dan samen op hun beurt naar de twee omroepen gestapt om het idee daar te 'pitchen', zoals dat heet. Zowel vtm als Eén vond het een origineel en leuk programmavoorstel, en ze hebben het project opgestart.

De samenwerking is er dus gekomen omdat de twee omroepen van mening waren dat het een origineel programma is, dat bij hun zenders past. Ze zijn dan ook overeengekomen om dit programma samen te realiseren. Diverse leden hebben het al aangehaald: dat is geen uitzondering. Er zijn ook andere voorbeelden van samenwerking in de sector tussen diverse zenders. De samenwerking verandert niets aan het feit dat de zenders voor het overige opereren in een gezond concurrerend medialandschap, waarin elke zender uiteraard voor de eigen missie en doelstellingen gaat.

Over de centen hebben ze afspraken gemaakt. Er hangt een productiebudget aan vast. Dat wordt op gelijke basis gefinancierd door de twee omroepen. Net als voor de andere producties is financiering via product placement en institutionele financiering mogelijk. Ook daarover hebben ze afspraken gemaakt. Het lijkt ook logisch dat de VMMA reclame zal inlassen in het programma. Dat ligt in lijn met haar normale beleid, net zoals de VRT, in lijn met haar normale beleid, misschien wel sponsorbillboards zal invoegen voor en na het programma.

Eén waakt er uiteraard over dat alle waarden die verbonden zijn aan de openbare omroep en specifiek aan het net Eén zullen worden gerespecteerd. Bovendien past het programmavoorstel Wauters vs. Waes nog wel binnen de strategie van Eén, en ook binnen de mix aan entertainende en andere realityprogramma's die Eén wil brengen.

Twee schermgezichten hebben dit uitgewerkt. Het idee is niet van boven naar onder, maar van onder naar boven gekomen. Zij zijn ermee verder gegaan. De onderhandelingen over het programma en de budgettaire contouren verliepen op dezelfde manier als gebruikelijk.

De productie ligt in handen van Operatie Koekoek en deMENSEN. De kosten worden door beide omroepen evenredig gedragen. Er is nog niet gecommuniceerd over hoe en wanneer het programma zal worden uitgezonden. Dat willen de omroepen ook zo houden om het nodige verrassingseffect en de eigen interne planning te kunnen behouden. Daarvoor kunt u bij mij niet terecht voor meer informatie, ik weet er ook niet meer over.

Dit is geen structurele samenwerking, het is een uniek ad-hocinitiatief, dat is ontstaan uit een goed programmavoorstel, op basis van een idee van twee schermgezichten. Daarom is de VRT van mening dat dit geen impact heeft op de autonomie van de openbare omroep binnen het medialandschap.

De VRT vindt de kritiek dat er meer met vtm dan met Vier zou worden samengewerkt onterecht. Aangezien het idee voor Wauters vs. Waes is ontstaan bij de twee programmamakers, is het logisch dat beide omroepen werden gepolst naar hun interesse om hieraan mee te werken. Het gaat om twee omroepen die een programma coproduceren. De VRT heeft dat in het verleden ook met andere omroepen gedaan. Juridisch gezien is er geen probleem.

Ook wat betreft de beheersovereenkomst is er geen probleem. Integendeel, veel sprekers hebben er al op gewezen dat we komen uit een periode waarin de concurrentie een beetje harder was. We hebben in de hele beheersovereenkomst de rode draad geweven van permanent te willen drukken op de samenwerking en op de verantwoordelijkheid die de VRT daarin heeft. In de beheersovereenkomst staan heel wat doelstellingen die deze samenwerking stimuleren. Dit project past daar volledig in. Het blijft deel uitmaken van de operationele autonomie van de VRT om te beslissen of zij al dan niet in dit project participeert.

De voorzitter: De heer Yüksel heeft het woord.

De heer Veli Yüksel: Minister, dank u voor uw antwoord. U zegt dat het een project is van twee programmamakers. Dat is in eerste instantie zo weergegeven, en ook dat voor de rest de omroepen in een gezonde concurrentiële omgeving verder zullen werken en dat het om een coprogramma gaat. Het productiebudget is fiftyfifty. Er zal product placement zijn: reclame bij vtm en sponsoring bij de VRT. Maar zal het programma gelijktijdig worden uitgezonden? Dat is nog niet bekend.

De perceptie blijft dat samenwerking tussen omroepen uiteraard een goede zaak is. U stimuleert dat. Wij ook. Maar een exclusieve samenwerking met één zender is uit den boze. In dit geval lijkt het alsof de openbare omroep dit doet om VIER een hak te zetten omdat Woestijnvis recent de samenwerking heeft stopgezet. Dit strookt niet met de beheersovereenkomst. De VRT moet daarvoor absoluut alert zijn. Als er samengewerkt wordt met omroepen, moet ook de lijn naar SBS en naar VIER openliggen. Ik hoop dat we in de nabije toekomst ook voorbeelden zullen krijgen van samenwerking tussen VRT en VIER.

De voorzitter: De heer Verstrepen heeft het woord.

De heer Jurgen Verstrepen: Minister, ik vroeg niet zozeer naar het verloop van dat programma.

Samenwerking is altijd goed, maar ik kijk naar de ons omringende landen. Ik zie de positie van de BBC versus de grote commerciële omroepen; ik zie de Duitse commerciële zenders versus de Duitse openbare omroepen. En ik kijk ook naar Nederland. Het is vrij uniek. Het kan zijn dat het maar om één programma gaat. Oké. Maar ik denk dat wij daarover moeten waken. We zitten met een fragiel landschap. Je kunt natuurlijk zeggen dat wij een diversiteit aan televisiezenders hebben en dat we voldoende keuze hebben. Dat klopt. Maar als je naar de marktaandelen kijkt, klopt het niet. Dat was ook mijn kritiek bij het jaarrapport van de Vlaamse Regulator voor de Media (VRM). Er zijn wel tien zenders en er zijn zoveel radio's, maar je moet kijken naar de marktaandelen en naar de invloeden die je hebt. Als in dit verhaal de openbare omroep, met haar dominantie van de radiozenders, de promo gaat doen samen met de commerciële omroep, reken dan maar eens uit – of laat uw kabinet uitrekenen – welke invloed dat heeft, en welke verstoring dat zou kunnen geven. Het gaat nog altijd over een openbare omroep die tot nu toe in Vlaanderen voor één partij heeft gekozen. Ik heb nog niets anders van de openbare omroep met dergelijke projecten of van dergelijke grootte gezien. Dit dossier is niet afgerond, we zullen het met argusogen moeten volgen.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele: Minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik heb er geen extra vragen bij.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Minister, begrijp ik het goed dat er ook andere vormen van samenwerking met andere zenders mogelijk zijn? U antwoordt daar immers niet uitdrukkelijk op. Gaat het hier niet om iets exclusiefs? *(Minister Ingrid Lieten knikt bevestigend.)*

De voorzitter: De heer Tommelein heeft het woord.

De heer Bart Tommelein: Minister, ik ben het niet met u eens als u zegt dat de beheersovereenkomst dit toelaat. In de beheersovereenkomst staat heel duidelijk dat dergelijke initiatieven sectorversterkend moeten zijn. Ik blijf bij mijn standpunt dat dit sectorverstoring is. Op dit moment is dit absoluut niet aangewezen. Ik ben voor samenwerking. Ik heb dat trouwens in eerdere debatten bepleit, ik denk zelfs bij de opmaak van de beheersovereenkomst. Maar dan gaat het over andere vormen van samenwerking. Het gaat dan om het delen van materieel of van knowhow, zoals dat bij Stievie het geval is, maar niet om het maken van een entertainmentprogramma dat op beide zenders tegelijk wordt uitgezonden.

Ik blijf mij trouwens afvragen waarom dit net op dit moment gebeurt, wanneer een tweede commerciële speler probeert om op de markt zijn sporen te verdienen. Op dit moment is dit zeer ongelukkig. Dit is een zeer fout signaal van de openbare omroep.

Ik herhaal dat ik hierin de VMMA niets kwalijk neem. Het is logisch dat zij op een dergelijk aanbod ingaat. Het bewijst nog eens dat de VRT als openbare omroep in ons medialandschap een te dominante positie heeft waarbij zij bepaalde zaken kan doen die de sector en het hele medialandschap grondig verstoren.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van de heer Wim Wienen tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over het mogelijke marktverstoring effect van deredactie.be - 1523 (2012-2013)

De voorzitter: De heer Wienen heeft het woord.

De heer Wim Wienen: Ik stel deze vraag omdat de kwestie nog eens werd opgerakeld in een media-interview. We kennen het onderwerp uit de hoorzittingen die we hebben gehad naar aanleiding van het tot stand komen van de beheersovereenkomst. Daar werd duidelijk kritiek geopperd op de website deredactie.be van de VRT, vooral vanuit de gedrukte media.

Die hebben allemaal hun website en vinden dat de VRT daar meer doet dan haar kernopdracht voorschrijft. Zij heeft met die site een volwaardige nieuwssite geconstrueerd, die een beetje wordt opgesmukt met beelden en radiofragmenten, maar daar niet essentieel uit bestaat, terwijl nu net het audiovisuele het essentiële is van wat de VRT doet. Zo komt de VRT in concurrentie met de kranten- en weekbladen, die met privémiddelen en inkomsten uit reclame hun sites moeten financieren en dit nu gratis aanbieden aan de lezer, precies vanwege de concurrentie met de gratis site deredactie.be.

Men zegt dan vaak dat dit marktverstoring is. Dat lijkt er wel op. Vanuit dit huis zouden wij het niet kunnen waarden indien de VRT een site van de openbare omroep betalend zou maken. Dat kan niet de bedoeling zijn.

Bepaalde bronnen beweren dat dit marktverstoring is. We weten het niet. Daarom was ik een beetje verwonderd over de uitspraak van de CEO van De Persgroep, Christian Van Thillo. Over het gratis nieuws op de site van de VRT zegt hij naar aanleiding van de jaarresultaten van De Persgroep: “De publieke omroep moet zich in alle omstandigheden de vraag stellen of ze al dan niet de markt verstoort. Maar die vraag is haar nooit met zoveel woorden gesteld.”

Als medeaandeelhouder van de openbare omroep voel ik mij aangesproken om effectief die vraag te stellen: is er op zijn minst onderzoek verricht om te weten in hoeverre de VRT met deredactie.be marktverstoring werkt? Minister, bent u van mening dat de openbare omroep met de betrokken website in het vaarwater van de gedrukte media zit? Is deze site dus marktverstoring? Is er ter zake al effectief onderzocht of deze site marktverstoring werkt? Zo ja, wat was hiervan het resultaat? Zo neen, zou het dan niet eens interessant zijn om dit te onderzoeken en om dit door niet-betrokkenen te laten onderzoeken, zodat wij, als politici en als aandeelhouder van de openbare omroep, ons een beeld van de situatie kunnen vormen? Minister, bent u zich bewust van het door de gedrukte media geschetste probleem? Zijn er ter zake maatregelen nodig? Zo ja, welke?

De voorzitter: De heer Tommelein heeft het woord.

De heer Bart Tommelein: Minister, dit is een belangrijke vraag. Hij zal de komende maanden alleen maar actueler worden. Bij de besprekingen over de beheersovereenkomst hebben wij hier al de nadruk op gelegd. Wij hebben de indruk dat de oproep om te focussen op audiovisueel nieuws niet volledig in dovemansoren is gevallen. Ik heb toch vastgesteld dat er de afgelopen periode een weliswaar kleine maar toch merkbare wijziging was.

De discussie blijft van kracht. De krantenuitgevers zijn samen met het Media Innovatie Centrum (MIC) op zoek naar een gemeenschappelijk betaalplatform voor de Vlaamse media. Content en onderzoeksjournalistiek kosten geld. Het gratis businessmodel is niet optimaal: inkomsten uit advertenties liggen de laatste tijd blijkbaar te laag. En toch vindt iedereen het niet kunnen dat voor met belastinggeld geproduceerde content nog eens zou moeten worden

betaald. Uit het vorige antwoord blijkt dat er bij de VRT niet alleen met belastinggeld, maar ook met sponsoring wordt gewerkt. Op de duur begin je je af te vragen wat ze nog met dat belastinggeld doen. Ze halen het allemaal via die sponsoring binnen.

Minister, als deredactie.be van de VRT de enige gratis website zou worden, hebben de andere spelers op het veld toch een zeer groot concurrentienadeel. Minister, ik denk dan toch dat een zeer grondige denkoefening daarover zich opdringt.

De voorzitter: De heer Verstrepen heeft het woord.

De heer Jurgen Verstrepen: Voorzitter, ik verwijs naar wat ik vroeger zei over de online activiteiten van de openbare omroep.

Mijnheer Tommelein, de website deredactie.be is gedownsized naar korte inhoud, snelle quotes en wat meer video voor een beperkte periode. De VRT luistert niet altijd naar ons, of toch verre van. Maar er is toch eens geluisterd naar onze commissie, of naar de minister, dat laat ik in het midden.

Indien echter deredactie.be toch nog marktverstoring zou zijn, vraag ik meer aandacht om eens de reclame op de website van de openbare omroep onder de loep te leggen. Ik heb al verwezen naar het buitenland. De openbare omroepen bieden er online geen reclame aan via hun websites. De VRT is ook hier weer een buitenbeentje. De reclame staat natuurlijk niet op de inhoud, als het gaat om nieuws en politiek. Die banners zijn weg. Nog een geluk, want dat waren nogal rare advertenties rond Villa Politica. Je moet daar ook eens naar kijken. Niet alleen naar het marktverstoringseffect an sich, wat de heer Wienen probeert aan te halen. Daarover bestaan inderdaad voorlopig geen cijfers. Langs de andere kant moet je eens beginnen met het aantal unieke bezoekers van die website te koppelen aan de rest van de online wereld. De uitgevers klagen over het feit dat de VRT dominant aanwezig is. Daar kun je al een mooie statistiek uit trekken. En dan kun je natuurlijk de discussie starten of het de taak is van de openbare omroep om met overheidsgeld zo prominent aanwezig te zijn. Dat is een heel andere discussie. Deze vraag zal nog veel vervolgen kunnen krijgen.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Het is een geplogenheid dat de oppositiepartijen elkaar niet aanvallen in het parlement. Toch wil ik hier uitdrukkelijk stellen dat ik het met die mening niet eens ben. De opdracht van de openbare omroep strekt zich uit tot deredactie.be en ik vind het niet kunnen dat zo'n site ooit betalend zou zijn. De uitgevers van de commerciële media moeten ervoor zorgen dat ze meerwaarde creëren zodat eventuele betalende modellen daar kunnen werken. De opdracht om tegemoet te komen aan het recht op informatie voor iedere burger is een van de topprioriteiten in het decreet en ook in de beheersovereenkomst met de VRT. Dat staat voor mij boven alle discussie verheven.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele: De vraag of dit marktverstoring is, is een beetje eigenaardig. Zodra de overheid iets doet op om het even welk terrein, zeker ook op het zeer concurrentiegevoelige terrein van de media, is zij marktverstoring. De vraag is of wij als samenleving willen dat een aantal zaken gebeuren, en of wij daar die marktverstoring voor over hebben. In het geval van de VRT-website denk ik dat het de bedoeling kan zijn dat er een soort van garantie is op nieuws en informatieverstrekking online en dat wij dat daar voor over hebben. Dat is de keuze die wij met de beheersovereenkomst inderdaad hebben gemaakt. Maar wij hebben daar toch een aantal nuances aangebracht. Minister, ik zal u de vraag stellen of u vindt dat de VRT daar genoeg op inspeelt. Wij hebben, toen wij het debat daarover hier voerden, gezegd dat wij echt willen dat de nadruk ligt op beeld. Je zou datgene wat de heer Verstrepen zegt over publiciteit er ook kunnen bijhalen en er een vraagteken achter zetten. Vraag is nu of de VRT zich volgens ons – of volgens u, minister, want u hebt waarschijnlijk

meer informatie dan wij – houdt aan wat in de beheersovereenkomst bedoeld is wat betreft deredactie.be.

De heer Philippe De Coene: Ik wil ook eerst even mijn standpunt geven.

Ik vind dit vanwege sommigen een zeer vreemde discussie. Sommigen hebben zin om hun sites betalend te maken en stellen dan vast dat er oneerlijke concurrentie of marktverstoring zou zijn door de publieke omroep. En dus moet de publieke omroep zijn site betalend maken.

Ik heb die redenering van sommigen hier gehoord, en op dat moment ontstaat er grote verontwaardiging dat er voor een site – gemaakt met publieke middelen – twee keer moet worden betaald. *(Opmerkingen van de heer Bart Tommelein)*

Volgens sommige mensen mocht de publieke zender in het kader van de nieuwe beheersovereenkomst enkel op de traditionele manier worden bereikt en is er geen sprake van andere platformen. Iemand die een publieke omroep veroordeelt om via de klassieke distributie en via de klassieke platformen aanwezig te zijn, die heeft het waarschijnlijk niet goed voor met de publieke omroep. Wat die publieke omroep ook doet, het zal nooit goed zijn.

Ik deel de mening van de heer Vandaele. Het feit dat je bestaat is niet alleen marktverstoring, maar ook marktbepalend. Want als je een marktaandeel hebt van 1 procent, is het 1 procent marktaandeel dat een ander niet heeft. Ook dat is zeer eigenaardig. Want als een bepaald radiokanaal zoals de VRT 10 procent heeft, is 9 procent een schande want men haalt zijn cijfers niet, en 12 procent stijging is een risico voor de anderen, want dat wordt 2 procent te veel.

Mijnheer Wienen, ik agendeer uw vraag zeer graag. U ziet dat ik met veel enthousiasme alle vragen agendeer, maar dit is nu al de zesde of zevende maal, en altijd met dezelfde standpunten. Ik heb de kat de bel niet aangebonden, maar nu gaat het zo ver dat er vorige maandag een stuk verscheen waar commissieleden iets zeiden over reclame binnen de beheersovereenkomst, wat dan aanleiding geeft tot het stellen van vragen om uitleg. Op die manier zijn we letterlijk bezig met onszelf. Dit debat wordt de hele tijd opnieuw en opnieuw en opnieuw gevoerd.

Ik heb respect voor het standpunt van iedereen, maar ik stel vast dat we nu twee jaar na het afsluiten van de beheersovereenkomst opnieuw debatten willen voeren over de toenmalige opportuniteit van het afsluiten van die beheersovereenkomst. We draaien rondjes. Nu, mij niet gelaten, ik heb veel tijd, maar ik wou eerst namens mijn fractie mijn mening kwijt. Waarvoor uw oprechte dank.

De voorzitter: Minister Lieten heeft het woord.

Minister Ingrid Lieten: De nieuwe technologische mogelijkheden en het veranderd gebruik bij de mediagebruiker leiden tot een convergentie van de verschillende media in de digitale wereld. Zowel de gedrukte media als de audiovisuele media gebruiken elektronische netwerken om hun boodschap tot bij het publiek te brengen.

Het is ook de opdracht van de VRT om de mediagebruiker te volgen in zijn mediabehoeften en zijn veranderend mediagebruik. Daardoor is het brengen van nieuwsinformatie via deredactie.be voor de openbare omroep noodzakelijk. Deredactie.be moet volgens de beheersovereenkomst een aanbod brengen in tekst, beeld en geluid, met een focus op beeld. Deredactie.be publiceert het videomateriaal van twaalf tv-programma's van de VRT-nieuwsdienst. Daarnaast publiceert de site ook nog extra beeldmateriaal dat niet uit het tv-aanbod komt. Bij de recente opfrissing van de website in maart 2013 werd nog meer de nadruk gelegd op dit video-aanbod met een meer uitgebouwde videozone.

Uit onderzoek blijkt ook de complementariteit van de verschillende nieuwssites: internet is geen of-ofverhaal maar een en-enverhaal. Bezoekers aan nieuwssites beperken zich niet tot

één site om aan hun informatiebehoefte te voldoen. Verder tracht de VRT-nieuwsdienst het nieuwslandschap te versterken, door samen te werken met de geschreven pers.

‘s Avonds worden de krantenkoppen van de volgende ochtend in een nachttellex aangekondigd. Deredactie.be verwijst naar krantenbronnen als die primeurs hebben en linkt regelmatig naar content op krantensites. De VRT werkte verder bij de vorige gemeente- en provincieraadsverkiezingen nog samen met Het Laatste Nieuws en De Standaard rond peilingen, een samenwerking die ook een online luik had.

Recent deed deredactie.be de streaming van een debat ten dienste van de Gazet van Antwerpen. De nieuwsdienst van de VRT maakt verder een selectie van de aangeboden nieuwsvideo beschikbaar voor de geschreven pers voor publicatie op hun sites via het persagentschap Belga. Tot februari was bijvoorbeeld Corelio daar afnemer van. Momenteel zijn gesprekken met Belga aan de gang om dat aanbod inhoudelijk te verbreden en nog uit te breiden naar meerdere partners. De opgesomde samenwerking is geen toeval maar een bewuste strategie. Ik verwijs hierbij naar een recent interview met algemeen hoofdredacteur Luc Rademakers in De Tijd: “Ik heb de hand uitgestoken naar alle redacties om samen te werken. Om te kijken wat we samen kunnen doen. Bijvoorbeeld voor digitale initiatieven. We doen dat beter in overleg dan elkaar binnen Vlaanderen kapot te concurreren. Want Google en Facebook zijn er ook. De VRT Nieuwsdienst moet het landschap versterken.”

De VRT-studiedienst ondervroeg in 2011 een panel van 1019 mensen, representatief voor de Vlaamse bevolking. Daaruit bleek dat van de mensen die nieuwssites bezoeken slechts 3,2 procent exclusief deredactie.be bezoekt. Van de bezoekers van deredactie.be bleek in de week van de bevraging 46 procent ook de website hln.be bezocht te hebben, 41 procent bezocht ook hetnieuwsblad.be, en 42 procent bezocht ook De Standaard-website.

Ik ben er mij van bewust dat als gevolg van de technologische convergentie websites van kranten en van omroepen naar elkaar toegroeien. Beiden bevatten zowel tekst als video. Op internet positioneren zij zich tegenover elkaar als potentiële concurrenten. Dat brengt een aantal spanningen met zich mee, nu de VRT ook op dit nieuwe platform zijn openbare opdracht moet vervullen, terwijl kranten een aanbod trachten te verkopen aan adverteerders en gebruikers.

Ik zie echter ook dat er in de praktijk een aantal vormen van samenwerking ontstaan tussen de VRT en de geschreven pers. Het is ook de opdracht van de VRT om rond zijn aanbod samenwerkingsverbanden op te zetten met publieke en private partners. Voorlopig acht ik verdere maatregelen niet nodig.

De voorzitter: De heer Wienen heeft het woord.

De heer Wim Wienen: Het betoog van de vertegenwoordiger van de sp.a-fractie wordt op de duur een beetje schizofreen. Het is vanwege de sp.a-fractie een beetje te makkelijk om te zeggen dat al vroeger is gepleit dat ze op het platform niet aanwezig mogen zijn, dat ze dit of dat niet mogen. Dat wordt op één hoop gegooid met de vraagstelling.

Ik heb er nooit voor gepleit dat ze niet op dat platform aanwezig moeten zijn. Collega Vandaele heeft gelijk dat als een openbare omroep of een openbaar bestuur op een bepaald speelveld aanwezig is, dit in se al marktverstoring is. Dat klopt ook. Maar hoe ver kun je daarin gaan? De collega vraagt zich af hoeveel de marktverstoring ons waard is, maar ik formuleer het liever als hoe ver die marktverstoring mag gaan, of de concurrentie die een bepaald zakenmodel aanbiedt.

De VRT werkt met 31 of 33 voltijdse equivalenten aan deredactie.be, en dat is natuurlijk een aantal waar krantenredacties en de weekbladredacties die ook een nieuwssite hebben, enkel maar kunnen van dromen. Ze kunnen onmogelijk meer dan 30 equivalenten inzetten om zo’n site tot stand te brengen. Daar zit het, voor mij is het van belang dat er een gulden middenweg wordt bewandeld. We moeten inderdaad nog meer kijken naar de kernopdracht van de VRT,

namelijk het audiovisuele, die zich misschien nagenoeg uitsluitend gaat fixeren op dat beeld. Daar kun je perfect een nieuwssite mee maken zoals deredactie.be die nog altijd aantrekkelijk is zonder dat je daarmee andere websites te grote concurrentie aandoet. Ik denk niet dat een dergelijke site de meerwaarde van de openbare omroep op dat medium teniet zou doen. Ik ben daar niet van overtuigd. Ik denk dat zo'n site nog altijd aantrekkelijk genoeg kan zijn als we op deze manier werken.

De voorzitter: De heer Tommelein heeft het woord.

De heer Bart Tommelein: Ik weet niet of men goed naar mijn betoog heeft geluisterd, na de vraag van de heer Wienen, maar ik heb op geen enkele manier opgeroepen om een oorlog te ontketenen tegen de VRT op dit vlak. Ik heb gewoon gezegd dat er een grondiger denkoefening nodig was, want dat zich daar een probleem stelt, namelijk dat een aantal dingen geld kosten en dat de content van de VRT wordt betaald met belastinggeld en dat er dan nog eens moet worden betaald. Het kan bijna niet anders dan dat het gratis moet zijn. En dan kom je inderdaad in de problemen.

Ik ben het niet eens met diegenen die zeggen dat de anderen er maar moeten voor zorgen dat ze meerwaarde creëren. U moet dan ook wel beseffen dat er niet met gelijke wapens en middelen wordt gestreden. Als we de budgetten van de openbare omroep vergelijken met de budgetten van de private initiatiefnemers, dan is het voor die laatsten een heel moeilijke opdracht om meerwaarde te creëren. En dan spreken we nog niet over de fulltime-equivalenten die ter beschikking staan van dergelijke initiatieven.

Ik denk dat wij er ons bewust van moeten zijn dat een openbare omroep een noodzakelijk gegeven is in ons medialandschap. Iedereen is het daarover eens, ook ik ben het daarmee eens, maar af en toe komen we in situaties waarbij heel duidelijk de positie van de openbare omroep ter discussie staat. Die openbare omroep krijgt vrij veel middelen om dingen te realiseren die anderen niet kunnen of willen doen, en dat is de belangrijkste opdracht van de openbare omroep.

Het gaat hier niet over iets doen. En voorzitter, het gaat hier ook niet over 1 procent marktaandeel. We spreken hier over een openbare omroep die met zijn radio – waar ook de redactie.be zich hoofdzakelijk en heel vaak op baseert – 65 procent marktaandeel heeft. Als er 's morgens iets op de radio komt, wordt dat onmiddellijk overgenomen door de redactie.be, en dan wordt er onmiddellijk groot nieuws van gemaakt. Dat is de situatie vandaag op het terrein. Je moet daar toch redelijk over zijn.

Ik hoor dan uw betoog in de discussie over de reclameboodschappen van de openbare omroep. Voorzitter, ik ben niet diegene die het in de media heeft gebracht – u trouwens ook niet. Ze hebben ons om een reactie gevraagd, en als de media iets vaststellen en ze vragen ons om een reactie, en ik zie daar vandaag zelfs opiniestukken over verschijnen met duidingen, dan vind ik het ook normaal dat er hier in het Vlaams Parlement een debat over kan worden gevoerd, en dat er vragen over worden gesteld.

Als ik vaststel dat men hier hoorzittingen organiseert, en dat er midden in die hoorzittingen – zonder dat we de experts en de professoren hebben gehoord – al een debat plaatsvindt in De zevende dag, dan heb ik daar ook moeite mee en dan vind ik dat geen manier van werken. We krijgen hier bij de hoorzittingen van de omroepen wel een VRT-ploeg van Terzake om een fractie van de discussie van de hoorzittingen uitgebreid te brengen, maar op het moment dat de experts en deskundigen komen, blijft de VRT wel afwezig. Dan is de VRT weg, en moeten wij hier wel verder werken. Dat stel ik ook maar vast.

Als u nu zegt dat we daar niet meer over moeten discussiëren want dat we dat al hebben gedaan, wel dan zeg ik u dat ik niet eens was met die beheersovereenkomst, en dat ik het nooit eens zal zijn met die beheersovereenkomst. Ik zal met elke vezel uit mijn lijf alles proberen om in 2016 een andere beheersovereenkomst te krijgen – als de kiezer mij tenminste nog in dit parlement verkiest.

Ik blijf zeggen gedurende heel deze legislatuur dat deze beheersovereenkomst een miskleun is op verschillende vlakken.

De heer Philippe De Coene: In 2016 hebben we sowieso een nieuwe overeenkomst.

De voorzitter: De heer Verstrepen heeft het woord.

De heer Jurgen Verstrepen: Of je het nu betalend maakt of niet, ik zal de eerste zijn om te zeggen dat je openbaar overheidsgeld tweemaal gebruikt, dat je de burger tweemaal laat betalen.

Die discussie hebben we al gehad in de vorige legislatuur. We zijn er toen niet uitgeraakt, collega's, uit de discussie van wanneer je geld mag vragen in de kiosken van de Telenetten en de Belgacoms voor producties die gemaakt zijn door de VRT met overheidsgeld. Die discussie is toen ook gevoerd. De VRT wilde dat aan marktconforme prijzen, en toen werd hier gesteld dat dat niet kan, want dan verdien je twee keer. Je krijgt geld om het te maken, en je laat de kijker nog eens betalen.

Je krijgt nu dezelfde discussie in het online verhaal. Collega Wienen, de informatie waar ik over beschik, laat zien dat er bij hln.be meer dan 30 à 35 redacteurs online continu fulltime aan de site werken. Dat is een privé-initiatief, dat niet wordt betaald met openbaar overheidsgeld, maar het zijn er veel meer dan dat. Toevallig was ik betrokken in een project waar ik dat heb gehoord. Het is een cirkeldiscussie.

In 2001-2002, toen de VRT online ging met zijn redactie onder de hoede van Leo Hellemans, had ik een samenwerking tussen De Standaard online en La Libre Belgique, mijn eigen internetbedrijf en msn. Toen hebben wij de kat de bel aangebonden en hebben we duidelijk gezegd dat als de VRT op de markt komt, dit de markt verstoort. Wij probeerden te werken aan betaalmodellen – u weet hoe lang dat al geleden is –, en ik stel nu vast dat in die sfeer privé-initiatieven toch groot zijn geworden en effectief een geduchte concurrent zijn als je naar de hits en naar de unieke bezoekers kijkt en naar de reclame-inkomsten van die privéwebsites.

Ik zou het voorlopig nog niet zo dramatisch willen stellen. Ik denk dat de privésector inderdaad een toegevoegde waarde moet zoeken, en dat zie je in het buitenland. Alle buitenlandse krantenwebsites zitten daar in een heel ander model of gaan meer in het duidingmodel of in de informatie die je niet kunt verkrijgen. Ik denk dat je de VRT ook niet afwezig kunt laten op de online markt en de online wereld. Je moet inderdaad alleen nagaan dat het echt niet verstorend werkt waardoor initiatieven in dit land onmogelijk worden, en daar volg ik de collega's wel.

De voorzitter: De vraag om uitleg zijn afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van de heer Wilfried Vandaele tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de beslissing van de VRT om met haar nieuwe gebouw in Brussel te blijven

- 1497 (2012-2013)

Vraag om uitleg van de heer Bart Tommelein tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de beslissing van de raad van bestuur van de VRT over het nieuwe omroepgebouw

- 1502 (2012-2013)

Vraag om uitleg van de heer Wim Wienen tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de herhuisvesting van de VRT

- 1511 (2012-2013)

Vraag om uitleg van de heer Veli Yüksel tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de beslissing van de VRT om een nieuw gebouw op te trekken op de terreinen aan de Reyerslaan

- 1520 (2012-2013)

Vraag om uitleg van de heer Jurgen Verstrepen tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over het nieuwe VRT-gebouw aan de Reyerslaan

- 1553 (2012-2013)

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele: We vernamen dat de VRT een beslissing heeft genomen inzake haar huisvestingsdossier. De VRT kiest ervoor om op de Reyerssite te blijven. De omroep wil een nieuw gebouw bouwen in het park achter het huidige gebouw. Daarmee lijkt de discussie over een mogelijke verhuizing van de VRT naar een andere locatie in of zelfs buiten Brussel beslecht.

Zoals u weet, zijn wij steeds een voorstander geweest voor een locatie in Brussel. We hebben altijd gezegd dat het kloppende hart van de openbare omroep voor ons in Brussel moet blijven. Daarbij is de keuze voor de Reyerssite wellicht de meest logische keuze omdat het terrein nu al eigendom is van de openbare omroep. Er zijn heel wat werknemers van de VRT die hun woon-werktraject al hebben afgestemd op Reyers. Wij zijn dus tevreden met de keuze die de VRT heeft gemaakt.

Toch blijven er nog een aantal vragen over. Minister, wat betekent deze beslissing nu in de hele procedure om tot een nieuw gebouw te komen? We lezen dat de VRT mikt op 2020 om in het nieuwe gebouw haar intrek te nemen. Welke stappen zullen nu concreet worden gezet? Kunt u het tijdpad dat daarmee samenhangt schetsen? Wil men de kosten voor de nieuwbouw dekken met de valorisatie van het deel van de Reyerssite waar het huidige gebouw op staat? Dat geeft men blijkbaar toch aan. Heeft men al zicht op die waarde en op de prijs die hier kan worden gehaald? Zal dit volstaan om de gehele nieuwbouw met eigen middelen te kunnen optrekken? Wordt er gekozen voor een publiek-private samenwerking (pps)? Zijn er, nu de beslissing genomen is in de huidige context, nieuwe afspraken nodig met de RTBF of niet?

De voorzitter: De heer Tommelein heeft het woord.

De heer Bart Tommelein: De kogel is door de kerk, de VRT blijft op de Reyerssite. Dat het Brussel zou worden, konden we sterk vermoeden. Dat het de huidige locatie is aan de Reyerslaan weten we nu zeker.

Ik heb de indruk dat al vanaf het begin duidelijk was dat de VRT verkoos om een kleiner, moderner en efficiënter gebouw neer te zetten aan de achterkant van de bestaande terreinen. Maar omdat hiervoor bijkomende studies en onderhandelingen nodig waren, werden officieel alle opties open gehouden. Er werd een taskforce opgericht met de Vlaamse en Brusselse Bouwmeester, het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest dat de vergunningen moet leveren, de RTBF en de VRT zelf om het project verder uit te werken. De stedenbouwkundige beperkingen die eerst golden, zouden nu in orde moeten zijn, maar omdat er tot voor kort geen zekerheid over was, werd ook de optie van andere locaties opengehouden.

Daarvoor werd de toch vreemde procedure van de concurrentiegerichtte dialoog opgestart na een beperkte selectie van locaties aan de hand van een aantal criteria zoals mobiliteit. Ik heb in december vorig jaar opmerkingen gemaakt over deze manier van werken omdat er nog geen principiële keuze voor of tegen de Reyerssite was gemaakt. Het was voor die bedrijven dan ook een sprong in het duister. Ik kan me voorstellen dat ze kosten hebben moeten maken om studies uit te voeren en plannen en concepten op te stellen. Dat was allemaal een maat voor niets, want vandaag worden ze vriendelijk bedankt voor de moeite. Het valt te hopen dat ze van bij het begin goed waren ingelicht over de mogelijke uitkomst. Ik hoop dat u dat kunt bevestigen.

De VRT en de RTBF zullen dus een kleiner en moderner omroepgebouw neerplanten, de VRT eentje van 55.000 vierkante meter en de RTBF een van 40.000 vierkante meter. De vraag is waar dat verschil vandaan komt. De huidige gebouwen en overige gronden zullen uiteraard worden gevaloriseerd. Naar verluidt komt meer dan 450.000 vierkante meter in aanmerking om te bebouwen, waarvan 30 procent door de nieuwe gebouwen van de publieke omroepen zal worden ingenomen. Van de overige 70 procent zou ongeveer 65 procent kunnen worden verkocht. Dat zou dan in verschillende percelen worden aangeboden.

Het masterplan voorziet in een heus mediapark, waar naast de openbare omroepen ook andere mediabedrijven zich kunnen vestigen. Ook woningen, kantoorgebouwen en handelszaken komen in aanmerking. De cruciale vraag is dus hoeveel die valorisatie kan opbrengen en hoe de opbrengst zal worden verdeeld tussen de VRT en de RTBF. De valorisatie maakt een wezenlijk onderdeel uit van de financiering van het nieuwe gebouw. Zijn er al schattingen gemaakt? Daar had ik graag wat meer informatie over.

Hetzelfde geldt voor schattingen naar de besparingen die door de toekomstige efficiëntie en de lagere operationele kosten zouden kunnen worden bereikt. Het mag immers niet de bedoeling zijn dat we binnen enkele jaren worden geconfronteerd met een financieel probleem, dat door de belastingbetaler moet worden opgelost.

Zoals u weet, zou ik een andere beheersovereenkomst willen maken in 2016. Als de omroep zich vandaag engageert om de financieringskosten zelf te dragen, moet de omroep dat engagement ook morgen kunnen nakomen. Het is dan ook belangrijk dat we het kostenplaatje kunnen inschatten, zodat we binnen enkele jaren als overheid niet voor verrassingen komen te staan. Vandaag is het absoluut niet duidelijk of de valorisatie en de operationele besparingen zullen volstaan of dat ook de reserves zullen worden aangesproken. Ik hoop dat u daarover meer duidelijkheid kunt geven, minister.

In de beheersovereenkomst staat dat de Vlaamse Regering een beslissing moet nemen met betrekking tot de huisvesting van de VRT. Het management en de raad van bestuur van de VRT hebben de afgelopen jaren de procedure geleid. Hoe dan ook zal de goedkeuring van de regering vereist zijn. Dat betekent toch dat u grondig moet worden geïnformeerd over de pro's en contra's en de verschillende criteria die uiteindelijk tot deze keuze hebben geleid.

Als wordt gekozen voor de Reyerssite, wordt niet gekozen voor andere locaties. Waarom niet? Was het kostenplaatje te hoog of zijn er andere redenen?

Nu een principiële keuze is gemaakt, kan de VRT verdere stappen ondernemen. We lezen dat er een architectuurwedstrijd zal worden uitgeschreven en dat de VRT hoopt om in 2016 met de bouwwerkzaamheden te starten, om in 2020 haar intrek in het nieuwe omroepgebouw te kunnen nemen.

Minister, kunt u de beslissing en de keuze toelichten? Op basis van welke selectiecriteria voldeed deze optie wel en de andere niet? Hoe zal het nieuwe omroepgebouw worden gefinancierd? Wat is het totale kostenplaatje? Welke inkomsten werden geraamd voor de valorisatie van de huidige site? Hoeveel middelen zullen worden aangewend via de bestaande reservefondsen? Welke afspraken werden gemaakt met de RTBF? Steunt de Vlaamse Regering de keuze van de raad van bestuur? Ik veronderstel van wel, maar ik had het toch graag gehoord. Kunt u toelichting geven bij de verdere procedure? Dank u.

De voorzitter: De heer Wienen heeft het woord.

De heer Wim Wienen: Minister, naarmate dit dossier evolueerde, groeide steeds mijn tevredenheid. We vernamen dat de VRT de nieuwe huisvesting zelf uit eigen middelen zou financieren. Dat was al niet bezwarend voor de begroting van de Vlaamse overheid. Er was bij mij enige ongerustheid over de locatie, omdat er toch wat pistes werden gelanceerd om met de VRT Brussel te verlaten. Dan vernam ik dat men in Brussel op de Reyerssite blijft, wat natuurlijk belangrijk is. Het is ondenkbaar dat de omroep van de Vlaamse Gemeenschap ergens anders zou resideren dan in de hoofdstad van de Vlaamse Gemeenschap. Dat is dus een pluspunt.

Natuurlijk zijn er nog wel wat vragen bij de persberichten die we hebben ontvangen van de VRT. Men schrijft een architectuurwedstrijd uit. Er waren heel wat problemen met de ruimtelijke ordening. Er moest worden onderhandeld met het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest om het stuk waar men zou bouwen bouwklaar te krijgen en dergelijke. Er werd ook gezegd dat de nieuwbouw voor het overgrote deel zou worden gefinancierd met middelen uit de valorisatie van de oude site.

Nu stel ik vast dat in de onderhandelingen met het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest is afgesproken dat een deel van de oude site blijkbaar zal worden gebruikt voor groenvoorziening. Dat zorgt ervoor dat de valorisatie waarschijnlijk iets lager zal uitvallen dan oorspronkelijk gepland. Ik heb dus toch wel wat vragen bij de waterdichtheid van het financiële plan. Dat is dan weer belangrijk omdat het gevolgen kan hebben voor de Vlaamse overheid.

Minister, wat is de stand van zaken? Hoe is het nu gesteld? Waarom werd deze beslissing genomen? Hoe is een en ander becijferd? Welke regeling is er juist getroffen met het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest? Dat was niet geheel duidelijk uit de berichten van de VRT. Met welke middelen gaat de VRT dat financieren? De heer Tommelein raakt het juiste punt aan: gaat men hiervoor ook uit reserves putten, quid de besparingsopdracht die de VRT nog steeds heeft? Blijkbaar, als dat waar is, kan een deel van de gronden niet worden gevaloriseerd omdat die plek wordt voorbehouden voor groen.

Uiteindelijk vertegenwoordigt de Vlaamse Regering de aandeelhouder in de algemene vergadering van de VRT. Ik vermoed dat de Vlaamse Regering haar goedkeuring moet geven om een en ander op te starten. In hoeverre bent u betrokken bij de beslissing van de VRT en zijn er gevolgen voor de Vlaamse overheid inzake de herhuisvesting?

De voorzitter: De heer Yüksel heeft het woord.

De heer Veli Yüksel: Collega's, op 22 april 2013 besliste de raad van bestuur van de VRT inderdaad dat er tegen 2019 een nieuw gebouw zou komen op de Reyerssite in Brussel. Wij juichen als fractie deze beslissing toe, omdat dit de beste optie is, om het belang van Brussel

als hoofdstad van België, Vlaanderen maar ook Europa te onderlijnen, en ook omdat alle openbare omroepen in de hoofdsteden zijn gevestigd.

Volgens het persbericht van de VRT zal de omroep zelf instaan voor de financiering ervan. Ik citeer: “Dat is mogelijk omdat de VRT in een nieuw gebouw aanzienlijk kan besparen op exploitatiekosten en omdat ze een deel van het terrein kan verkopen.”

Ter voorbereiding van deze beslissing verkende de VRT twee opties om een nieuw gebouw en locatie te vinden: “De eerste was een ‘concurrentiegericht dialoog’ waarbij grondeigenaars en projectontwikkelaars zich kandidaat konden stellen. Hun dossiers werden afgetoetst aan door de Raad vooraf goedgekeurde criteria en een behoeftenprogramma. Parallel werden gesprekken opgestart met de bevoegde Brusselse overheden om te zien wat de mogelijkheden en contraintes waren in het geval de omroep op de Reyers-site zou blijven.”

De VRT heeft met zoveel woorden gezegd dat het budgetneutraal zal zijn, de VRT gaat dat volledig zelf financieren. Daarbij heb ik twee bedenkingen. Gaat men ten eerste uit van een constante dotatie als men dit berekent? Ten tweede hebben we natuurlijk een ander voorbeeld, namelijk het TOM-project (Totale Ombouw), waarbij in 2007 ook de nieuwsredactie volledig werd gerenoveerd. Aanvankelijk werd ook gezegd dat ze het zelf zouden betalen, maar finaal werd dat verschil door dit huis bijgepast. Minister, zullen we dat scenario opnieuw meemaken? En als men zegt dat het budgetneutraal is, gaat men dan uit van een constante dotatie, vandaag een kleine 300 miljoen euro?

Ik neem aan dat het gebouw van de nieuwsredactie dat in 2007 volledig werd gerenoveerd nog niet volledig is afgeschreven. Welke financiële implicaties zal dat hebben voor het budget van de VRT?

Minister, om welke redenen heeft de raad van bestuur van de VRT gekozen voor de piste van een nieuwbouw op Reyerssite? Dé vraag is: hoeveel bedraagt de kostprijs van de nieuwbouw op de VRT-site? Hoeveel goedkoper is dit dan de andere opties?

De voorzitter: De heer Verstrepen heeft het woord.

De heer Jurgen Verstrepen: Minister, alles is al gevraagd. We kunnen nog beginnen over de emotionaliteit. Of het goed is dat ze in Brussel zitten of niet, dat laat ik in het midden. Er is een korte bocht genomen in het laatste rechte parcours, zeg maar, waarbij je kunt stellen dat de projectontwikkelaars eraan zijn voor de moeite van de afgelopen maanden, maar goed, dat was blijkbaar op voorhand gecommuniceerd. Ik zit met vragen, die de collega's ook stellen.

De raad van bestuur vond een nieuw gebouw aan de Reyerslaan de beste en goedkoopste optie. Nu, als ik iets het beste en het goedkoopste vind, heb ik daar cijfers over of weet ik hoeveel iets kost in vergelijking met iets anders dat duurder is. Nu zit ik op mijn honger. Je ziet het persbericht en de beslissing, maar is dit effectief het goedkoopste, puur balanstechisch of kostprijsmatig, zonder ‘emo’ of we goed zitten in Brussel of niet? Ik vraag me af of we dat toch tenminste te weten kunnen komen, gezien onze verantwoordelijkheid voor de openbare omroep met belastinggeld. De VRT moet toch een raming hebben van de kostprijs van het nieuwe gebouw. Er moet toch ergens een getal zijn. Kunnen wij dat te pakken krijgen? Zijn er gegevens over? Men weet nog niet hoe het nieuwe gebouw er zal uitzien, want men moet nog een architectuurwedstrijd uitschrijven. De overheid blinkt niet altijd uit in het binnen budget houden van bepaalde bouwwerken, en ik beschouw de overheidszender VRT nog altijd als een deel van de overheid.

Ik heb toch enorm veel vragen. Vooral omdat men zich sterk maakt – waarschijnlijk in de hoop dat wij 's morgens bij het lezen van het persbericht rustig een boterham zouden eten – als volgt: “De VRT zal het nieuwe gebouw met eigen middelen financieren en vraagt dus geen extra middelen van de Vlaamse overheid.” Dat is een fijn verhaal, dat komt erdoor als een glijmiddel. Minister, welke garantie heeft de Vlaamse Regering dat de VRT later niet om

meer middelen vraagt voor de realisatie van het nieuwe gebouw, wetende dat men de kostprijs ervan nog niet kent?

De voorzitter: Minister Lieten heeft het woord.

Minister Ingrid Lieten: Op 22 april 2013 ging de raad van bestuur van de VRT akkoord met de realisatie van een nieuw, duurzaam en efficiënt gebouw op de Reyerssite. Bij constant beleid qua opdracht en financiering, zou men de kosten van de nieuwe huisvesting van de VRT uit eigen middelen kunnen opvangen, zonder dotatieverhoging. Men besliste ook om de lopende procedure van de concurrentiegerichtte dialoog stop te zetten.

Vooreerst moet het masterplan voor de site verder worden verfijnd, in samenspraak met de RTBF en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. Dat moet leiden tot meer precieze krachtlijnen en ruimtelijke scenario's voor het Mediapark Reyers. Daarna volgen respectievelijk een architectuurwedstrijd, het ontwerp en uiteindelijk de realisatie van het nieuwe gebouw. De VRT plant de architectuurwedstrijd in 2014. De realisatie van het gebouw zou eind 2015, begin 2016 kunnen starten. Eind 2019 wil de VRT in haar nieuw gebouw haar intrek nemen. Dat is de planning nu.

Die besluitvorming is natuurlijk het resultaat van stappen die in het verleden zijn gezet en die we hier al regelmatig in de commissie hebben besproken. Ik overloop ze nog even met u. De discussie hebben we in eerste instantie gevoerd naar aanleiding van de beheersovereenkomst. Toen is afgesproken dat er een onderzoekstraject zou worden opgestart door de VRT om te kijken hoe men verder zou omgaan met de huisvesting.

In het najaar van 2011 werden in verschillende studies alle aspecten bestudeerd voor de verschillende scenario's. Een eerste scenario was de renovatie van het bestaande gebouw. Een tweede scenario was de gedeeltelijke renovatie van het bestaande gebouw en een stuk nieuwbouw. Een derde scenario was een volledige nieuwbouw. Het scenario voor een volledig nieuw gebouw bleek het goedkoopst, aangezien het de VRT toelaat om een zo compact mogelijk efficiënt en duurzaam gebouw te realiseren. Daarom nam de raad van bestuur van de VRT op 23 januari 2012 de beslissing om te kiezen voor een volledig nieuw gebouw.

Uit de financiële studies die ondertussen ook gemaakt werden, bleek dat de VRT toch wel in staat zou moeten zijn om de realisatie van de nieuwbouw te financieren uit eigen middelen. Belangrijk hierbij zijn de inkomsten die men zou kunnen verkrijgen uit de valorisatie van de bestaande site, maar tevens de besparingen die men zou kunnen realiseren op de exploitatiekosten die voortvloeien uit een verhuis naar een efficiënter en duurzaam gebouw, dat kleiner is en vooral energiezuiniger.

Men had ook gepland dat er een aantal middelen uit het reservefonds aangewend konden worden om een deel van de versnelde afschrijvingen op te vangen, die zich voordoen indien men inderdaad de Reyerssite verlaat. Er zijn de voorbije jaren verbouwingen gebeurd, waarvoor een afschrijvingsperiode is afgesproken, wat betreft de wijze waarop de kosten van de verbouwing in de boekhouding worden meegenomen. Om dat versneld te kunnen afschrijven, zou men wel middelen uit het reservefonds kunnen gebruiken.

Dat waren in elk geval allemaal overwegingen op basis waarvan men op 23 januari 2012 heeft beslist om te gaan voor een volledig nieuw gebouw. Die beslissing werd als volgt genotuleerd en ik citeer even: "De Raad van Bestuur is er samen met de directie van overtuigd dat de keuze voor een nieuwbouw de beste optie is. Een nieuwbouwproject speelt het meeste in op de behoefte om een inspirerende werkomgeving te creëren op maat van een creatieve organisatie en verdient ook de sterkste aanbeveling, op budgettair vlak en milieubewustzijn. De voorkeur van de Raad van Bestuur gaat uit naar Brussel als locatie. De definitieve keuze van een vestigingsplaats zal evenwel uiteindelijk afhangen van de mogelijkheden en voorwaarden waaronder het concrete bouwproject kan worden gerealiseerd."

Vervolgens gaf de raad van bestuur op 2 juli 2012 zijn goedkeuring voor het zoeken naar een gepaste locatie via de procedure van de concurrentiegericht dialoog. Men legde ook een aantal minimale selectiecriteria en het behoefteprogramma vast. Parallel aan deze concurrentiegericht dialoog moest verder worden onderzocht of de realisatie van een nieuw gebouw op de bestaande site Reyers mogelijk zou zijn. Dat betekent: zoeken of dit binnen de vooropgestelde financiële contouren haalbaar zou zijn en nagaan of de plannen van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest verzoenbaar zijn met de huisvestingseisen die de VRT heeft gesteld in haar zoektocht naar de meest geschikte locatie.

Die oefening heeft men uiteindelijk voortgezet en de plannen die nu voorliggen voor de Reyerssite zijn dus verzoenbaar met het volledige behoeftenprogramma, inclusief alle minimale eisen die door de raad van bestuur vorig jaar werden vastgelegd. De site heeft ook het potentieel om een landmark te blijven voor de omgeving.

Er is uiteraard uitgebreid gesproken met de RTBF. Met de RTBF is er nog geen akkoord over de verdeling van de inkomsten uit de valorisatie. Heel veel dingen moeten nog verder worden overlegd, dat zal ook gebeuren bij de verdere uitwerking van het masterplan voor de site.

Dat is allemaal mogelijk gemaakt door het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, dat het in 2010 opgemaakt richtschema voor het hefboomgebied Reyers heeft aangepast. De Brusselse Hoofdstedelijke Regering heeft die aanpassing tijdens haar vergadering van 18 april 2013 bekrachtigd. Ten gevolge van die beslissing is het mogelijk het volledig behoeftenprogramma van de VRT en van de RTBF op die site te realiseren.

Uiteraard betreft het hier een beslissing die door de raad van bestuur is genomen en moest worden genomen. Ik ben tijdens heel het traject op de hoogte gehouden van de vorderingen en van de vervolgstappen in het traject. Ik heb de overige leden van de Vlaamse Regering hiervan informeel op de hoogte gehouden.

Steunt de Vlaamse Regering de gemaakte keuze? We moeten duidelijk zijn. Artikel 10.4 van de beheersovereenkomst stelt dat een aantal scenario's moesten worden uitgewerkt. Het gaat om de verdere renovatie, om een nieuwbouw in het park achter het omroepcentrum en de valorisatie van de voorkant van de site en om een nieuwbouw op een nieuwe locatie en de verlating van het omroepcentrum. Krachtens de beheersovereenkomst moesten ten aanvulling van de reeds gemaakte analyses nog drie zaken grondig worden onderzocht. Het gaat om een gedetailleerde analyse van de stedenbouwkundige aspecten van het tweede scenario, de realisatie van een nieuwbouw op de bestaande site, om de valorisatie van de site en om de uitwerking van een concept voor een nieuwbouw op een externe site. Volgens mij heeft de VRT de nodige stappen in het traject in alle transparantie doorlopen. Op basis van de diverse studies is een goed beargumenteerd dossier opgesteld. De raad van bestuur heeft zijn taken vervuld en heeft op basis van dat dossier de knoop doorgesneden.

Ik heb regelmatig laten weten dat mijn persoonlijke voorkeur inhield dat de VRT in Brussel zou blijven. Ik wilde me echter niet mengen in de procedurestappen of in de door de raad van bestuur te maken afweging. Ik ben blij dat de raad van bestuur heeft kunnen beslissen in Brussel te blijven. Uit een aantal reacties in de pers, onder meer van andere leden van de Vlaamse Regering, blijkt volgens mij dat die beslissing door iedereen goed wordt onthaald.

Ik vind het belangrijk dat de VRT dit dossier grondig heeft voorbereid. De VRT blijft een anker in Brussel en kan zonder meervraag een nieuw, efficiënt en duurzaam gebouw tot stand brengen dat zeker en vast aan de noden van een modern mediabedrijf zal beantwoorden. De nodige langetermijnvisies worden hierin verankerd. Ook voor het personeel is dit belangrijk. Het personeel heeft de voorbije jaren de eigen mobiliteit kunnen organiseren en kan dit nu op dezelfde wijze blijven organiseren. Ik ben dan ook zeer tevreden met de genomen beslissing.

De voorzitter: De heer Tommelein heeft het woord.

De heer Bart Tommelein: Ik heb vernomen dat er nog verfijningen zullen volgen. Ik hoop dat we tijdens de komende periode van die verfijningen op de hoogte zullen worden gehouden.

Minister Ingrid Lieten: Er moet nog een heel traject worden afgelegd.

De heer Bart Tommelein: Het gaat om 2016. Ik heb nog tijd.

De voorzitter: De heer Wienen heeft het woord.

De heer Wim Wienen: Ik ben nog steeds even tevreden over de keuze van de locatie en over het engagement van de VRT dit alles zelf te financieren. Die tevredenheid is zeker niet weg. Er is echter ook een lichte ongerustheid aanwezig.

Financieel staat alles verre van op poten. Volgens de minister kan het reservefonds worden aangewend om tot een snellere afschrijving van de laatste werken aan het oude omroepgebouw te komen. Ik vrees dat dit zal gebeuren. Dat lijkt me het juiste hulpwoord: de reserves zullen waarschijnlijk worden aangewend.

Bepaalde elementen van de valorisatie wijzen er volgens mij op dat de opbrengsten lager zouden kunnen uitvallen dan de eerste schatting van de valorisatie. Bovendien is met de RTBF nog geen afspraak gemaakt over de verdeling van de valorisatie van de gronden. Dat stelt me niet meteen gerust.

Ik weet dat de procedure moet lopen. We moeten verder werken en tot verfijningen komen. De minister van Media en de Vlaamse Regering, in haar hoedanigheid van algemene vergadering van de VRT, hebben echter een belangrijke rol te vervullen. Ze moeten de evolutie van bepaalde zaken in de gaten houden. Het gaat dan zeker om de verdelingen, om het gedeelte van de omroepgebouwen dat de RTBF eventueel zou betrekken en om het gedeelte van de valorisatie dat de RTBF zou krijgen. Een en ander moet op een correcte wijze worden verdeeld.

De voorzitter: De heer Yüksel heeft het woord.

De heer Veli Yüksel: Minister, u hebt een aantal vragen niet beantwoord of niet kunnen beantwoorden. Misschien beschikt u niet over het cijfermateriaal. U weet we allemaal terecht bezorgd zijn. We hopen dat op zeer korte termijn duidelijkheid te krijgen. We zijn blij dat de VRT in Brussel en op de Reyerssite blijft. Dat mag de begroting van de Vlaamse Regering echter niet belasten. Dat is de enige boodschap die ik hier wil brengen.

De voorzitter: De heer Verstrepen heeft het woord.

De heer Jurgen Verstrepen: Minister, ik dank u voor uw antwoord. Ook na uw antwoord blijf ik echter ongerust en bekommerd. U hebt een aantal vragen niet beantwoord. Ik weet niet of het aan mij ligt, maar de openbare omroep neemt vaak beslissingen. Telkens als de logische vraag wordt gesteld wat het zal kosten, krijgen we dat niet te horen. Ik herinner me de discussie over het derde net. Er zijn nog dergelijke zaken aan de orde geweest.

Ik verwacht niet dat u alles al weet. Het is mogelijk dat u de cijfers niet kent. Het is ook mogelijk dat u ze niet wilt geven. Ik verwijs echter naar het antwoord van de openbare omroep. De financiële contouren, de terugverdieneffecten, de verdeling en dergelijke staan in het persbericht. Dat is geen nieuws voor ons.

Het betreft hier een beslissing met een grote impact. Voorlopig moeten we wachten tot is berekend wat het effectief zal kosten en welke impact dit op de begroting zal hebben. Ik ben dan ook zeer ongerust.

Ik maak me natuurlijk geen illusies. In het verleden, al van lang voor uw tijd, werd elke rekening van de openbare omroep die niet klopte steeds bijgepast. Daarover zijn ze aan de Reyerslaan vrij gerust. Ik vraag me echter af wat de impact zal zijn. Wat zal het kosten? Ik moet nu nog geen gedetailleerd antwoord krijgen. Binnen welke grote financiële contouren

bevinden we ons? Welke impact zal dit hebben? Wij weten het niet. Ik weet niet of u dat weet. Wij zouden het alvast graag weten.

Minister Ingrid Lieten: Ik wil daar nog even op ingaan. We hebben dat al eens besproken. Ik heb naar aanleiding van de eerste beslissing van de raad van bestuur trouwens al vragen om uitleg beantwoord.

De raad van bestuur heeft besloten voor een nieuwbouw te kiezen. Die beslissing is gebaseerd op een studie waarin een degelijke behoeftenraming is gemaakt. Er is nagegaan hoeveel vierkante meter technische ruimte, bureelruimte en andere nodig is. Daar is een gemiddelde raming van kostprijs aan verbonden. Op basis daarvan is nagegaan wat de grove raming van de kostprijs zou zijn.

Verder is ook geraamd wat de vermarkting van de site aan de Reyerslaan zou kunnen betekenen. Er is een marktanalyse uitgevoerd. Er was toen nog geen duidelijkheid over de bestemming van de site. De vraag of er woningen mogen worden gebouwd, kantoren mogen worden gebouwd dan wel of het groen moet blijven, heeft natuurlijk een impact op de kostprijs. Verschillende scenario's zijn uitgerekend.

Ook de exploitatiekosten zijn berekend. Wat zouden de exploitatiekosten in een nieuw, duurzaam gebouw zijn? Wat zijn die kosten momenteel? Op basis van die benaderingen – want het zijn natuurlijk altijd ramingen – is beslist dat de VRT in staat moet zijn de afbetalings- en financieringskosten van een nieuwbouw te financieren met de vermindering van de exploitatiekosten en de opbrengsten van de gedeeltes van de site die op de markt kunnen worden gebracht.

Alles is uitdrukkelijk en uitgebreid berekend. Ik heb daar al eens uitleg over gegeven. Indien bijkomende informatie wenselijk is, kan ik daar altijd voor zorgen.

De heer Jurgen Verstrepen: Dat klopt. Aangezien ik me eerder gevoerde gesprekken herinner, ben ik echter voorzichtig geworden. Wat hier moet worden gecreëerd, is geen gewoon kantoorgebouw. Het gaat veeleer om een mediatechnisch gebouw. Tijdens eerdere gesprekken is gebleken dat een renovatie van de bestaande gebouwen aan de Reyerslaan out of the question is. Dat zou te veel kosten. Dat zou niet lukken.

De radiostudio's zijn een goed voorbeeld. Het is natuurlijk al vrij technisch. We moeten dergelijke zaken nu nog niet bediscussiëren. Ik verwijs echter naar het verslag van het expertisebureau. Om met betrekking tot de radio-opnamestudio's eenzelfde kwaliteit te garanderen, zou veel moeten worden betaald. Dat zou eigenlijk onbetaalbaar zijn. Die studio's zijn immers zeer goed.

Als we dat allemaal optellen, krijgen we enkel een vaag antwoord op de vraag wat het zou kunnen kosten. Daarnaast zijn de opbrengsten van de zendersite te hoog ingeschat. Die schatting is ondertussen verlaagd. Al deze variabelen kunnen een impact hebben. Ik ben op dat vlak ongerust.

Minister, ik ben ervan overtuigd dat u dit alles tot na de komma zult opvolgen. U weet immers dat we er hier anders elke week een vraag om uitleg over zullen stellen.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van de heer Wilfried Vandaele tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over het akkoord in het Overlegcomité over de veiling van de 800MHz-band - 1539 (2012-2013)

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele: Voorzitter, het is niet de eerste keer dat ik hier een vraag om uitleg over de veiling van de 800 megahertzband stel. Dit dossier gaat al enkele maanden mee. Op 24 april 2013 heeft over dit onderwerp een nieuwe vergadering van het Overlegcomité plaatsgevonden. Uit een nadien door Belga verspreid bericht blijkt dat de gemeenschappen en de federale overheid tijdens die vergadering een akkoord zouden hebben bereikt. Van de 360 miljoen euro die de veiling moet opleveren, zou Vlaanderen op basis van een 80/20-verdeling tussen de federale overheid en de gemeenschappen ongeveer 43,2 miljoen euro ontvangen. Indien de opbrengsten meer dan 360 miljoen euro zouden bedragen, zou die meeropbrengst zelfs voor de helft aan de gemeenschappen toekomen. Het gaat uiteraard niet enkel om de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap en de Duitstalige Gemeenschap zijn hier evengoed bij betrokken.

Minister, u weet dat ik al langer voor een erkenning van de gemeenschapsbevoegdheid met betrekking tot deze materie ijver. Uit uw antwoorden op eerdere vragen om uitleg blijkt dat u die visie deelt. De federale overheid is er initieel echter van uitgegaan dat het om een schadevergoeding voor de verloren frequenties gaat. Het akkoord dat in het Overlegcomité is bereikt, lijkt aan te geven dat de bevoegdheid van de gemeenschappen met betrekking tot deze materie nu toch wordt erkend. Indien dit zo zou zijn, zou dit volgens ons uiteraard zeer terecht zijn.

Minister, kunt u het akkoord dat in het Overlegcomité is gesloten verder toelichten? Bevestigt dit akkoord dat de gemeenschappen bevoegd of althans medebevoegd zijn voor deze materie? Betekent dit akkoord dat de gemeenschappen in de toekomst automatisch opnieuw bij de veiling van nieuwe frequenties voor mobiel datagebruik zullen worden betrokken? Ik denk in dit verband onder meer aan de 700 megahertzband.

Welke afspraken zijn in het Overlegcomité over de financiën gemaakt? Op 17 april 2013 heeft federaal minister van Begroting en Administratieve Vereenvoudiging Chastel in de commissie Financiën en Begroting van de Kamer van Volksvertegenwoordigers het volgende verklaard: “Inzake de verdeling van de 300 miljoen euro van de usurperende bevoegdheden zal de overheid ten minste 360 miljoen euro uit de veiling van de 800 megahertz-licenties moeten ontvangen. Daarvan zal 72 miljoen euro bijdragen aan het realiseren van de doelstelling om 300 miljoen euro op de usurperende bevoegdheden te besparen.” Is duidelijk afgesproken dat de opbrengsten voor de gemeenschappen ook effectief zullen worden doorgestort? De verklaringen van minister Chastel zorgen immers voor enige bezorgdheid.

De voorzitter: Minister Lieten heeft het woord.

Minister Ingrid Lieten: Voorzitter, de Federale Regering heeft twee documenten over de problematiek van de 800 megahertzband op de agenda van het Overlegcomité van 24 april 2013 geplaatst.

Die documenten hadden op dat ogenblik al een weg afgelegd. Het betreft een voorontwerp van wet houdende de wijziging van artikel 30 van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie en een ontwerp van koninklijk besluit betreffende de radiotoegang in de frequentieband tussen 790 en 862 megahertz. De desbetreffende wetgeving maakt het de federale overheid mogelijk de 800 megahertzband te veilen. Deze agendering kwam er naar aanleiding van het Overlegcomité van 6 maart 2013. Daar werd afgesproken om deze documenten voor advies aan de Raad van State over te maken. De Raad van State verwijst in zijn advies van 3 april 2013 naar voorgaande adviezen over gelijkaardige voorstellen van wet en van besluit en bevestigt dat de voorliggende documenten onder de bevoegdheid van de federale overheid vallen.

De Raad van State maakt ook melding van de samenwerkingsprocedure uit het samenwerkingsakkoord van 17 november 2006, en erkent aldus wel de gemeenschapsbevoegdheid voor radio-omroep en televisie. Volgens de Raad van State is het wel degelijk de Federale Regering die mag veilen. Het ontwerp van wet en het koninklijk

besluit over de organisatie van de veiling zijn een federale bevoegdheid. Wat er geveild zal worden, de frequenties, betreft een gemeenschapsbevoegdheid. Dat is de subtiliteit. Sommige federale collega's dachten na een simpele lezing van het advies van de Raad van State dat ze volledig bevoegd waren. We hebben uitdrukkelijk geargumenteed dat ze bevoegd waren voor de veiling, maar dat wij bevoegd waren voor de frequenties. Zeker als ze na de veiling de rechten willen overdragen aan de privépartner die de frequentie in gebruik gaat nemen, speelt de gemeenschapsbevoegdheid een rol. Daar moet een afspraak over worden gemaakt.

In overleg met de collega's hebben we wijzigingen aangebracht aan de nota die de federale overheid voorlegde aan het Overlegcomité. De passage dat "in principe de federale bevoegdheid dus geen enkele compensatie verschuldigd is aan de gemeenschappen" werd geschrapt. We waren het daar niet mee eens. Ook het woord 'schadevergoeding' dat de federale overheid voorstelde, is op vraag van de Vlaamse Gemeenschap geschrapt en vervangen door 'verdeling'. De inkomsten uit de veiling zullen dus worden verdeeld. Zo werden de onderhandelingen gevoerd.

Eveneens op vraag van de Vlaamse Gemeenschap zal, met het oog op toekomstige veilingen, het gebruik van de frequenties de komende jaren permanent worden gemonitord. De frequenties die worden geveild, zijn gedeeltelijk radio-omroepdiensten en gedeeltelijk digitale datacommunicatie. De radio-omroepdiensten zijn gemeenschapsbevoegdheid, maar hoe groot is dat aandeel? Dat geeft natuurlijk aanleiding tot discussie over de verdeling van de inkomsten. Daar zitten we een beetje met tegengestelde visies en studies. We hebben daarom gevraagd om in de toekomst beter te monitoren.

We hebben prijsafspraken gemaakt over de verdeling. Daar is een onderhandeling aan voorafgegaan. Als de opbrengst van de veiling 360 miljoen euro zou zijn – dat is voor de federale overheid de minimumopbrengst –, zou de verdeling 80/20 procent zijn. Als de opbrengst hoger ligt dan 360 miljoen euro zal de verdeling 50/50 procent zijn. Dit zijn allemaal zaken die we op het Overlegcomité hebben voorgelegd, we hebben erover onderhandeld en we hebben die zaken binnengehaald.

In de notificatie van het Overlegcomité wordt op onze vraag expliciet geschreven: "Deze beslissing is een principiële beslissing die ook van toepassing zal zijn op toekomstige veilingen van gelijkaardige frequenties". De betrokkenheid van de gemeenschappen volgt uit het samenwerkingsakkoord van 17 september 2006. Dat heb ik u al verteld.

In de pers hebben we kennis genomen van de uitspraken van federaal minister van Begroting Chastel in de vergadering van de federale Commissie voor de Financiën en de Begroting voorafgaand aan het Overlegcomité. Ik kan u verzekeren dat er in de notificatie nergens een beslissing is genomen over de onderhandelingen. Er is evenmin beslist hoe dit zou passen binnen de onderhandelingen die nog moeten worden gevoerd tussen de federale staat en de gemeenschappen en gewesten betreffende de usurperende bevoegdheden. We hebben alleen een beslissing genomen over de verdeling en de verdere afhandeling van het dossier.

Er is uitdrukkelijk genoteerd dat het een vaststaand recht is. Als de veiling doorgaat, moet de verdeling gebeuren conform de afspraken.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele: Ik dank u voor uw antwoord, minister. U hebt daar een goed parcours gereden. Die 80/20-verdeling vinden wij wat minimalistisch omdat we ervan uitgaan dat het aandeel media zal toenemen ten opzichte van telecom. Veel belangrijker dan die sleutel, denken wij, is het principe dat nu toch wordt bevestigd of verankerd, dat de gemeenschappen hier wel degelijk een bevoegdheid hebben. U zegt dat dit uitgangspunt ook wordt gehanteerd bij volgende veilingen. Dat lijkt ons een belangrijke stap. Dit is een belangrijk dossier, dat zien we alleen al aan de cijfers.

De voorzitter: De heer Wienen heeft het woord.

De heer Wim Wienen: Het is me niet allemaal duidelijk. Zal men bij het monitoren van de verdeling van de middelen in de toekomst, bijvoorbeeld bij de 700 megahertzband, effectief streven naar de 50/50-verdeling? Of begint de hele negotiatie dan opnieuw?

Wat het laatste punt betreft, moet ik begrijpen dat de inkomsten van de veiling van de 800 megahertzband volledig losstaat van de besparing op de usurperende bevoegdheden van de federale overheid? Of gaat men daar toch middelen van gebruiken?

De voorzitter: Minister Lieten heeft het woord.

Minister Ingrid Lieten: Ik kan het alleen maar herhalen: noch over het eerste, noch over het tweede punt is er iets beslist. We hebben een verdeling afgesproken. Dat is een vaststaand recht. De federale collega's willen dat misschien ter sprake brengen in de onderhandelingen over de usurperende bevoegdheden. Dat zullen we dan wel zien. Nu zijn er duidelijke afspraken over de verdeling van de inkomsten en het deel waar Vlaanderen recht op heeft. *(Opmerkingen van de heer Wim Wienen)*

Ik lees u voor wat er in de notificatie staat: "Deze beslissing is een principiële beslissing die ook van toepassing zal zijn op toekomstige veilingen van gelijkaardige frequenties."

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van de heer Wilfried Vandaele tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over gerichte televisiereclame - 1571 (2012-2013)

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele: Minister, we vernemen dat Telenet de omroepen heeft uitgenodigd om te spreken over het systeem van gesegmenteerde en gerichte advertenties op basis van het profiel van de klant. Telenet wil kunnen zien wie de klant is en welke programma's hij bekijkt. "Op die manier weten we welke reclame relevant is voor de kijker", stelt Vincent Bruyneel, hoofd Strategie bij Telenet.

We weten dat die systemen bestaan en dat ermee geëxperimenteerd wordt. De gerichte reclame of 'targeted tv advertising' werd ook op 18 en 19 april tijdens een dubbel mediacongres door verschillende sprekers al aangehaald als een model voor de toekomst. Dat was op het 'International symposium on media innovations. Private television in Europe: connecting to the future'.

Omroepen en distributeurs zouden via het kijkgedrag van mensen kunnen weten wat de interesses zijn van de kijkers. Om de interesse van kijkers in reclame te vergroten en het zap- of zipgedrag te verkleinen zou men daarom de kijker enkel reclame aanbieden die de kijker interesseert. Technologisch zou het vandaag al mogelijk zijn. Gemakkelijk via internet bij tweedeschermapplicaties zoals Yelo of Stieve, moeilijker – maar niet onmogelijk – via kabel.

We juichen absoluut toe dat Telenet aan de omroepen vraagt om hierover samen te zitten. We hadden het er al over, het is positief dat grote spelers aan de tafel gaan zitten. Maar, minister, ook voor de overheid is het belangrijk om die evolutie te blijven volgen.

Minister, bent u op de hoogte van het overlegvoorstel van Telenet aan de omroepen over dat systeem van gerichte reclame? Werd u daar op een of andere manier over geïnformeerd, of zelfs bij betrokken? Bij mijn weten bevat het Mediadecreet geen specifieke bepalingen over dergelijke reclamevormen. Ik meen dat men daar nog niet aan had gedacht toen het Mediadecreet tot stand kwam. Wellicht is het nodig dat de overheid zich voorbereidt op dergelijke reclamevormen en met het oog daarop de regelgeving nog eens goed bekijkt. Hebt

u er al een idee van of de huidige regelgeving volstaat? Ik vraag me ook af of het uitzenden van geïndividualiseerde reclame eigenlijk nog wel valt onder het ‘broadcasten’, dus het uitzenden gericht op een breed publiek. Of bevinden we ons dan in een heel andere context, van communicatie van punt tot punt, van geïndividualiseerde communicatie?

Wat ook met de privacy? Dat is ook een grote vraag in dit verband. Kan het wettelijk en decretaal dat men iemand reclame stuurt, afhankelijk van zijn kijkprofiel? Aan welke voorwaarden moet worden voldaan om te vermijden dat de privacy wordt geschonden? Misschien valt dat wat buiten uw actieterrein, maar ik wil u toch die vraag voorleggen.

De voorzitter: Minister Lieten heeft het woord.

Minister Ingrid Lieten: Voorzitter, geachte leden, mijnheer Vandaele, u merkt terecht op dat het Mediadecreet geen specifieke bepalingen bevat over gerichte televisiereclame. Dat neemt niet weg dat de huidige kwantitatieve en kwalitatieve bepalingen van het Mediadecreet over commerciële communicatie en televisiereclame ook van toepassing zullen zijn op de zogenaamde gerichte televisiereclame. Immers, gerichte reclame is een vorm van commerciële communicatie en in de definitie van commerciële communicatie zoals bepaald in artikel 2 van het Mediadecreet, staat dat het moet gaan om geluiden en beelden die programma's vergezellen of er deel van uitmaken. Dat is bij gerichte televisiereclame het geval.

Op 24 april publiceerde de Europese Commissie haar groenboek over convergerende media. Het groenboek heeft ook aandacht voor geïndividualiseerde reclame. In het groenboek is ook een publieke consultatie opgenomen. Na de verwerking van de resultaten van die consultatie zal de Europese Commissie een aantal beleidsvoorstellen doen. De houding die we zullen moeten aannemen tegenover zulke reclamevormen, zal dan ook in grote mate mee worden bepaald door die beleidsvoorstellen.

Reclame is uiteraard een vorm van commerciële communicatie. Artikel 52 van het Mediadecreet bepaalt dat de aanbieders van omroepdiensten geen commerciële communicatie en boodschappen van algemeen nut mogen uitzenden die in strijd zijn met wettelijke bepalingen. Het uitzenden van reclame mag dus ook niet in strijd zijn met de wetgeving met betrekking tot de bescherming van de privacy. Deze wetgeving is echter een federale bevoegdheid. Het reeds vermelde groenboek over convergerende media heeft ook aandacht voor de verhouding tussen privacy en gepersonaliseerde audiovisuele diensten, waaronder reclame. In het groenboek staat onder meer het volgende te lezen: “Personalisation of content offers can benefit consumers and advertisers, but may depend on tools posing challenges for personal data protection.”

We moeten dit debat dus blijven volgen. We moeten zeker ook bekijken hoe de publieke procedure bij de Europese Commissie verloopt en welke beleidsvoorstellen zij daarover zal doen. Ondertussen moeten we bekijken of we al dan niet kunnen blijven werken met de huidige bepalingen van het Mediadecreet.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele: Minister, ik dank u voor uw antwoord. We moeten dit inderdaad blijven volgen, want waarschijnlijk is dit niet te stoppen. Men gaat hoe dan ook die richting uit en wat technologisch kan, zal men ook doen. Vlaanderen moet dit dus zeker in de gaten houden.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van de heer Wim Wienen tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, en tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over de ondersteuning en nagenoeg kritiekloze benadering van de film ‘Comrade Kim Goes Flying’ - 1573 (2012-2013)

De voorzitter: De heer Wienen heeft het woord.

De heer Wim Wienen: Voorzitter, minister, geachte leden, het is jammer dat de heer Tommelein er niet meer is. Hij was immers verontrust omdat hij dacht dat ik communistische sympathieën heb, en nu ik dat kan ontkrachten, is hij verdwenen.

Minister, alle gekheid op een stokje, het heeft een Vlaamse regisseuse geplezierd om, in samenwerking met een Noord-Koreaanse en een Britse regisseur, de film ‘Comrade Kim Goes Flying’ te maken. Dat is behoorlijk uitzonderlijk: de film werd immers gedraaid in de communistische dictatuur Noord-Korea. Zoals we weten, kan zoiets niet zonder de openlijke steun van het regime aldaar.

Uit deze romantische komedie blijkt toch wel wat sympathie voor dat regime. In de film spreekt men elkaar steeds aan als ‘comrade’ en de grote held van het verhaal is een partijsecretaris, die erbovenop wordt geholpen door de gedachte aan de grote leider Kim Il-sung. Wat ook wijst op sympathie, is natuurlijk het feit dat de personages van de film er allemaal behoorlijk goed en verzorgd bij lopen, dat er blijkbaar geen sprake is van armoede in Noord-Korea, dat alles daar peis en vree is. Als we zien hoe gelukkig de diverse personages zijn, dan lijkt het een voorbeeldsamenleving.

Dat kan de wenkbrauwen doen fronsen. De communistische dictatuur Noord-Korea staat meer dan bekend om haar mensenrechtenschendingen, vaak op grote schaal. Folteringen, dwangarbeid en terechtstellingen komen er wel eens voor, en op dit moment heeft het Noord-Korea behaagd om alleszins buur Zuid-Korea met een stevige oorlog te bedreigen. Het uit zelfs dergelijke dreigementen aan het adres van het vrije Westen, van de Verenigde Staten, de dreiging met nucleaire aanvallen inbegrepen. Dat kenschetst wel die communistische dictatuur. Dat is niet zo’n voorbeeldige samenleving.

Zoals mijn moeder zaliger echter altijd zei: “Zot zijn doet geen zeer”. Ik verwijt die regisseuse dus niet dat ze die film heeft gemaakt. Zij moet doen wat ze meent te moeten doen, en volgens mij moet ze in haar werk ook doen wat ze graag doet. Daar blijft een mens gezond van. Ik wil die dame dus het recht niet ontnemen om dergelijke films te maken. We mogen er prat op gaan dat bij ons waarden als vrije meningsuiting, het vrije ondernemerschap en een vrije cultuurbeleving hoog in het vaandel staan.

Wel heeft het me enigszins verbaasd hoe er over dit project werd bericht in de Vlaamse media, en hoe die media, en dan meer bepaald de VRT, daarmee zijn omgegaan. Zowel op radio als op televisie heeft de VRT heel wat aandacht gegeven aan deze film. Het leek er bijna op dat er reclame voor werd gemaakt. Ook aan de regisseuse in kwestie werd bij vragen in interviews alle mogelijkheden gegeven om het positieve van dat regime te belichten. Ik herinner me dat werd opgeworpen dat daar toch niet al te veel vrijheid was om te filmen, maar volgens haar was er geen enkel probleem. Er was maar één probleem: men wou een kus op het allerlaatste moment, in de laatste scènes, maar dat werd niet toegestaan, wegens cultuurverschillen. Wie daar natuurlijk in meegaat, die kan gaan solliciteren bij een bepaalde partij die het de jongste tijd behoorlijk goed doet in dit land, maar dit lijkt me geen afspiegeling van de Noord-Koreaanse werkelijkheid. Meestal is er zeker bij de VRT-nieuwsdienst sprake van een niet-aflatende zeer kritische houding. Ik vraag me af waarom de pitbulls van de nieuwsredactie zich bij een interview niet hebben vastgebeten in een dergelijk toch interessant onderwerp, terwijl ze dat wel doen als het gaat over bepaalde andere onderwerpen.

Ik vraag me af waarom de openbare omroep zoveel aandacht heeft gegeven aan deze film. Past de manier waarop men de film heeft benaderd en besproken, wel bij de openbare opdracht van de VRT? Ik vind het alleszins een eigenaardige benadering, gelet op de huidige situatie in Noord-Korea.

Komt daar nog bij, minister, dat ook het Vlaams Audiovisueel Fonds (VAF) dit blijkbaar een leuk projectje vond. Het VAF/Mediafonds, dat afhangt van de Vlaamse overheid en het met de middelen van de Vlaamse overheid moet doen, vond het toch nodig hier 25.000 euro promotiesteun aan te geven. Er wordt dus een miljoen oude Belgische frank uitgegeven om deze film wat te promoten. Ik vraag mij af in hoeverre de Vlaamse overheid of – in dezen – het VAF een film moet promoten waarin een communistische dictatuur min of meer wordt verheerlijkt. Wat is de reden om die steun toe te zeggen? Is het de enige rechtstreekse of onrechtstreekse steun die de Vlaamse overheid heeft gegeven? Het is de enige steun die ik, na een vlug nazicht op internet, heb kunnen vinden, maar misschien was er wel nog andere steun. Dan had ik graag vernomen wie die steun heeft gegeven en hoeveel die bedroeg. Ik dank u alvast voor uw antwoord.

Minister Ingrid Lieten: De aandacht voor deze film op de VRT-netten heeft volgens de VRT te maken met het unieke karakter ervan. Volgens het VAF is het waarschijnlijk de allereerste in Noord-Korea gedraaide hedendaagse fictiefilm met een volledig Noord-Koreaanse cast, en die in coproductie wordt gemaakt met westerse partners. Dat was voor de programmamakers van de VRT een interessant uitgangspunt om aandacht te geven aan de film.

Tijdens de research voor het Radio 1-programma Joos leek de film ‘Comrade Kim Goes Flying’ een interessant onderwerp voor een uitzending te kunnen zijn. De film werd immers onder andere geregisseerd door de Vlaamse Anja Daelemans. Gezien de politieke context en de spanning tussen beide Korea’s kon mevrouw Daelemans als een originele getuige daarover worden aangesproken. Open Doek vertoonde de film en gaf Koen De Ceuster, een Korea-expert van de Universiteit van Leiden, op als adviseur van de regisseur. De programmamakers van Joos hebben in het verleden al vaker De Ceuster aan het woord gelaten en prijzen hem om zijn evenwichtige duiding. Die twee punten gaven aan de redactie van Joos de doorslag om de regisseuse, Anja Daelemans, uit te nodigen.

Lisbeth Imbo, die die dag de presentatie van Joos deed – want het was niet de gebruikelijke presentatrice – heeft volgens de VRT herhaaldelijk kritische en journalistiek juiste vragen gesteld. Zo vroeg ze onder andere of het westerse clichébeeld klopt, of er inmenging van hogerhand was en of er aan propaganda wordt gedaan. Mevrouw Daelemans omzeilde die vragen door te stellen dat de film in de eerste plaats entertainment is en dat ze geen politieke boodschap wil brengen.

Ook in Het journaal en De zevende dag was er aandacht voor de film. Die programma’s deden dit om soortgelijke redenen: het is een uniek gegeven dat een westerse, Vlaamse, cineast een film draait in Noord-Korea. Zeker gezien de actualiteit waren er voldoende redenen om aan deze film aandacht te besteden. Ook in deze uitzendingen werden volgens de VRT journalistiek verantwoorde vragen gesteld over het productieproces van deze film in het communistische Noord-Korea. Zo stelde de journalist in De zevende dag bijvoorbeeld ook een vraag over censuur met betrekking tot deze film.

De openbare opdracht van de VRT is omschreven in de beheersovereenkomst. Daarin wordt onder andere vermeld dat het redactiestatuut en de deontologische code van toepassing zijn. In het redactiestatuut en de deontologische code staat onder meer dat journalisten geen partij mogen kiezen en dat er geen partijdigheid mag blijken uit de vraagstelling. “Toch moet de interviewer kritisch zijn en de geïnterviewde confronteren met vragen en standpunten van anderen. Daarbij worden controversiële onderwerpen niet uit de weg gegaan. Uit de houding van de journalist blijkt dus geen vijandigheid, maar een alerte kritische ingesteldheid. Anderzijds dient ook een te familiale omgang met geïnterviewden worden vermeden. Als gesprekspartners bewust een vraag ontwijken, wordt dat aangetoond, het best door de vraag te

herhalen in dezelfde bewoordingen of door aan te tonen waarom volgens de journalist niet werd geantwoord.”

De VRT bevestigt dat de VRT-nieuwsdienst al deze bepalingen heeft gerespecteerd. Voor de niet-nieuwsdienstprogramma's is het programmacharter van toepassing. Daarin staat onder meer: “Gepaste onpartijdigheid houdt in dat we met een open geest een brede waaier van relevante opinies weergeven en met elkaar confronteren en dat we thema's behandelen vanuit diverse invalshoeken.” De VRT stelt dat zij niet in de fout is gegaan tegen deze bepalingen uit het programmacharter.

‘Comrade Kim Goes Flying’ is een romantische komedie over een jong meisje dat erin slaagt haar droom om acrobate te worden waar te maken. Anja Daelemans is de Vlaamse coregisseuse/producente/mede-initiatiefneemster. Zij was al bekend als de producent van twee voor een Oscar genomineerde kortfilms: ‘Fait d’hiver’ en ‘Tanghi Argentini’. Tot voor kort was zij ook actief als consulente voor drama bij vtm.

Een aanvraag voor postproductiesteun werd afgewezen bij het VAF. De film werd door de makers zelf aangeboden aan verschillende festivals. Hij werd geselecteerd door zowel het Toronto International Film Festival als het International Film Festival Rotterdam. Vlaamse makers van audiovisuele creaties die op belangrijke internationale festivals worden geselecteerd, kunnen een aanvraag indienen voor extra promotionele ondersteuning wegens uitzonderlijke omstandigheden. Beide festivals staan op de lijst van de door het VAF als belangrijk beschouwde internationale festivals. Door te voldoen aan beide criteria – het gaat om een Vlaamse filmmaker en de film was geselecteerd voor een belangrijk festival dat voorkomt op de lijst –, kwam de aanvrager automatisch in aanmerking voor promotionele ondersteuning. Daarom besliste het VAF/Filmfonds om een maximumbedrag van 25.000 euro toe te kennen voor de promotie van de film. Dit is niet uitzonderlijk, deze mogelijkheid staat opgenomen in het intern reglement van het fonds.

De steun wordt verleend volgens het principe van de cofinanciering, dit wil zeggen dat het fonds steun verleent indien de aanvrager zelf een investering doet, hetzij in kapitaal, hetzij in de vorm van logistiek en prestaties. Enkel de directe of indirecte kosten die ten laste zijn van de aanvrager komen hiervoor in aanmerking. De promotiesteun is beperkt tot 50 procent van de aanvaarde kost, met een maximum van 25.000 euro per project. Dat is de algemene regeling.

Ondertussen werd de film al vertoond op meer dan twintig internationale filmfestivals, waaronder Kopenhagen, Fribourg, Vilnius, Luxemburg, Göteborg, Tromsø, Taipei, Wisconsin, Hawaï, Miami en San Francisco, op de festivals bij ons in Turnhout en Brugge, en ook in Busan in Zuid-Korea en in Noord-Korea. Naast media- en publieke belangstelling in Vlaanderen was er naar aanleiding van de première in Toronto ook een item op de Britse omroep BBC en recenseerde het Amerikaanse entertainmentvakblad Variety de film.

De aandacht die de film krijgt, is deels gebaseerd op het feit dat het hier om een curiosum gaat: de setting en de eerste keer dat men daar kan filmen. Maar er is ook het hoge ‘technicolornostalgie’-gehalte, volgens wat men mij zegt. Door anderen wordt dan weer verwezen naar de milde vorm van satire die tussen de regels kan worden aangetroffen, of naar de hoge dosis kunstmatigheid en de luchthartigheid van de film, zoals wordt gesteld in LA Weekly en in de catalogus van het Toronto International Film Festival.

Naar aanleiding van de Vlaamse première van de film was er onder andere een interview in het VRT-Journaal en ook een in De Morgen en in Flanders Today.

Het project komt niet in aanmerking voor enige verdere ondersteuning door het VAF.

Op geen enkele manier hebben politieke of diplomatieke overwegingen meegespeeld bij de toekenning van de subsidie. Ik ben dan ook van mening dat er geen impact is op de internationale reputatie van Vlaanderen. Het Vlaams standpunt ten aanzien van Noord-Korea

ligt, voor alle duidelijkheid, volledig in de lijn met de positie van de Europese Unie, die gericht is op drie zaken: het bevorderen van vrede en stabiliteit in de regio, de bevordering van de mensenrechten, de non-proliferatie. De sancties die ten aanzien van het regime in Noord-Korea gelden, worden door dit project op geen enkele manier geschonden.

De voorzitter: De heer Wienen heeft het woord.

De heer Wim Wienen: Minister, ik dank u voor uw uitgebreide antwoord, maar ik blijf het opmerkelijk vinden. Ik verwijs specifiek naar het radio-interview over deze film. Ik was eigenlijk niet van plan om het specifiek te hebben over dat interview en de inhoud ervan, maar u brengt een meer dan terecht citaat dat aantoonst dat men in dat programma een zeer eigenaardige benadering heeft over deze film en over de situatie van Noord-Korea.

U zegt het correct – ik was dat niet vergeten, maar ik ging het niet zeggen –: er wordt inderdaad gevraagd of het westerse cliché over censuur in Noord-Korea klopt. Men gaat er dus al van uit dat het een cliché is, iets dat in het Westen leeft maar de werkelijkheid toch wel geweld aandoet. Als je natuurlijk op die manier je vragen stelt, dan heb ik daar mijn bedenkingen bij. Het toont dus toch enigszins aan dat er sympathie was voor de film en/of het project en/of de mening dat wat wij denken over Noord-Korea, cliché-ideeën zijn. Dan heeft wel een heel groot deel van de internationale gemeenschap een clichébeeld over Noord-Korea, maar dat is dan maar voor rekening van de dame die het interview afnam.

Het is blijkbaar voldoende om iets unieks te hebben om dat te brengen. Zo heb ik het toch genoteerd. De aandacht was er omdat dit toch een redelijk uitzonderlijk gegeven was: een film die gedraaid wordt in Noord-Korea, met samenwerking van de regering van Noord-Korea, met een regisseur van Noord-Korea en volledige casting uit Noord-Korea. Dan vraag ik me af in hoeverre het interessant zou zijn om op dit moment een film te gaan draaien in Syrië, met mooie beelden van allemaal weldoorvoede mensen, die gelukkig zijn en allemaal mooi gekleed gaan, die nog altijd de nodige bewondering hebben voor hun leider Assad. Als we een dergelijke film in productie zouden brengen, zou dat ook uniek en enig zijn. Zouden we dan op dezelfde manier met dat soort film omspringen? Zou een dergelijke film ook kunnen rekenen op promotiesteun van het VAF? Waarschijnlijk komen we dat nooit te weten, want die test zal waarschijnlijk nooit worden gedaan.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van de heer Veli Yüksel tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de studie van het onderzoeksbureau Podium Perception Management (PPM) over de zendgebieden - 1576 (2012-2013)

De voorzitter: De heer Yüksel heeft het woord.

De heer Veli Yüksel: Minister, in het kader van het dossier van de regionale omroepen en de herstructurering hebt u aan onderzoeksbureau Podium Perception Management (PPM) de opdracht gegeven om een studie uit te voeren naar mogelijke optimalisaties in de zendgebieden.

In de commissievergadering van 5 februari 2013 zei u hierover het volgende: “Voor mij hoeft er aan die zendgebieden niets te veranderen. Niettemin heb ik de studieopdracht gegeven, om eens te kijken of er optimalisaties mogelijk zijn. Ik grijp zelf niet directief in. Ik laat het aan de lokale gemeenschappen om te kijken of ze een draagvlak vinden om een bepaald zendgebied te wijzigen. Dat ligt heel gevoelig, weet ik. Ik wil uitdrukkelijk zeggen dat ik er enkel iets aan doe indien men dat zelf nuttig en noodzakelijk vindt en het een meerwaarde

kan betekenen. Ik lever het materiaal, maar het is aan de lokale gemeenschappen om te kijken of het nodig is.” Deze studie zou begin mei worden opgeleverd.

Minister, wat zijn de voornaamste conclusies uit de studie die werd uitgevoerd door PPM? Welke optimalisaties zijn volgens de studie mogelijk? Hebt u op basis van de resultaten van deze studie uw standpunt bijgesteld? Hoe reageren de regionale omroepen op de resultaten van deze studie? Op welke manier zult u hen ertoe aanzetten na te gaan of er een draagvlak bestaat om zendgebieden te wijzigen? Zult u hen daarin begeleiden?

De voorzitter: Minister Lieten heeft het woord.

Minister Ingrid Lieten: Mijnheer Yüksel, u bent een beetje te vroeg met uw vraag. De eindrapportering door PPM verwacht ik uiterlijk op 31 mei. Volgende week zullen de onderzoekers hun bevindingen voorstellen aan de regionale omroepen. Ze hebben blijkbaar al een eerste keer een terugkoppeling gekregen, ze krijgen er nog één, en hun opmerkingen zullen worden verwerkt in het eindrapport. Ik kan pas dan een antwoord geven op uw vragen. Ik ben ook in blijde verwachting van de adviezen en de suggesties die aan ons zullen worden gedaan.

De voorzitter: Minister, mag ik vragen om de informatie ter beschikking te stellen aan de commissie en de vraagsteller zodra ze beschikbaar is? In functie van het antwoord kan er eventueel een bijkomend initiatief van u komen.

Minister Ingrid Lieten: Ja.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■